ANILA BESHAJ **ORIKELA NDREÇKA**

LIBËR PËR MËSUESIN
HISTORIA 10

BOTIME

pegi

Përmbajtja

Hyrje 5

Planifikimi i kurrikulës për klasën X 6

Planifikimi i lëndës për tremujorin e parë 12

Planifikimi i lëndës për tremujorin e dytë 22

Planifikimi i lëndës për tremujorin e tretë 33

Planifikimi i orës mësimore 42

Të nderuar mësues!

Ky libër mësuesi, është konceptuar si një ndihmë në punën tuaj të përditshme, duke sugjeruar planifikime dhe udhëzime në lidhje me organizimin e orës së mësimit. Përmbajtja e tij bazohet në programin e IZHA-s, miratuar nga MAS. Boshti kryesor i librit të mësuesit si dhe tekstit mësimor është të nxënit me kompetenca. Ai synon t'ju ndihmojë në përpjekjen tuaj për konkretizimin e njohurive teorike, lidhjen me punën kërkimore dhe stimulimin e interesit dhe punës së pavarur të nxënësve.

Krahas programit të detyrueshëm, në këtë libër sugjerohen planifikimet vjetore, 3-mujore dhe ditore. Këto planifikime kanë karakter orientues, pa prekur lirinë tuaj akademike dhe përshtatjet që ju do të konsideroni të arsyeshme, në përputhje me kërkesat dhe nivelin e nxënësve tuaj.

Çdo mendim apo sugjerim i juaji për përmirësimin e këtij libri, do të ishte i mirëpritur.

Ju uroj një vit të mbarë shkollor!

Autoret

SHKOLLA: _____

Planifikimi i kurrikulës
për klasën X
Fusha: SHKENCA SHOQËRORE

LËNDA: HISTORI

MËSUESI: _____

Planifikimi përmban: Planin vjetor; planet 3-mujore mbi bazën e kompetencave.

Viti shkollor _____

OBJEKTIVAT E MËSIMIT TË HISTORISË NË SHEKULLIN XXI

Në shekullin ku ne jetojmë, mësimi i historisë synon të:

- të zërë një vend themelor për formimin e individit si qytetar përgjegjës e aktiv për zhvillimin e respektit për tërë llojet e dallimeve, respekt i mbështetur mbi mirëkuptimin e identitetit kombëtar dhe të parimeve të tolerancës;
- të jetë një faktor vendimtar pajtimi, mirënjohjeje, mirëkuptimi e besimi të ndërsjellë midis popujve;
- të luajë rol kryesor në zhvillimin e vlerave të tilla themelore si toleranca, mirëkuptimi reciprok, të drejtat e njeriut dhe demokracia;
- të përbëjë një nga elementët thelbësorë në ndërtimin e Evropës së bashkuar duke u bazuar në trashëgiminë historike e kulturore të përbashkët, pasuruar me larminë që e karakterizon, qoftë edhe në aspektet e veta konfliktuale dhe shpesh dramatike;
- të jetë pjesë e një politike arsimore e cila luan një rol të drejtpërdrejtë në përparimin dhe zhvillimin e të rinjve, në perspektivën e ndërtimit, së bashku me ta, të një Evrope të së nesërmes, si dhe me zhvillimin paqësor të shoqërive njerëzore në një perspektivë globale, brenda frymës së mirëkuptimit dhe besimit të ndërsjellë;
- të lejojë të zhvillohet tek të rinjtë aftësia intelektuale për të analizuar e interpretuar informacionin në mënyrë kritike dhe me përgjegjshmëri, nëpërmjet dialogut, nëpërmjet kërkimit të dëshmive historike dhe nëpërmjet debatit të hapur e të bazuar në perspektivë të shumëfishta, sidomos për çështje të ndjeshme e të diskutueshme historike;
- t'i lejojë qytetarit evropian të nxjerrë në pah identitetin e vet individual e kolektiv, nëpërmjet trashëgimisë së përbashkët historike në dimensionet e saj lokale, rajonale, kombëtare, evropiane dhe globale;
- të jetë një instrument për parandalimin e krimeve kundër njerëzimit.

PLANI VJETOR I LËNDËS SË HISTORISË

36 javë x 2 orë në javë = 72 orë gjithsej

Nr	Shpërndarja e orëve		Raporti i orëve
1	**51 orë**	**Njohuri të reja**	**70.8 % të orëve totale**
2	**21 orë**	**Përpunimi i njohurive**	**29.2 % të orëve totale**
3	**3 orë**	**Përsëritje**	**14 % kundrejt totalit të përpunimit**
4	**4 orë**	**TEST**	**19 % kundrejt totalit të përpunimit**
5	**9 orë**	**Veprimtari Praktike**	**43 % kundrejt totalit të përpunimit**
6	**4 orë**	**Projekt**	**19 % kundrejt totalit të përpunimit**
7	**1 orë**	**Pasdite tematike**	**5 % kundrejt totalit të përpunimit**

PLANIFIKIMI VJETOR

SHPËRNDARJA E PËRMBAJTJES SË LËNDËS		
SHTATOR – DHJETOR (24 ORË)	**JANAR – MARS (25 ORË)**	**PRILL – QERSHOR (23 ORË)**
Tematika 1: Qytetërimi antik grek dhe romak (10 orë)	**Tematika IV: Koha e ndryshimeve thelbësore (16 orë)**	**Tematika V: Periudha e tronditjeve të mëdha (1914-1945) (13 orë) (Vazhdim)**
1. ***Veprimtari praktike:*** Qytetërimet antike në brigjet e lumenjve.	1. Monarkia absolute në Francë	1. Lufta e Dytë botërore (1939 – 1945)
2. Qytetërimi i lashtë grek	2. Rusia, perandori e fuqishme.	***2. Veprimtari praktike:*** Kontributi i shqiptarëve në mrojtje të hebrenjve gjatë Luftës së Dytë Botërore.
3. Athina dhe Sparta dy modele të ndryshme qytet-shteti	3. ***Veprimtari praktike*** "Monarkë të tjerë iluministë"	**3. Projekt (ora III) Globalizmi**
4. Qytetërimi antik romak	4. Spanja dhe Portugalia Shtetet e para koloniale.	**4. TEST**
5. Roma në periudhën e perandorisë.	5. Anglia në shekullin XVII	**Tematika VI Qytetërimet bashkëkohore (1945 – sot) (19 orë)**
6. Besimi dhe kultura në Greqinë dhe Romën antike.	6. Lufta për pavarësi dhe lufta civile në Amerikën Veriore.	1. Bota menjëherë pas Luftës së Dytë Botërore. (1945-1946)
7. Rënia e Perandorisë Romake dhe fundi	7. Revolucioni Francez i shek XVIII	2. BRSS gjatë viteve 1945- 1990**.**

8. ***Veprimtari praktike:*** Aleksandri i Madh dhe periudha helenistike.	8. Epoka e Napoleonit dhe epoka e restaurimit.	3. SHBA gjatë viteve 1945 - 2000
Tematika II Qytetërimet botërore në mesjetë (shek. V- XV) (10 orë)	9. Revolucioni industrial dhe ndikimi i tij në shoqërinë Evropiane.	4. Procesi i dekolonizimit
1. Projekt (ora I) "Globalizmi"	10. Perandoria Osmane si model i shpërbërjes së perandorive shumëkombëshe	5. Italia gjatë viteve 1945 - 2000
2. Qytetërimi bizantin	11. Bashkimi i Italisë	6. Franca gjatë viteve 1945 - 2000
3. Tiparet e qytetërimit arab dhe marrëdhëniet e tij me atë evropian.	**12.** Bashkimi i Gjermanisë**.**	7. Britania e madhe gjatë viteve 1945 - 2000
4. Perandoria e Shenjtë Romake	13. Britania e Madhe nga konservatorizmi drejt liberalizmit	8. Gjermania gjatë viteve 1945 - 2000
5. Monarkia Angleze.	**14. Përsëritje**	9. Jugosllavia gjatë viteve 1945-1990
6. Monarkia Franceze.	**15. TEST**	10. Blloku Lindor gjatë viteve 1945-1989
7. ***Veprimtari praktike:*** "Jeta e përditshme në Evropën mesjetare	**16. Projekt (ora II) "Globalizmi"**	**11.** ***Veprimtari praktike:*** Konferenca e Helsinkit dhe të drejtat e njeriut.
8 . Perandoria Osmane.	**Tematika V: Periudha e tronditjeve të mëdha (1914-1945) (13 orë)**	12. Revolucionet demokratike në shtetet e Evropës Qendrore dhe Lindore.
9. Përsëritje	1. Fillimet e krizave të shek. XX. Lufta e Parë Botërore	13. Shpërbërja e BRSS dhe e Jugosllavisë
10. TEST	2 . Bota pas Luftës së Parë Botërore	***14. Veprimtari praktike:*** Republika e Pavarur e Kosovës – Një e

		drejtë e mohuar
Tematika III **Qytetërimet në fillimet e historisë moderne.** **(6 orë)**	3. Bashkimi Sovjetik	15. Bashkimi Evropian
1 . Humanizmi dhe Rilindja.	4. Fashizmi në Itali.	**16.** Prirjet e qytetërimeve sot. (Pasdite tematike)
2. Zbulimet e mëdha gjeografike.	5. Gjermania	**17. Përsëritje**
3. Reforma protestane.	6. SHBA modeli i një shteti liberal	**18. Projekt (ora IV)** **Globalizmi**
4. Reforma katolike ose kundërreformacioni	7. Franca	**19. TEST**
5. ***Veprimtari praktike:*** Jeta e përditshme në Evropë gjatë shek. XVI-XVII.	8. Turqia, krijimi i një shteti laik kombëtar.	
6. Perandoria Osmane dhe Ballkani (shek XV-XVI)	***9. Veprimtari praktike:*** Ballkani në periudhën midis dy luftërave.	

PLANIFIKIMI VJETOR I LËNDËS HISTORI NDARË NË TREMUJORË

Fusha: SHKENCA SHOQËRORE

Lënda: HISTORI

Shkalla: V

Klasa: X

Viti shkollor: 2016-2017

PËR TREMUJORIN E PARË **(Shtator - Dhjetor)**

REZULTATET E TË NXËNIT SIPAS KOMPETENCAVE KYÇ Orët mësimore të zhvilluara gjatë kësaj periudhe tremujore do të kontribuojnë në ndërtimin dhe zhvillimin e këtyre kompetencave kyç:
KOMPETENCA E KOMUNIKIMIT DHE E TË SHPREHURIT Nxënësi: - shpreh mendimin e vet për një temë të caktuar me gojë ose me shkrim, si dhe në forma të tjera të komunikimit; - dëgjon me vëmendje prezantimin dhe komentet e bëra nga të tjerët rreth një teme, duke bërë pyetje, komente, sqarime dhe propozime; - lexon rrjedhshëm, me intonacionin e duhur, një tekst të caktuar rrëfyes, përshkrues, shkencor, publicistik etj., dhe e komenton atë sipas kërkesës me gojë ose me shkrim; - shpjegon qartë dhe saktë, me gojë ose me shkrim, kuptimin e termave (fjalëve, koncepteve) të reja, duke përdorur gjuhën dhe fjalorin e përshtatshëm.
KOMPETENCA E TË MENDUARIT Nxënësi: - shpreh mendimin e tij për një punim letrar apo artistik duke dalluar ndryshimet dhe analogjitë ndërmjet krijimeve të ngjashme;

- harton planin e punës për realizimin e një krijimi/detyre (letrare), duke përcaktuar hapat kryesorë të zbatimit;
- përdor krahasimin dhe kontrastin për të gjetur dallimet dhe ngjashmëritë kryesore midis dy e më shumë dukurive ose krijimeve artistike.

KOMPETENCA E TË NXËNIT

Nxënësi:

- zbaton në mënyrë të pavarur udhëzimet e dhëna nga një burim (tekst shkollor, libër, internet, media) për të nxënë një temë, veprim, aktivitet ose detyrë që i kërkohet;
- shfrytëzon portofolin personal për identifikimin e përparësive dhe mangësive në funksion të vetëvlerësimit;
- ndërlidh temën e re ose një çështje të dhënë me njohuritë dhe përvojat paraprake, duke i paraqitur në forma të ndryshme të të shprehurit (kolona, tabela, grafike) sipas një radhitjeje logjike.

KOMPETENCA PËR JETËN, SIPËRMARRJEN DHE MJEDISIN

Nxënësi:

- përgatit planin e punës për organizimin e një aktiviteti të caktuar në shkollë ose në komunitet dhe e realizon atë me sukses;
- bashkëvepron në mënyrë aktive me moshatarët dhe të tjerët (pavarësisht statusit të tij social, etnik etj.) për realizimin e një aktiviteti të përbashkët (projekti/aktiviteti në bazë klase/shkolle apo jashtë saj).

KOMPETENCA QYTETARE

Nxënësi:

- zbaton dhe respekton rregullat e mirësjelljes në klasë, shkollë etj., dhe mban qëndrim aktiv ndaj personave, të cilët nuk i respektojnë ato, duke shpjeguar pasojat për veten dhe për grupin ku bën pjesë.

KOMPETENCA DIGJITALE

Nxënësi:

- përdor mediet digjitale dhe mjediset informative për të komunikuar dhe bashkëpunuar.
- analizon, vlerëson, menaxhon informacionin e marrë elektronikisht (p.sh., hedh disa informacione të marra nga interneti duke i përmbledhur në një tabelë ose grafik).

REZULTATET E TË NXËNIT SIPAS KOMPETENCAVE TË FUSHËS

- **Kërkimi historik**

- Nxënësi:
fillon të hartojë dhe të përmirësojnë pyetjet e tij për të strukturuar një shqyrtim për zhvillimin e hipotezave, për përzgjedhjen dhe dhënien e fakteve për të nxjerrë dhe për të justifikuar konkluzionet e tij.
përdor njohuritë e tij të fituara për të sugjeruar hipoteza, ose mund të sugjerojë hipoteza në fillim të temës, bazuar në supozimet dhe vlerat e tij, të cilat ata pastaj i teston kundrejt provave.

Përdorimi i burimeve

- Nxënësi:
- njeh të kaluarën bazuar në fakte historike, në prova, të cilat rrjedhin nga burime të sakta historike dhe jo nga supozime paraprake në lidhje me vlefshmërinë dhe me besueshmërinë e burimeve historike të përdorura duke përfshirë vlerësimin e vlerës dhe besueshmërinë e dëshmive, duke studiuar prejardhjen e qëllimeve dhe gjuhën e burimeve.

Interpretimi historik

Nxënësi:
- kupton se si historianët dhe të tjerët formojnë interpretime që reflektojnë rrethanat në të cilat ato bëhen, dëshmitë në dispozicion, si dhe synimet e atyre që i bëjnë këto interpretime (p.sh.: shkrimtarë, arkeologë, historianë dhe film krijues).
- përdor mënyra të ndryshme, duke përfshirë fotografi, shfaqje, filma, tregime, muze etj.

Analiza shkak-pasojë

Nxënësi:
- Përdor analizën shkak-pasojë që përfshin identifikimin dhe vlerësimin e rëndësisë relative të faktorëve të ndryshëm, si dhe bërjen e lidhjeve shpjeguese ndërmjet shkakut dhe pasojës, duke pasur parasysh marrëdhënien ndërmjet argumenteve shkakësore, dëshmive dhe interpretimeve.
-

Shpjegimi & komunikimi për të shkuarën

Nxënësi:
- - zhvillojn dëgjimin, leximin dhe shkrimin si aftësi për të kujtuar, për të përzgjedhur, për të klasifikuar dhe për të organizuar informacionin historik, duke përdorur me saktësi terminologjinë historike për përshkrimin dhe për shpjegimin e ngjarjeve në të

shkuarën.
- përdor edhe teknologjitë e reja ekzistuese sipas nevojave të tij.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARITË E NXËNËSVE

Sugjerohet që gjatë orëve të mësimit do të përdoren metoda, teknika dhe strategji të tilla, si: *stuhi mendimi, lexim i drejtuar, imagjinata e drejtuar, parashikim me terma paraprakë,* diskutim për njohuritë paraprake, *harta e konceptit, rrjeti i diskutimit, kubimi, diagrame piramidale, , ditarët e të nxënit, pyetja sjell pyetjen, diagrami i Venit, punë në grup, ditari tre pjesësh, INSERT etj.*
Nxënësit do të punojnë në grupe të vogla dhe të mëdha, në çift, në mënyrë të pavarur dhe individuale etj.

VLERËSIMI

Disa nga teknikat dhe instrumentet e vlerësimit që do të përdoren gjatë vitit shkollor do të jenë:

- **Vlerësim diagnostikues**: intervistë me një listë treguesish; vetëvlerësim me listëkontrolli;
- **Vlerësim për të nxënë (Vlerësim formues)**: vlerësimi i përgjigjeve me gojë; vlerësimi i punës në grup; vlerësim mes nxënësish vlerësim i aktivitetit gjatë debateve në klasë; vlerësim i detyrave të shtëpisë; vetëvlerësim; intervistë me një listë treguesish; vëzhgim me një listë të plotë treguesish; portofol; prezantim me gojë ose me shkrim; projekt kurrikular
- **Vlerësimi i të nxënit (vlerësimi përmbledhës):** test për një grup temash të caktuara; test në përfundim të një kohe të caktuar;
- **Vlerësim i portofolit**

Nr	Java	Tematika I Qytetërimi antik grek dhe romak	Temat mësimore	Situata e të nxënit	Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve	Vlerësimi (mbështetur në teknikat e vlerësimit të mësipërm)	Burimet
1	Java 1	**1.**	***Veprimtari praktike:*** Qytetërimet antike në brigjet e lumenjve.	a) Shtrirja e gjeografike e Qytetërimeve të Lashta. b) Besimi, kultura dhe arritjet në Qytetërimet e Lashta. c) Organizimi i shtetit dhe shoqërisë në Qytetërimet e Lashta.	Punë kërkimore/punë në grupe/diskutim.	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.*	Libri i nxënësit, interneti, video, literaturë nga biblioteka e shkollës , harta të ndryshme etj.
2		2.	Qytetërimi i lashtë grek	a) Roli i pozitës gjeografike zhvillimin e Greqisë antike. b) Kuptimi i qytet- shteteve greke, organizimi i tyre. c) Krijimi i kolonive helene, pasojat e këtij procesi.	Të kuptuarit përmes leximit/punë në grup		Libri i nxënësit, veprat letrare "Iliada", " Odisea" Materiale nga internet
3	Java 2	**3.**	Athina dhe Sparta dy modele të ndryshme qytet-shteti	a) Organizimi shoqëror në Athinë dhe Spartë. b) Thellimi i demokracisë në Athinë nëpërmjet reformave. c) Organizimi politik në qytet shtetet greke dhe rivaliteti midis tyre.	Rrjeti i diskutimit/ditari trepjesësh		Libri i nxënësit, interneti "Materiale mbi luftën e Peloponezit"

4		4.	Qytetërimi antik romak	a) Themelimi i Romës , shtrirja gjeografike, përbërja e popullsisë. b) Konflikti patricë plebej dhe rëndësia e së drejtës romake. c) Organizimi i republikës romake, shkaqet e rënies së saj.	Stuhi mendimesh/INSERT	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.*	Libri i nxënësit, interneti, legjenda e krijimit të Romës, filmi artistik "Spartaku"
5	Java 3	5.	Roma në periudhën e perandorisë.	a) Përfundimi i luftërave civile, ardhja në pushtet e Oktavianit. b) Veçori të jetës së përditshme gjatë "Pax romana" c) Dinastitë e ndryshme në drejtimin e perandorisë romake	Pyetje përgjigje/harta e mendjes		Libri i nxënësit, interneti
6		**6.**	Besimi dhe kultura në Greqinë dhe Romën antike.	a) Veçori të besimit politeist në Greqinë dhe Romën antike. b) Arritjet e artit, shkencës dhe kulturës në antikitet. c) Rrethanat në të cilat lindi krishterimi dhe faktorët që ndikuan në përhapjen e tij.	Quiz (kuic)/tryeza e rrumbullakët		Libri i nxënësit, interneti
7	Java 4	7.	Rënia e Perandorisë Romake dhe fundi i botës antike.	a) Problemet që dobësuan Perandorinë romake. b) Dyndjet barbare dhe pasojat e tyre. c) Faktorët që çuan në rënien e Perandorisë romake	Quiz (kuic)/tryeza e rrumbullakët Diskutim i lirë/të kuptuarit përmes leximit/mendimi logjik		Libri i nxënësit, interneti

8		8.	*Veprimtari praktike:* Aleksandri i Madh dhe periudha helenistike.	a) Biografi e jetës së Aleksandrit b) Fushatat e Aleksandrit të madh. c) Kultura helenistike dhe përhapja e saj.	Punë kërkimore/punë në grupe/diskutim	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, interneti, botime historike
9	**Java 5**	**Tematika II 1. Qytetërimet botërore në mesjetë (shek V-XV)**	**Projekt (ora I) "Globalizmi"**	a) Analizon rrugët e përhapjes së fenomeneve globalizuese. b) Vlerëson ndikimin e globalizimit në gjithë fushat e jetës. c) Ballafaqon avantazhet dhe disavantazhet e globalizimit kudo që ai haset.	Punë në grupe/ punë kërkimore/ diskutim		Libri i nxënësit, Interneti, eksperienca nga takime me specialistë të fushave të ndryshme.
10		**2.**	Qytetërimi bizantin	a) Shtrirja gjeografike e Perandorisë Bizantine b) Organizimi shtetëror ekonomia, arti dhe kultura në bizant. c)Rëndësia e qytetërimit bizantin në qytetërimin botëror	Diskutim/hartë e mendjes		Libri i nxënësit, interneti, botime historike
11	**Java 6**	**3.**	Tiparet e qytetërimit arab dhe marrëdhëniet e tij me atë evropian.	a) Lindja e fesë islame, krijimi i Kalifatit arab. b) Zhvillimi ekonomik dhe kulturor i qytetërimit arab. c) Shkaqet dhe pasojat e kryqëzatave	Parashikim me terma paraprakë/stuhi mendimesh/shpjegim.		Libri i nxënësit
12		**4.**	Perandoria e Shenjtë Romake.	a) Rrethanat në të cilat u krijua shteti i frankëve. b) Organizimi i Perandorisë së Shenjtë Romake. c) Forcimi i rolit të kishës në	Diskutim/punë në grupe/reportazh		Libri i nxënësit, interneti, botime historike

				mesjetë			
13	**Java 7**	**5.**	Monarkia Angleze.	a) Procesi i bashkimit kombëtar në Angli. b) Zhvillimet ekonomiko-shoqërorë në Angli në shek. XIV-XV. c) Ecuria e jetës parlamentare në Angli.	Punë në grup	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, interneti, botime historike
14		**6.**	Monarkia Franceze.	a) Shpërbërja e perandorisë së Frankëve b) Rendi feudal dhe organizimi i tij. c) Tiparet e monarkisë së francezëve	Parashikim me terma paraprakë/pyetje përgjigje	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, interneti.
15	Java 8	**7.**	***Veprimtari praktike:*** "Jeta e përditshme në Evropën mesjetare"	a) Zhvillimi i qyteteve mesjetare. b) Mënyra e jetesës në qytetet mesjetare. c) Arsimi, kultura, feja në mesjetë.	Punë kërkimore në grupe/udhëtim imagjinar/lojë në role		Libri i nxënësit, interneti, dokumentarë, filma historikë.
16		8.	Perandoria Osmane.	a) origjina e osmanëve dhe shtrirja e tyre. b) organizimi shoqëror, politik dhe ekonomik. c) aspekte të kulturës dhe artit osman	quiz/studim në dyshe.		Libri i nxënësit, interneti.
17	Java 9	9.	**Përsëritje** tematika **1:** Qytetërimi antik	a) Veçori të qytetërimeve antike greko-romake. b) Krijimi i monarkive në	Hap pas hapi/ stuhi mendimi		Libri i nxënësit, interneti, libri

			grek dhe romak **2:** Qytetërimet botërore në mesjetë**.**	Evropën mesjetare. c) Veçori të organizimit politik, shoqëror dhe ekonomik në mesjetë.			i mësuesit, harta, biblioteke e shkollës.
18		**10.**	**TEST**	Kontrolli i njohurive të marra në Tematikën I dhe II			
19	Java 10	**Tematika III 1. Qytetërimet në fillimet e historisë moderne.**	Humanizmi dhe Rilindja.	a) Zhvillimi i letërsisë dhe artit në qytet –shtetet italiane. b) Kuptimi i Rilindjes dhe Humanizmit, roli i kishës në to. c) Fundi i Rilindjes	Të menduarit logjik/hap pas hapi/punë në grupe	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, interneti.
20		**2.**	Zbulimet e mëdha gjeografike.	a) Rrethanat historike në të cilat u zhvilluan zbulimet gjeografike. b) Rrugët që ndoqën evropianët drejt "Botës së Re" c) Pasojat e zbulimeve gjeografike	Punë kërkimore/ shkak-pasojë		Libri i nxënësit, interneti, harta.
21	Java 11	**3.**	Reforma protestane.	a)kisha dhe roli i saj në mesjetë b) shkaqet e lindjes dhe përhapjes së protestanizmit c) ndryshimi mes protestanizmit në Angli dhe atij në Evropën kontinentale.	Pyetje çelës/ kubimi		Libri i nxënësit, interneti.
22		**4.**	Reforma katolike ose kundërreformacioni	a) pasojat e reformës protestante në kishën katolike. b) roli i urdhrit Jezuit në forcimin e kishës katolike c) trashëgimia e dy reformacioneve në Evropë.	Diskutim/pyet sërish		Libri i nxënësit, interneti
23	Java	**5.**	***Veprimtari***	a)Jeta e evropianëve në fillim të	Diskutim /punë në		Libri i

	12		*praktike:* Jeta e përditshme në Evropë gjatë shek. XVI-XVII.	epokës moderne. b)Ndërtimi i qyteteve në shek. XVI-XVII c)Zhvillimi i kulturës dhe letërsisë në epokën moderne	grupe		nxënësit, interneti, video, foto, literaturë historike dhe artistike.
24		6.	Perandoria Osmane dhe Ballkani (shek XV-XVI)	a) marrëdhëniet e Perandorisë osmane me shtetet evropiane. b) Organizimi Osman në Ballkan c) Veçori të trashëgimisë osmane sot në Ballkan.	Stuhi mendimesh/ditari dy pjesësh	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, interneti.

PLANIFIKIMI VJETOR I LËNDËS HISTORI NDARË NË TREMUJORË

Fusha: SHKENCA SHOQËRORE

Lënda: HISTORI

Shkalla: V

Klasa: X

Viti shkollor: 2016-2017

PLANIFIKIMI I LËNDËS PËR TREMUJORIN E DYTË **(Janar - Mars)**

REZULTATET E TË NXËNIT SIPAS KOMPETENCAVE KYÇ
Orët mësimore të zhvilluara gjatë kësaj periudhe tremujore do të kontribuojnë në ndërtimin dhe zhvillimin e këtyre kompetencave kyç:

KOMPETENCA E KOMUNIKIMIT DHE E TË SHPREHURIT
Nxënësi:
- shpreh mendimin e vet për një temë të caktuar me gojë ose me shkrim, si dhe në forma të tjera të komunikimit;
- dëgjon me vëmendje prezantimin dhe komentet e bëra nga të tjerët rreth një teme, duke bërë pyetje, komente, sqarime dhe propozime;
- lexon rrjedhshëm, me intonacionin e duhur, një tekst të caktuar rrëfyes, përshkrues, shkencor, publicistik etj., dhe e komenton atë sipas kërkesës me gojë ose me shkrim;
- shpjegon qartë dhe saktë, me gojë ose me shkrim, kuptimin e termave (fjalëve, koncepteve) të reja, duke përdorur gjuhën dhe fjalorin e përshtatshëm.

KOMPETENCA E TË MENDUARIT
Nxënësi:
- shpreh mendimin e tij për një punim letrar apo artistik duke dalluar ndryshimet dhe analogjitë ndërmjet krijimeve të ngjashme;
- harton planin e punës për realizimin e një krijimi/detyre (letrare), duke përcaktuar hapat kryesorë të zbatimit;
- përdor krahasimin dhe kontrastin për të gjetur dallimet dhe ngjashmëritë kryesore midis dy e më shumë dukurive ose krijimeve artistike.

KOMPETENCA E TË NXËNIT
Nxënësi:
- zbaton në mënyrë të pavarur udhëzimet e dhëna nga një burim (tekst shkollor, libër, internet, media) për të nxënë një temë, veprim, aktivitet ose detyrë që i kërkohet;
- shfrytëzon portofolin personal për identifikimin e përparësive dhe mangësive në funksion të vetëvlerësimit;
- ndërlidh temën e re ose një çështje të dhënë me njohuritë dhe përvojat paraprake, duke i paraqitur në forma të ndryshme të të shprehurit (kolona, tabela, grafike) sipas një radhitjeje logjike.

KOMPETENCA PËR JETËN, SIPËRMARRJEN DHE MJEDISIN

Nxënësi:

- përgatit planin e punës për organizimin e një aktiviteti të caktuar në shkollë ose në komunitet dhe e realizon atë me sukses;
- bashkëvepron në mënyrë aktive me moshatarët dhe të tjerët (pavarësisht statusit të tij social, etnik etj.) për realizimin e një aktiviteti të përbashkët (projekti/aktiviteti në bazë klase/shkolle apo jashtë saj).

KOMPETENCA QYTETARE

Nxënësi:

- zbaton dhe respekton rregullat e mirësjelljes në klasë, shkollë etj., dhe mban qëndrim aktiv ndaj personave, të cilët nuk i respektojnë ato, duke shpjeguar pasojat për veten dhe për grupin ku bën pjesë.

KOMPETENCA DIGJITALE

Nxënësi:

- përdor mediet digjitale dhe mjediset informative për të komunikuar dhe bashkëpunuar.
- analizon, vlerëson, menaxhon informacionin e marrë elektronikisht (p.sh., hedh disa informacione të marra nga interneti duke i përmbledhur në një tabelë ose grafik).

REZULTATET E TË NXËNIT SIPAS KOMPETENCAVE TË FUSHËS

- **Kërkimi historik**

- Nxënësi:

- fillon të hartojë dhe të përmirësojnë pyetjet e tij për të strukturuar një shqyrtim për zhvillimin e hipotezave, për përzgjedhjen dhe dhënien e fakteve për të nxjerrë dhe për të justifikuar konkluzionet e tij.
- përdor njohuritë e tij të fituara për të sugjeruar hipoteza, ose mund të sugjerojë hipoteza në fillim të temës, bazuar në supozimet dhe vlerat e tij, të cilat ata pastaj i teston kundrejt provave.

- **Përdorimi i burimeve**

- Nxënësi:

- njeh të kaluarën bazuar në fakte historike, në prova, të cilat rrjedhin nga burime të sakta historike dhe jo nga supozime paraprake në lidhje me vlefshmërinë dhe me besueshmërinë e burimeve historike të përdorura duke përfshirë vlerësimin e vlerës dhe besueshmërinë e dëshmive, duke studiuar prejardhjen e qëllimeve dhe gjuhën e burimeve.

Interpretimi historik

Nxënësi:
- kupton se si historianët dhe të tjerët formojnë interpretime që reflektojnë rrethanat në të cilat ato bëhen, dëshmitë në dispozicion, si dhe synimet e atyre që i bëjnë këto interpretime (p.sh.: shkrimtarë, arkeologë, historianë dhe film krijues).
- përdor mënyra të ndryshme, duke përfshirë fotografi, shfaqje, filma, tregime, muze etj.

Analiza shkak-pasojë

Nxënësi:
- Përdor analizën shkak-pasojë që përfshin identifikimin dhe vlerësimin e rëndësisë relative të faktorëve të ndryshëm, si dhe bërjen e lidhjeve shpjeguese ndërmjet shkakut dhe pasojës, duke pasur parasysh marrëdhënien ndërmjet argumenteve shkakësore, dëshmive dhe interpretimeve.
-

Shpjegimi & komunikimi për të shkuarën

Nxënësi:
- zhvillojnë dëgjimin, leximin dhe shkrimin si aftësi për të kujtuar, për të përzgjedhur, për të klasifikuar dhe për të organizuar informacionin historik, duke përdorur me saktësi terminologjinë historike për përshkrimin dhe për shpjegimin e ngjarjeve në të shkuarën.
- përdor edhe teknologjitë e reja ekzistuese sipas nevojave të tij.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARITË E NXËNËSVE

Sugjerohet që gjatë orëve të mësimit do të përdoren metoda, teknika dhe strategji të tilla, si: *stuhi mendimi, lexim i drejtuar, imagjinata e drejtuar, parashikim me terma paraprakë,* diskutim për njohuritë paraprake, *harta e konceptit, rrjeti i diskutimit, kubimi, diagrame piramidale, ditarët e të nxënit, pyetja sjell pyetjen, diagrami i Venit, punë në grup, ditari tre pjesësh, INSERT etj.*
Nxënësit do të punojnë në grupe të vogla dhe të mëdha, në çift, në mënyrë të pavarur dhe individuale etj.

VLERËSIMI
Disa nga teknikat dhe instrumentet e vlerësimit që do të përdoren gjatë vitit shkollor do të jenë:

- **Vlerësim diagnostikues**: intervistë me një listë treguesish; vetëvlerësim me listëkontrolli;
- **Vlerësim për të nxënë (Vlerësim formues)**: vlerësimi i përgjigjeve me gojë; vlerësimi i punës në grup; vlerësim mes nxënësish vlerësim i aktivitetit gjatë debateve në klasë; vlerësim i detyrave të shtëpisë; vetëvlerësim; intervistë me një listë treguesish; vëzhgim me një listë të plotë treguesish; portofol; prezantim me gojë ose me shkrim; projekt kurrikular
- **Vlerësimi i të nxënit (vlerësimi përmbledhës):** test për një grup temash të caktuara; test në përfundim të një kohe të caktuar;

Vlerësim i portofolit

Nr	Java	Tematika IV Koha e ndryshimeve thelbësore	Temat mësimore	Situata e të nxënit (të sugjeruara)	Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve	Vlerësimi	Burimet
25	Java 13	1.	Monarkia absolute në Francë	a) Konfliktet fetare në Francë, ardhja në pushtet e Burbonëve b) Qeverisja e Luigjit të XIII dhe XIV c) Politika financiare dhe fetare e Luigjit të XIV.	Diskutim/reportazh	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, interneti. Video“ Le chateau de Versailles”:
26		2.	Rusia, perandori e fuqishme.	a) Krijimi i shtetit të Rusisë nga Ivani i tmerrshëm, dhe nipi i tij.	Stuhi mendimesh/ditari dypjesësh		Libri i nxënësit, interneti.

				b) Qeverisja e Pjetrit të madh dhe Katerinës së madhe. c) Ndikimi iluminist në qeverisjen e Pjetrit dhe Katerinës së madhe.			
27	Java 14	3.	***Veprimtari praktike :*** "Monarkë të tjerë iluministë"	a) Monarkët e iluminuar të Evropës b) Reformat e ndërmarra në fusha të ndryshme nga monarkët iluministë. c) Të përbashkëtat dhe të veçantat në reformat e ndërmarra.	Punë kërkimore në grupe/diskutim/diagram Veni.		Libri i nxënësit, interneti, foto, materiale të përgatitura nga mësuesi etj.
28		4.	Spanja dhe Portugalia Shtetet e para koloniale.	a) Shtrirja e Perandorisë portugeze. b) Faktorët e dobësimit të pozitës koloniale të Portugalisë. c) Shtrirja dhe organizimi i Perandorisë spanjolle, pasojat e kolonizimit mbi popullsinë vendase.	Parashikim me terma paraprakë/shkrim i lirë(ndërtim ditari)	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, interneti, harta të perandorive koloniale.
29	Java 15	**5.**	Anglia në shekullin XVII	a) Qeverisja e Elisabetës I ardhja në pushtet e Stjuartëve. b) Lufta civile dhe protektorati. c) Revolucioni i Lavdishëm, triumfi i	Pyetje – përgjigje/strukturë e mendjes		Libri i nxënësit, interneti, Filmi "Elisabeta I"

				parlamentarizmit			
30		6.	Lufta për pavarësi dhe lufta civile në Amerikën Veriore.	a) Mosmarrëveshjet e kolonive amerikane me Britaninë b) Lufta për pavarësi dhe organizimi i shtetit të ri amerikan. c) Lufta civile në SHBA dhe pasojat e saj.	Parashikim nëpërmjet fjalëve kryqe/ punë në grupe		Libri i nxënësit, Materiale të përgatitura nga mësuesi.
31	Java 16	7.	Revolucioni Francez i shek XVIII	a) Shkaqet e revolucionit Francez b) Fazat e zhvillimit të revolucionit në Francë. c) Ndikimi i revolucionit francez në qytetërimin botëror	Punë kërkimore/diskutim /të menduarit kritik përmes leximit	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, interneti.
32		8.	Epoka e Napoleonit dhe epoka e restaurimit.	a) Ardhja në pushtet e Napoleonit, politika e ndjekur prej tij. b) Vitet e perandorisë dhe synimet për hegjemoni në Evropë. c) Kongresi i Vjenës ndryshimet politike në Evropë	Diskutim/hartë e mendjes		Libri i nxënësit, interneti.

33	Java 17	**9.**	Revolucioni industrial dhe ndikimi i tij në shoqërinë Evropiane.	a) Anglia atdheu i Revolucionit Industrial b) Pasojat e revolucionit industrial. c) Revolucioni i dytë industrial	Stuhi mendimesh/INSERT		Libri i nxënësit, interneti.
34		**10.**	Perandoria Osmane si model i shpërbërjes së perandorive shumëkombëshe.	a) Situata në Perandorinë osmane në shek .XVI-XX. b) Përpjekjet për rimëkëmbje nga Perandoria Osmane. c) Shpërbërja e perandorisë Osmane.	Punë kërkimore/ harta e mendjes	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, interneti.
35	Java 18	11.	Bashkimi i Italisë	a) Gjendja e Italisë pas Kongresit të Vjenës b) Rrymat politike dhe idetë e tyre për bashkimin e Italisë. c) Etapat në të cilat kaloi procesi i bashkimit të Italisë.	Shpjegim/të kuptuarit përmes leximit	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, interneti.
36		12.	Bashkimi i Gjermanisë	a) Gjermania pas kongresit të Vjenës b) Roli i Bismarkut në bashkimin e Gjermanisë c) Organizimi i Gjermanisë së bashkuar dhe lëvizja socialiste.	Pyetje –përgjigje/punë në grupe/ të menduarit kritik.		Libri i nxënësit, interneti, harta
37	Java	13.	Britania e Madhe	a)Reforma elektorale	Punë kërkimore /ditar		Libri i nxënësit,

	19		nga konservatorizmi drejt liberalizmit	në Angli. b) Organizimi politik dhe social në Angli . c) Lëvizja punëtore dhe feministe në Angli	dypjesësh.		interneti.
38		14.	**Përsëritje** tematika: **3.** Humanizmi dhe Rilindja **4.** Koha e ndryshimeve thelbësore	a) Ndryshimet që ndodhen ne fusha të ndryshme pas Rilindjes Evropiane b) Krijimi i shteteve kombëtare në Evropën qendrore dhe Ballkan. c) Liberalizmi në jetën ekonomike dhe politike, të drejtat.	Hap pas hapi /stuhi mendimi	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, interneti, harta, libri i mësuesit, skeda të përgatitura nga mësuesi
39	Java 20	15.	**TEST**	Kontrolli i njohurive të marra në Tematikën III dhe IV.		*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	
40		16	**Projekt (ora II) Globalizmi**	a) Analizon rrugët e përhapjes së fenomeneve globalizuese. b) Vlerëson ndikimin e globalizimit në gjithë fushat e jetës. c) Ballafaqon avantazhet dhe dizavantazhet e globalizimit kudo që ai haset.	Punë në grupe/ punë kërkimore/ diskutim		Libri i nxënësit, Interneti, eksperienca nga takime me specialistë të fushave të ndryshme.
41	Java 21	**Tematika V 1.**	Fillimet e krizave të shek. XX. Lufta	a) Shkaqet e Luftës së Parë Botërore	Stuhi mendimesh/reportazh		Libri i nxënësit, interneti, materiale të

		Periudha e tronditjeve të mëdha (1914-1945)	e Parë Botërore	b) Frontet kryesore të luftës. c) Përmasat e luftës dhe përfundimi i saj			sjella nga mësuesi, Dokumentar "Lufta e parë Botërore"
42		2.	Bota pas Luftës së Parë Botërore	a) Katërmbëdhjetë pikat e presidentit Uillson, kërkesat e shteteve. b) Vendimet për Gjermaninë në Konferencën e Paqes. c) Vendimet e tjera të Konferencës së Versajës.	Parashikim me terma paraprakë/hartë e mendjes		Libri i nxënësit, interneti, materiale të sjella nga mësuesi,
43	Java 22	3.	Bashkimi Sovjetik	a) Revolucioni Bolshevik i vitit 1917. b) Tiparet e regjimeve totalitare, periudha e Leninit. c) BS nën udhëheqjen e Stalinit.	Diskutim/pyet sërish	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, interneti
44.		4.	Fashizmi në Itali.	a) Situata e krijuar në Itali pas Luftës së Parë Botërore. b) Forcat politike dhe ardhja në pushtet e fashistëve. c) Tiparet e qeverisjes fashiste në aspekte të ndryshme.	Pyetje përgjigje/parashikim me terma paraprake/ditar dypjesësh.	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, interneti
45.	Java	5.	Gjermania	a) Gjendja në Gjermani	Punë kërkimore/kubimi		Libri i nxënësit,

	23			pas Luftës së Parë Botërore. b) Qeverisja e nazistëve. c) Politika e jashtme e nazistëve			interneti.
46.		6.	ShBA modeli i një shteti liberal**.**	a) Tiparet e zhvillimit të SHBA gjatë viteve të Luftës. b) Shkaqet e "Depresionit të madh" c) Kursi i Ri i Ruzveltit.	Stuhi mendimesh/ të menduarit kritik përmes leximit		Libri i nxënësit, interneti.
47.	Java 24	**7.**	Franca	a) Gjendja në Francë pas Luftës së Parë Botërore. b) Kriza ekonomike në Francë. c) Qeverisja e Leon Blumit.	Pyetje –përgjigje/ punë në grupe/hartë e mendjes	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, interneti, biblioteka e shkollës
48.		**8.**	Turqia, krijimi i një shteti laik kombëtar.	a) Roli i Ataturkut në Luftën Çlirimtare b) Paqja e Sevrës dhe organizimi i nacionalistëve turq c) Masat e marra për krijimin e shtetit kombëtar laik Turk.	Punë kërkimore/ditari dypjesësh	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, interneti, harta, foto, Video-projektor
49.	Java 25	9.	***Veprimtari praktike:*** Ballkani në	a) Politikat antisemitike të nazistëve gjermanë. b) Rrethanat historike	Punë kërkimore në grupe/bisedë.		Libri i nxënësit, interneti, foto, dëshmi të familjarëve që

			periudhën midis dy luftërave.	në të cilat vepruan shqiptarët. c) Roli i shqiptarëve në grupin e popujve që shpëtuan hebrenjtë.			strehuan hebrenjtë, literaturë historike, etj.

PLANIFIKIMI VJETOR I LËNDËS SË HISTORISË NDARË NË TREMUJORË

Fusha: SHKENCA SHOQËRORE

Lënda: HISTORI

Shkalla: V

Klasa: X

Viti shkollor: 2016-2017

PLANIFIKIMI I LËNDËS PËR TREMUJORIN E TRET **(Prill – Qershor)**

REZULTATET E TË NXËNIT SIPAS KOMPETENCAVE KYÇ
Orët mësimore të zhvilluara gjatë kësaj periudhe tremujore do të kontribuojnë në ndërtimin dhe zhvillimin e këtyre kompetencave kyç:

KOMPETENCA E KOMUNIKIMIT DHE E TË SHPREHURIT
Nxënësi:
- shpreh mendimin e vet për një temë të caktuar me gojë ose me shkrim, si dhe në forma të tjera të komunikimit;
- dëgjon me vëmendje prezantimin dhe komentet e bëra nga të tjerët rreth një teme, duke bërë pyetje, komente, sqarime dhe propozime;
- lexon rrjedhshëm, me intonacionin e duhur, një tekst të caktuar rrëfyes, përshkrues, shkencor, publicistik etj., dhe e komenton atë sipas kërkesës me gojë ose me shkrim;
- shpjegon qartë dhe saktë, me gojë ose me shkrim, kuptimin e termave (fjalëve, koncepteve) të reja, duke përdorur gjuhën dhe fjalorin e përshtatshëm.

KOMPETENCA E TË MENDUARIT
Nxënësi:
- shpreh mendimin e tij për një punim letrar apo artistik duke dalluar ndryshimet dhe analogjitë ndërmjet krijimeve të ngjashme;
- harton planin e punës për realizimin e një krijimi/detyre (letrare), duke përcaktuar hapat kryesorë të zbatimit;
- përdor krahasimin dhe kontrastin për të gjetur dallimet dhe ngjashmëritë kryesore midis dy e më shumë dukurive ose krijimeve artistike.

KOMPETENCA E TË NXËNIT
Nxënësi:
- zbaton në mënyrë të pavarur udhëzimet e dhëna nga një burim (tekst shkollor, libër, internet, media) për të nxënë një temë, veprim, aktivitet ose detyrë që i kërkohet;
- shfrytëzon portofolin personal për identifikimin e përparësive dhe mangësive në funksion të vetëvlerësimit;
- ndërlidh temën e re ose një çështje të dhënë me njohuritë dhe përvojat paraprake, duke i paraqitur në forma të ndryshme të të shprehurit (kolona, tabela, grafike) sipas një radhitjeje logjike.

KOMPETENCA PËR JETËN, SIPËRMARRJEN DHE MJEDISIN
Nxënësi:
- përgatit planin e punës për organizimin e një aktiviteti të caktuar në shkollë ose në komunitet dhe e realizon atë me sukses;
- bashkëvepron në mënyrë aktive me moshatarët dhe të tjerët (pavarësisht statusit të tij social, etnik etj.) për realizimin e një

aktiviteti të përbashkët (projekti/aktiviteti në bazë klase/shkolle apo jashtë saj).

KOMPETENCA QYTETARE

Nxënësi:

- zbaton dhe respekton rregullat e mirësjelljes në klasë, shkollë etj., dhe mban qëndrim aktiv ndaj personave, të cilët nuk i respektojnë ato, duke shpjeguar pasojat për veten dhe për grupin ku bën pjesë.

KOMPETENCA DIGJITALE

Nxënësi:

- përdor mediet digjitale dhe mjediset informative për të komunikuar dhe bashkëpunuar.
- analizon, vlerëson, menaxhon informacionin e marrë elektronikisht (p.sh., hedh disa informacione të marra nga interneti duke i përmbledhur në një tabelë ose grafik).

REZULTATET E TË NXËNIT SIPAS KOMPETENCAVE TË FUSHËS

- **Kërkimi historik**

- Nxënësi:

fillon të hartojë dhe të përmirësojnë pyetjet e tij për të strukturuar një shqyrtim për zhvillimin e hipotezave, për përzgjedhjen dhe dhënien e fakteve për të nxjerrë dhe për të justifikuar konkluzionet e tij.

përdor njohuritë e tij të fituara për të sugjeruar hipoteza, ose mund të sugjerojë hipoteza në fillim të temës, bazuar në supozimet dhe vlerat e tij, të cilat ata pastaj i teston kundrejt provave.

Përdorimi i burimeve

- Nxënësi:
- njeh të kaluarën bazuar në fakte historike, në prova, të cilat rrjedhin nga burime të sakta historike dhe jo nga supozime paraprake në lidhje me vlefshmërinë dhe me besueshmërinë e burimeve historike të përdorura duke përfshirë vlerësimin e vlerës dhe besueshmërinë e dëshmive, duke studiuar prejardhjen e qëllimeve dhe gjuhën e burimeve.
-

Interpretimi historik

Nxënësi:

- kupton se si historianët dhe të tjerët formojnë interpretime që reflektojnë rrethanat në të cilat ato bëhen, dëshmitë në dispozicion, si dhe synimet e atyre që i bëjnë këto interpretime (p.sh.: shkrimtarë, arkeologë, historianë dhe film krijues).
- përdor mënyra të ndryshme, duke përfshirë fotografi, shfaqje, filma, tregime, muze etj.

Analiza shkak-pasojë

Nxënësi:
- Përdor analizën shkak-pasojë që përfshin identifikimin dhe vlerësimin e rëndësisë relative të faktorëve të ndryshëm, si dhe bërjen e lidhjeve shpjeguese ndërmjet shkakut dhe pasojës, duke pasur parasysh marrëdhënien ndërmjet argumenteve shkakësore, dëshmive dhe interpretimeve.
-

Shpjegimi & komunikimi për të shkuarën

Nxënësi:
- zhvillojnë dëgjimin, leximin dhe shkrimin si aftësi për të kujtuar, për të përzgjedhur, për të klasifikuar dhe për të organizuar informacionin historik, duke përdorur me saktësi terminologjinë historike për përshkrimin dhe për shpjegimin e ngjarjeve në të shkuarën.
- përdor edhe teknologjitë e reja ekzistuese sipas nevojave të tij.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARITË E NXËNËSVE

Sugjerohet që gjatë orëve të mësimit do të përdoren metoda, teknika dhe strategji të tilla, si: *stuhi mendimi, lexim i drejtuar, imagjinata e drejtuar, parashikim me terma paraprakë,* diskutim për njohuritë paraprake, *harta e konceptit, rrjeti i diskutimit, kubimi, diagrame piramidale, ditarët e të nxënit, pyetja sjell pyetjen, diagrami i Venit, punë në grup, ditari tre pjesësh, INSERT etj.* Nxënësit do të punojnë në grupe të vogla dhe të mëdha, në çift, në mënyrë të pavarur dhe individuale etj.

VLERËSIMI

Disa nga teknikat dhe instrumentet e vlerësimit që do të përdoren gjatë vitit shkollor do të jenë:

- **Vlerësim diagnostikues**: intervistë me një listë treguesish; vetëvlerësim me listëkontrolli;
- **Vlerësim për të nxënë (Vlerësim formues)**: vlerësimi i përgjigjeve me gojë; vlerësimi i punës në grup; vlerësim mes nxënësish vlerësim i aktivitetit gjatë debateve në klasë; vlerësim i detyrave të shtëpisë; vetëvlerësim; intervistë me një listë treguesish; vëzhgim me një listë të plotë treguesish; portofol; prezantim me gojë ose me shkrim; projekt kurrikular
- **Vlerësimi i të nxënit (vlerësimi përmbledhës):** test për një grup temash të caktuara; test në përfundim të një kohe të caktuar;
- **Vlerësim i portofolit**

Nr	Java	Tematika	Temat mësimore	Situata e të nxënit (të sugjeruara)	Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve	Vlerësimi	Burimet
50.		10.	Lufta e Dytë botërore (1939 – 1945)	a) Faktorët që nxitën konfliktin e dytë botëror. b) Zhvillimi i Luftës II Botërore. c) Përmasat e luftës dhe përfundimi i saj	Stuhi mendimesh/diskutim/studim dyshe	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave*	Libri i nxënësit, Interneti, materiale të përgatitura nga mësuesi, biblioteka, dokumentar "Lufta e Dytë Botërore"

51.	Java 26	11.	***Veprimtari praktike:*** Kontributi i shqiptarëve në mbrojtje të hebrenjve gjatë Luftës së Dytë Botërore.	-Politikat antisemitike të nazistëve gjermanë. -Rrethanat historike në të cilat vepruan shqiptarët. -Roli i shqiptarëve në grupin e popujve që shpëtuan hebrenjtë	Punë kërkimore në grupe/bisedë	*të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, interneti, foto, deshmi të familjarëve që strehuan hebrenjtë, literaturë historike, etj.
52.		12.	**Projekt (ora III) Globalizmi**	a) Analizon rrugët e përhapjes së fenomeneve globalizuese. b) Vlerëson ndikimin e globalizimit në gjithë fushat e jetës. c) Ballafaqon avantazhet dhe disavantazhet e globalizimit kudo që ai haset.	Punë në grupe/ punë kërkimore/ diskutim		Libri i nxënësit, Interneti, eksperienca nga takime me specialistë të fushave të ndryshme.
53.	Java 27	13.	**TEST**	Kontrolli i njohurive të marra në Tematikën V.			
54.		**Tematika VI 1 Qytetërimet bashkëkohore (1945 – sot)**	Bota menjëherë pas Luftës së Dytë Botërore. (1945-1946)	a) Organizimi i rendit te ri botëror. b) Krijimi dhe rëndësia e OKB-së. c) Lufta e Ftohtë.	Punë kërkimore /ditar dypjesësh.	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, Interneti
55.	Java 28	2.	BRSS gjatë viteve 1945- 1990	a) BS pas Luftës II Botërore. b) Ndryshimet politike dhe ekonomike në epokën post staliniane. c) Reformat liberalizuese te	Stuhi mendimesh/reportazh		Libri i nxënësit, Interneti

				Gorbaçovit.			
56.		**3.**	SHBA gjatë viteve 1945 - 2000	a) Rritja e rolit të SHBA në botën e pas Luftës II Botërore. b) Ekspansioni ekonomik amerikan dhe tronditjet shoqërore. c) Kursi neoliberal i Reganit deri tek Klinton.	Diskutim/pyet sërish		Libri i nxënësit, Interneti
57.	Java 29	**4.**	Procesi i dekolonizimit	a) Kushtet historike te dekolonizimit. b) Rrugët e ndryshme per arritjen e pavarësisë nga kolonitë.	Shpjegim/të kuptuarit përmes leximit	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, Interneti
58.		5.	Italia gjatë viteve 1945 - 2000	a) Rimëkëmbja e demokracisë italiane. b) Mrekullia ekonomike italiane. c) Tiparet e jetës politike në Itali.	Punë kërkimore/kubimi		Libri i nxënësit, interneti
59.	Java 30	6.	Franca gjatë viteve 1945 - 2000	a) Ndryshimet politiko-institucionale ne Francë. b) Përplasjet shoqërore dhe protestat studentore. c) Veçoritë e jetës ekonomike ne Francë.	Pyetje –përgjigje/ punë në grupe/hartë e koncepteve		Libri i nxënësit, interneti
60.		7.	Britania e madhe gjatë viteve 1945 - 2000	a) Reformat ekonomike dhe sociale në Britani. b) Rritja e ekonomisë britanike në vitet ’50-’70. c) Alternativat ekonomike nga Theçer tek Bler.	Hap pas hapi /stuhi mendimi		Libri i nxënësit, interneti

61.	Java 31	**8.**	Gjermania gjatë viteve 1945 - 2000	a) Ndarja e Gjermanisë pas Luftës II Botërore. b) Rritja e rolit ekonomik dhe politik të Gjermanisë. c) Bashkimi i Gjermanisë.	Stuhi mendimesh/INSERT		Libri i nxënësit, interneti, Dokumentari "Nazizmi"
62.		**9.**	Jugosllavia gjatë viteve 1945-1990	a) Krijimi i Jugosllavisë Federative. b) Veçoritë e sistemit politiko-ekonomik jugosllav. c) Kriza e sistemit jugosllav.	Pyetje përgjigje/parashikim me terma paraprake/ditar dypjesësh.		Libri i nxënësit, interneti Dokumentar "Vdekja e Jugosllavisë "
63.	Java 32	10.	Blloku Lindor gjatë viteve 1945-1989	a) Vendosja e regjimeve komuniste ne Evropën Lindore. b) Krijimi i Bllokut Lindor. c) Rritja e frymës antikomuniste dhe revoltat popullore ne Evropën Lindore.	Diskutim/hartë e koncepteve		Libri i nxënësit, interneti
64.		11.	***Veprimtari praktike:*** Konferenca e Helsinkit dhe të drejtat e njeriut.	Roli dhe rëndësia e Konferencës së Helsinkit për të Drejtat e Njeriut.	Punë kërkimore në grupe/bisedë.		Libri i nxënësit, interneti
65.	Java 33	12.	Revolucionet demokratike në shtetet e Evropës Qendrore dhe Lindore.	a) Ndryshimet demokratike ne vende të ndryshme të Evropës Lindore. b) Tiparet e përbashkëta dhe të veçanta të proceseve demokratike.	Diskutim/pyet sërish		Libri i nxënësit, interneti

				c) Problematikat e periudhës post-komuniste.			
66.		13.	Shpërbërja e BRSS dhe e Jugosllavisë.	a) Rritja e frymës nacionaliste në vendet ish-komuniste. b) Kushtet dhe procesi i shpërbërjes së ish-Bashkimit Sovjetik. c) Vështirësitë e brendshme në Jugosllavi, tensionet nacionale dhe ndarja e dhunshme e saj.	Hap pas hapi /stuhi mendimi	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, Interneti, Materiale te përgatitura nga mësuesi.
67.	Java 34.	14.	***Veprimtari praktike:*** Republika e Pavarur e Kosovës – Një e drejtë e mohuar për një popullsi në shumicë.	a) Kuadri politik, etnik dhe ekonomik i Kosovës në ish-Jugosllavi. b) Lufta e popullit të Kosovës deri në fitoren e pavarësisë nga Serbia.	Punë kërkimore/kubimi		Libri i nxënësit, interneti, Bisedë me të njohur nga lufta, Dokumentar.
68.		15.	Bashkimi Evropian	a) Rruga e gjatë e procesit të integrimit evropian. b) Roli unik i Bashkimit Evropian. c) Organizimi i BE dhe aspiratat për zgjerimin tij.	Pyetje –përgjigje/punë në grupe/ të menduarit kritik.		Libri i nxënësit, interneti Broshura të Delegacionit te BE
69.	Java 35.	16.	Prirjet e qytetërimeve sot. ***(pasdite tematike)***	a) Prirjet e zhvillimit ekonomik, dhe shoqëror në shek. XXI. b) Zhvillimet shkencore dhe teknologjike bashkëkohore.	Punë kërkimore në grupe/diskutime/report azh		Libri i nxënësit, interneti

70.		17.	**Përsëritje** tematika: VI. Qytetërimet bashkëkohore (1945- sot)	a) Ndarja e botës në dy kampe kundërshtare b) Demokracitë dhe problemet e post-luftës së Dytë Botërore. c) Arritjet e njeriut në fundin e shekullit.		*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, Interneti
71.	Java 36	18.	**Projekt (ora IV) Globalizmi**	a) Analizon rrugët e përhapjes së fenomeneve globalizuese. b) Vlerëson ndikimin e globalizimit në gjithë fushat e jetës. c) Ballafaqon avantazhet dhe dizavantazhet e globalizimit kudo që ai haset.	Punë në grupe/ punë kërkimore/ diskutim	*Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	Libri i nxënësit, Interneti, eksperienca nga takime me specialistë të fushave të ndryshme.
72.		19.	**TEST**	Kontrolli i njohurive të marra në Tematikën VI.			

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore:Veprimtari praktike "Qytetërimet antike në brigjet e lumenjve"		**Situata e të nxënit:** a) Shtrirja e gjeografike e Qytetërimeve të Lashta. b) Besimi, kultura dhe arritjet në Qytetërimet e Lashta. c) Organizimi i shtetit dhe shoqërisë në Qytetërimet e Lashta.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit** • Shqyrton, ndërton analizon dhe parashtron pyetje, për të argumentuar, informacionin historik, konceptet dhe idetë. **Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin** • Zhvillon një kërkim individual ose në grup për kryerjen e një veprimtarie në histori. **Kompetenca digjitale** Akseson një sërë burimesh digjitale të informacionit dhe analizon në mënyrë kritike këto burime.		**Fjalët kyçe** *Qytetërime të Lashta* *Sistem ujitës,* *Faraon,* *Piramidë,* *Ligjet e Hamurabit,* *Hieroglife,* *Kuneiform,* *Besim politeist* *animizmi* *totemizmi*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore -Diskuton për zhvillimin e qytetërimeve antike në brigjet e lumenjve. -Përcakton në hartë shtrirjen e qytetërimeve të lashta. -Analizon format e besimit dhe arritjet në këto qytetërime.			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti, video, literaturë nga biblioteka e shkollës, harta të ndryshme etj.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me gjeografinë: Shtrirja e Qytetërimeve të Lashta. • Me letërsinë: botime që trajtojnë periudhën në fjalë.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Punë kërkimore/punë në grupe/diskutim.

Organizimi i orës së mësimit:

Sugjerohet që kjo orë mësimi të zhvillohet në kabinetin e informatikës ku nxënësve tu jepet mundësia të të përdorin kompjuterin, internetin për të kërkuar dhe hulumtuar informacion rreth temës së dhënë.

Referohuni: https://sq.wikipedia.org/wiki/Egjipti_i_lasht%C3%AB https://sq.wikipedia.org/wiki/Babilonia https://sq.wikipedia.org/wiki/Hitit%C3%ABt https://sq.wikipedia.org/wiki/Maj%C3%ABt_(popull) https://sq.wikipedia.org/wiki/Fenikasit https://sq.wikipedia.org/wiki/Hieroglifet https://sq.wikipedia.org/wiki/Gjuha_sumere https://sq.wikipedia.org/wiki/Mesopotamia

Ndërtimi i njohurive:

- Mësuesi/ja ndan klasën në grupe ku secilit grup i ndahen detyrat dhe i jepen sugjerime lidhur me punën që do të realizojë.
- Me qëllim që koha në dispozicion të veprimtarisë të jetë e mjaftueshme mësuesi/ja ka përcaktuar në fleta detyrat dhe faqet që nxënësit do të referohen në internet. P.sh.
- *Grupi i parë: Hulumton rreth qytetërimeve të lashta në rajonin e Gjysmëhënës pjellore, dhe atë të Lindjes së Largët.*
  - ❖ Puna kërkimore:

-Përcaktoni qytetërimet kryesore në brigjet e lumenjve sipas rajoneve (Gjysmëhënës pjellore dhe Lindjes së Largët).

-Tregoni në hartë shtrirjen e tyre.

- Identifikoni shtetet që shtrihen sot në vendndodhjen e këtyre qytetërimeve.

  - ❖ Të menduarit logjik

-Përcaktoni faktorët që kanë ndikuar në ndërtimin e Qytetërimeve të Lashta pranë deteve, lumenjve, dhe në vendet e ngrohta.

- *Grupi i dytë: Organizimi shtetëror dhe shoqëror në qytetërimet Egjiptiane dhe Babilonase.*
  - ❖ Puna kërkimore:

-Përcaktoni organizimin e shtetit në Egjipt dhe Babiloni (mbretërit, faraonët, fazat e qeverisjes)

-Përshkruani organizimin e shoqërisë dhe ndërtoni piramidën e shtresave shoqërore në Qytetërimet e Lashta.

-Cilat janë ligjet më të vjetra të zbuluara në historinë botërore? Pse nevojiteshin ato? Citoni disa prej tyre.

  - ❖ Të menduarit logjik

-Argumentoni pse në këto qytetërime nevojitej të krijohej një shtet i centralizuar?

-Nga dallonte pushteti i faraonit në Egjipt nga ai i mbretit në Babiloni?

- *Grupi i tretë: Kultura, besimi, arritjet në Qytetërimet e Lashta.*
  - ❖ Puna kërkimore:

-Përcaktoni disa nga arritjet e popujve të lashtë në fushën e kulturës.

-Në cilat fusha u dalluan më tepër egjiptianët, babilonasit, fenikasit?

-Cila ishte forma e besimit të këtyre popujve? Shpjegoni animizmin, totemizmin, magjinë, kultet, orakujt.

-Pse ishte i rëndësishëm shkrimi ? Cilat ishin format e shkrimit në lashtësi? Shpjegoni secilën prej tyre (piktografik, kuneiform, hieroglife).

  - ❖ Të menduarit logjik

-Cili ishte ndryshimi që solli lindja e shkrimit?

-A kane ndikim në ditët e sotme arritjet e Qytetërimeve të Lashta?

- Pasi nxënësit prezantojnë të dhënat e punës kërkimore dhe argumentojnë përgjigjet e pyetjeve logjike mësuesja i nxit në diskutim për të konstatuar të kuptuarit nga ana e nxënësve të materialit të prezantuar.P.sh:

-A mund të përcaktoni disa veçori të përbashkëta të Qytetërimeve të Lashta?

-Si shpjegohet që megjithëse këto qytetërime janë zhdukur kujtesa për to ruhet?

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Përcaktojnë ne hartë shtrirjen e qytetërimeve të lashta.
2) Analizon organizimin e shtetit dhe shoqërisë në Qytetërimet e Lashta.
3) Shpjegojnë format e besimit, arritjet në kulture, dhe fusha të tjera në Qytetërimet e Lashta.
4) Krahasojnë duke evidentuar të përbashkëtat e Qytetërimeve të Lashta.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

<table>
<tr><td>Fusha: Shkenca shoqërore</td><td>Lënda: Histori</td><td>Shkolla:</td><td>Klasa: 10</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tema mësimore: Qytetërimi i lashtë grek</td><td colspan="2">Situata e të nxënit:
a) Roli i pozitës gjeografike zhvillimin e Greqisë antike.
b) Kuptimi i qytet- shteteve greke, organizimi i tyre.
c) Krijimi i kolonive helene, pasojat e këtij procesi.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
Kompetenca e të menduarit
• Zhvillon të menduarit për realizimin e kërkimit historik.
Kompetenca personale
• Kupton nëpërmjet kërkimit historik përvojën e njeriut, marrëdhëniet shkak-pasojë, ndryshimet dhe vazhdimësinë që ka pësuar shoqëria përgjatë kohërave.
Kompetenca qytetare
• Shqyrton në mënyrë kritike sjelljet, motivet dhe veprimet e njerëzve në të shkuarën që mund të jenë rezultat i ndryshimit të qëndrimeve shoqërore dhe standardeve të ndryshme.</td><td colspan="2" rowspan="2">Fjalët kyçe:
antikitet
polis
metropol
koloni helene</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore
-Përcakton kohën dhe rrethanat e lindjes dhe vendndodhjen e qytetërimit antik grek;
- Vlerëson rolin e mjedisit në zhvillimin e qytetërimit grek;
-Shpjegon kuptimin e koncepteve antikitet, polis, metropol, etj
-Përcakton në hartë shtrirjen e kolonive helene,
-Analizon shkaqet dhe pasojat e krijimit të kolonive helene</td></tr>
</table>

Burimet:	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:**
• Libri i nxënësit, veprat letrare "Iliada", "Odisea" • Materiale nga internet	• Me letërsinë: veprat letrare të antikitetit, mitet, gojëdhënat. • Me gjeografinë:pozita gjeografike, relievi i Greqisë

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Të kuptuarit përmes leximit/punë në grup

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi përdor hartat gjeografike dhe historike te Greqisë antike duke drejtuar nxënësit nëpërmjet pyetjeve në arritjen e përfundimit që pozita gjeografike dhe relievi janë faktorë te rëndësishëm në zhvillimin ekonomiko –shoqëror dhe politik të qytetërimit grek: P.sh

-Duke vështruar hartën përcaktoni relievin dominues në Greqinë antike?

-Çfarë ka të veçantë pozita gjeografike e këtij vendi?

-Si ka ndikuar secila nga këto veçori në aspektin historik, ekonomik, politik dhe shoqëror?

- Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin duke i ndarë në grupe sipas çështjeve kryesore te trajtuara në tekst.

Ndërtimi i njohurive

Përfaqësues te grupeve paraqesin në tabelë punën e tyre:

Grupi i pare:Pozita gjeografike dhe prejardhja e grekëve.

1-Greqia ndahet → pjesën kontinentale, pjesën ishullore, pjesën aziatike ⇨ në mënyrë periodike ndryshon edhe mjedisi ku u zhvillua qytetërimi.

2-Mbizotëron relievi malor me pasojë ⇨ copëzim të territoreve, zhvillim të zejtarisë, bujqësi të pazhvilluar.

3-Ka vijë të gjatë bregdetare që mundëson ⇨ zhvillim të lundrimit, tregtisë, përhapje të kulturës dhe arritjeve.

Prejardhja: Popullsia helene erdhi nga viset përtej Danubit dhe u vendos në këto territore në mijëvjeçarin e II pr.k.

Grupi i dytë:Qytetërimi i Kretës dhe Mikenës

Qytetërimi i Kretës u krijua në mijëvjeçarin e III-II pr.k., i përket pellazgëve. U shkatërrua nga tërmetet dhe dyndjet e akejve.

Qytetërimi i Mikenës përmendet për ndërtimet madhështore dhe për luftën e Trojës(shek XII pr.k)

Grupi i tretë:Periudha homerike, organizimi në polise

Në shek. XII-IX pr.k. shoqëria ishte në rendin fisnor dhe kishte filluar diferencimi pasuror i shoqërisë.

Organet e drejtimit shoqëror ishin → Bazilejtë
→ Buleja
→ Eklesia

Polisi ishte shtet autonomë që përfshinte qytetin dhe territoret rreth tij. Arsyet e krijimit të polisit: zhvillimi ekonomik, institucional dhe copëzimi territorial.

Grupi i katërt:Kolonitë helene:

Në të njëjtën mënyrë ky grup paraqet:Çfarë ishin kolonitë helene?/Si u organizuan ato?/Cilat ishin shkaqet dhe pasojat e krijimit të tyre?

Kolonitë helene u krijuan nga shpërngulja masive e grekëve në shek. XII-IX pr.k.

Shkaqet e krijimit:
- Varfëria ekonomike.
- Humbja e tokës.
- Borxhet.
- Nevoja për lëndë të para dhe tregje.
- Konfliktet shoqërore.
- Rritja e numrit të popullsisë.

⇒ Pasoja:Kolonizimi u bë faktor i rëndësishëm i zhvillimit ekonomik, kulturor .politik, shoqëror të Greqisë dhe të trojeve që u kolonizuan.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Identifikojnë prejardhjen e popullsisë greke dhe shtrirjen e tyre.
2) Njohin etapat e ndryshme te historisë dhe organizimit të kësaj popullsie.
3) Analizojnë mënyrën e organizimit të poliseve.
4) Shpjegojnë dhe argumentojnë shkaqet dhe pasojat e krijimit të kolonive helene.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështetet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet për detyrë të sjellin informacion për :Kolonitë helene në bregdetin Ilir/Luftën e Trojës.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore: Athina dhe Sparta dy modele të ndryshme qytet- shteti.		**Situata e të nxënit:** a) Organizimi shoqëror në Athinë dhe Spartë. b) Thellimi i demokracisë në Athinë nëpërmjet reformave. c) Organizimi politik në qytet shtetet- greke, dhe rivaliteti midis tyre.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit** • Përdor funksionet gjuhësore të teksteve historike, fjali të ndërtuara saktë për përshkrimin e ngjarjeve historike. **Kompetenca qytetare** • Kupton perspektivat, besimet dhe qëndrimet e njerëzve në të shkuarën e në të tashmen, rëndësinë e historisë së tyre. **Kompetenca e të nxënit** • Zbaton në mënyrë të pavarur udhëzimet për një temë, veprim, aktivitet ose detyrë që i kërkohet.		**Fjalët kyçe:** ***demokraci,*** ***demosi,*** ***reformat,*** ***oligarki*** ***Lidhja e Peloponezit*** *Lidhja e Delosit*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: -përshkruan organizimin shoqëror në qytet shtetet greke. - shpjegon dhe krahason organizimin politik të qytet – shteteve në Greqinë antike; - shpjegon dhe krahason tiparet e qeverisjes në Greqinë antike			

Burimet:	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:**
• Libri i nxënësit, interneti "Materiale mbi luftën e Peloponezit"	• Me letërsinë: veprat letrare që trajtojnë tematikat historike të periudhës në fjalë. • Me gjeografinë: vendndodhja gjeografike

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Rrjeti i diskutimit/ditari trepjesësh

Organizimi i orës së mësimit:

- Nxënësit lexojnë grimcën historike në fillim të temës së mësimit:
- Mësuesi/ja nxit diskutimin nëpërmjet pyetjeve:
  Ç'kuptoni me demokraci?
  Kur dhe ku i ka fillesat ajo?
  Si mendoni ju ka të njëjtin kuptim demokracia në antikitet me demokracinë në ditët e sotme?
- Nxënësit lexojnë mësimin duke nënvizuar çështjet kryesore.

Ndërtimi i njohurive:

Mësuesi/ja ndërton një tabelë në formën e ditarit trepjesësh për secilin prej qytet –shteteve që plotësohet nga nxënësit dhe shoqërohet me sqarimet e mësuesit.

Shteti / **Komenti**	**Athina**	**Sparta**
Shtrirja gjeografike	Gad. Atikës	Gad. Peloponezit, krahina e Lakonisë
Veprimtaria ekonomike	Zejtari, tregti, lundrim	Bujqësi
Ndarja shoqërore	1-Eupatridët (aristokratët) 2-Demosi (populli)	1-Spartanët (aristokracia) 2-Periekët (njerëz të lirë)

	3-Metekët (të huajt)	3-Iliotët (skllevër të shtetit)
Reformat	1-Drakoni → ligje të rrepta 2-Soloni → ndarje të shoqërisë sipas censit të pasurisë/ hoqi skllavërinë për borxhe/ krijoi helienë dhe këshillin e të katërqindëve. 3-Klistheni → bëri reformën administrative(tri krahina dhe 30 rrethe)/ krijoi këshillin e të pesëqindëve/ qytetarët kishin të drejtë të zgjidheshin dhe të zgjidhnin/ vendosi ostrakizmin. 4-Perikliu → forcoi ekonominë/ vendosi paga për nëpunësit e shtetit/ vuri në zbatim votimin me short/ ndërtoi vepra publike/ vendosi Eklesinë si organin më të larë qeverisës.	Likurgu → I kushtoi rëndësi edukimit fizik dhe ushtarak, rregullit dhe disiplinës
Sistemi politik	Demokraci-qeverisje e popullit	Oligarki-pushteti i pakicës
Organet qeverisëse	-Eklesia -Bulea -Helieja -10 strategët -9 Arhondët - Aeropagu (këshilli i pleqve)	1-Pesë eforët 2-Herusia (28 anëtare +dy mbretër) 3-Apela (kuvendi i popullit)

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Njohin shtrirjen gjeografike dhe organizimin politiko –shoqëror të Athinës dhe Spartës..
2) Identifikojnë rolin e reformave në thellimin e demokracisë në Athinë.
3) Krahasojnë tiparet e jetës ekonomike, politike dhe shoqërore të dy qytet-shteteve antike greke.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur: Nxënësve u jepet për detyrë të krahasojnë aspekte të ndryshme të zhvillimeve në Athinë dhe Spartë

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore: Qytetërimi antik romak		**Situata e të nxënit:** a) Themelimi i Romës, shtrirja gjeografike, përbërja e popullsisë. b) Konflikti patricë plebej dhe rëndësia e së drejtës romake. c) Organizimi i republikës romake, shkaqet e rënies së saj.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e të menduarit** • Zhvillon mendimin krijues për të ndërtuar interpretime të reja të cilat shpjegojnë aspekte të së shkuarës. **Kompetenca e të nxënit** • Ndërlidh temën e re ose një çështje të dhënë me njohuritë dhe përvojat paraprake **Kompetenca qytetare** • Shqyrton burimet historike për të kuptuar çështjet shoqërore		**Fjalët kyçe:** ***senat,*** ***patricë,*** ***plebej*** ***tribun*** ***e drejta romake*** *luftërat punike* *triumvirat*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: - përcakton kohën, rrethanat e lindjes dhe vendndodhjen e qytetërimit antik romak; - shpjegon dhe krahason format e organizimit shtetëror në Romën antike; - vlerëson rëndësinë e së "drejtës romake. -analizon funksionet e institucioneve në republikën romake			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti, legjenda e krijimit të Romës, filmi artistik"Spartaku"		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me letërsinë: veprat letrare që trajtojnë tematikat historike të periudhës në fjalë, gojëdhënat , • Me gjeografinë:pozita gjeografike, zgjerimi territorial.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Stuhi mendimesh/INSERT

Organizimi i orës së mësimit:

Mësuesi/ja shtron pyetjen :Çfarë dini ju për Romën antike? Përgjigjet e nxënësve shënohen në mënyrë skematike në tabelë.

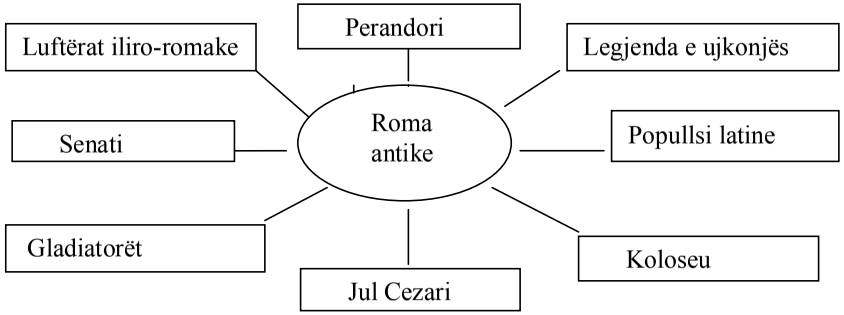

Ndërtimi i njohurive:

Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin dhe ndërton tabelën e mëposhtme duke sqaruar nxënësit se si ta plotësojnë dhe më pas e plotëson së bashku me ta në dërrasë.

√	+	-	?
Informacion i njohur	Informacion i ri	Informacion që dihej ndryshe	Informacion shtesë
➢ Roma e lashtë ndodhej aty ku është edhe sot. ➢ Legjenda për krijimin e Romës. ➢ Kryengritja e Spartakut. ➢ Pushtimet dhe	➢ Roma u themelua në vitin 753 pr.k. ➢ Fiset e ndryshme që jetonin në Romë ishin: italikët, etruskët, fise greke , mesapët dhe japigët. ➢ Në shek. VIII-VI pr.k më të zhvilluar ishin etruskët, dinastia Tarkuine ➢ Tri periudhat e zhvillimit të Romës	-Nxënësit mund të dinë ndryshe kuptimin e triumviratit	➢ Mesapët dhe japigët ishin fise ilire. ➢ Rëndësia e të drejtës romake. ➢ Ushtria

zgjerimi i territoreve në lindje ➢ Triumvirati. ➢ Vrasja e Jul Cezarit nga Bruti dhe Kasi.	1-mbretërore (753-509 pr.k) 2-republikane (509-30 pr.k.) 3-perandorake (30 pr.k.-476) ➢ Shtresat e popullsisë ishin: patricët dhe plebenjtë si dhe klientët më vonë nobiliteti. ➢ Organet e republikës romake ishin:*shënim (mësuesi/ja ndërton skemën e tekstit)* ➢ Konflikti patricë plebej çoi në miratimin në vitin 450 të së drejtës romake.(lejimi i martesave dhe posti i tribunit) ➢ Në vitin 275 pr.k Roma shtrihet në gjithë gad. Apenin. ➢ Luftërat Punike, humbja e Kartagjenës ➢ Reforma agrare e vëllezërve Grakë ➢ Viti 60 pr.l u formua triumvirati i parë (Aleancë e fshehtë ndërmjet tre burrave) ➢ Jul Cezari u shpall diktator, konsull, tribun, pontefic (u vra në 15 mars 44 pr.k)		kartagjenase që drejtohej nga Hanibali rrezikoi Romën.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Identifikojnë veçori të tri periudhave historike të antikitetit romak.
2) Njohin organizimin shoqëror dhe politik në Romë.
3) Analizojnë rëndësinë e të drejtës romake dhe shkaqet e rënies së republikës.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet detyrë rubrika “Hulumtoni dhe diskutoni”

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore: Roma në periudhën e perandorisë		**Situata e të nxënit:** a) Përfundimi i luftërave civile, ardhja në pushtet e Oktavianit. b) Veçori të jetës së përditshme gjatë "Pax romana" c) Dinastitë e ndryshme në drejtimin e perandorisë romake	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e të nxënit** • Shfrytëzon të dhënat për të demonstruar të kuptuarit e koncepteve duke i prezantuar nëpërmjet formave të ndryshme të të shprehurit. **Kompetenca personale** • Përdor aftësitë e komunikimit, për të prezantuar dhe argumentuar idetë e tij. **Kompetenca qytetare** • Shqyrton në mënyrë kritike sjelljet, motivet dhe veprimet e njerëzve në të shkuarën. **Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:** -Përcakton në hartë shtrirjen e Perandorisë Romake; - Dallon elementë të jetës në qytetërimin romak. -Identifikon dinastitë e ndryshme në perandorinë romake. -Analizon reformat e ndërmarra gjatë periudhës së paqes romake		**Fjalët kyçe:** *Triumvirati i dytë,* *perandori,* *August,* *principati,* *paqja romake* *koloseu*	
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me letërsinë: veprat letrare që trajtojnë tematikat historike të periudhës në fjalë. • Me gjeografinë: shtrirja e perandorisë romake	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:
Pyetje përgjigje/harta e mendjes
Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi/ja nëpërmjet pyetjeve rikujton njohuri të mësuara në mësimin e kaluar lidhur me republikën Romake (mund të drejtojë pyetjet e rubrikës "Verifikoni njohuritë" të mësimit paraardhës)
- Mësuesi/ja ka përgatitur më parë një material të shkurtër që flet për "Triumviratin e dytë, konfliktin mes Mark Antonit dhe Oktavianit" të cilin e lexon në klasë dhe drejton nxënësve pyetjet:
  -Si mendoni ju a mori fund lufta civile së pas vdekjes së Jul Cezarit?
  -Kush e krijoi triumviratin e dytë dhe pse?
  -Nga ndryshonte triumvirati i dytë nga i pari?
  -Pse u shpërbë triumvirati i dytë?
- Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin.

Ndërtimi i njohurive:

- Mësuesi/ja përdor hartën e mendjes ose kllasterin ai, ajo shkruan në tabelë "Perandoria romake"dhe nxënësit tregojnë dhe shpjegojnë si u formua dhe organizimin e saj.Kështu vazhdon edhe për koncepte të tjera të temës së re.

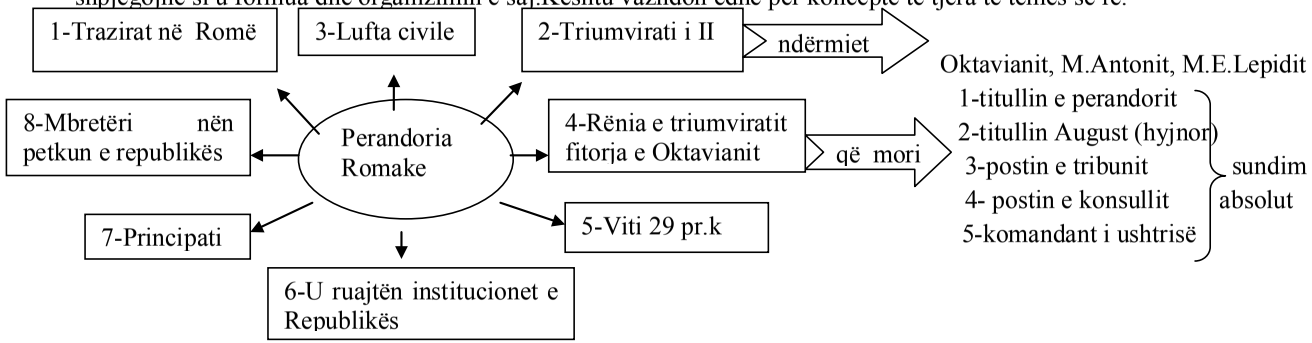

Reformat e Oktavian Augustit
- -rigjallëroi traditën, forcoi familjen
- -forcoi ushtrinë
- -nxori ligje që diskriminonin skllevërit
- -bëri ndërtime të shumta , zhvilloi tregtinë

→ rrjedhoja → Pax Romana → Paqe, Unitet, Zhvillim, Qëndrueshmëri

Dinastitë sunduese në perandorinë romake
- Dinastia e Klaudëve (Tiberi, Klaudi, Kaligula, Neroni) (komentohen veçoritë e tyre)
- Dinastia e Flavëve (Vespasiani, Titi, Domiciani)
- Dinastia e Antoninëve (Nerva, Trajani, Adriani, Antonin Piu, Mark Aureli, Komodi)

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Identifikojnë faktorët që çuan në kalimin nga republika në perandori.
2) Njohin zhvillimet që ndodhen gjatë periudhës së" Paqes romake".
3) Shpjegojnë si u zhvillua procesi i romanizimit të perandorisë romake.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësit grumbullojnë dhe sjellin informacion rreth perandorëve romakë me origjinë Ilire.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	Lënda: Histori	Shkolla:	Klasa: 10
Tema mësimore: Besimi dhe kultura në Greqinë dhe Romën antike.		**Situata e të nxënit:** a) Veçori të besimit politeist në Greqinë dhe Romën antike.	

	b) Arritjet e artit, shkencës dhe kulturës në antikitet. c) Rrethanat në të cilat lindi krishterimi dhe faktorët që ndikuan në përhapjen e tij.
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin** • Bashkëvepron në mënyrë aktive me moshatarët dhe të tjerët për realizimin e një veprimtarie të përbashkët. **Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit** •Shqyrton, ndërton, analizon, argumenton dhe diskuton informacionin historik, konceptet dhe idetë. **Kompetenca qytetare** • Kupton perspektivat, besimet dhe qëndrimet e njerëzve në të shkuarën e në të tashmen dhe rëndësinë e historisë. **Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:** - Përcakton veçoritë e besimit në Greqinë dhe Romën antike; - Shpjegon kushtet e lindjes së krishterimit, duke evidentuar rrethanat historike të kalimit nga besimi pagan në atë të krishterë; - Shpjegon faktorët historikë që ndikuan në përhapjen e krishterimit.	**Fjalët kyçe:** *mitologji,* *paganizëm,* *politeist,* *orakujt* *stoicizëm* *krishterimi*
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me letërsinë: veprat letrare që trajtojnë tematikat historike të periudhës në fjalë, mitologjia • Me filozofinë: filozofia në antikitet:shkolla e Miletit, Stoikët
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve	

Metodologjia:

Quiz (kuic)/tryeza e rrumbullakët

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi/ja vendos në tabelë foto të ndryshme p.sh të :rrathëve olimpikë, akropolit, koloseut, statujës e Zeusit, statujës së Athinës, kryqit të krishterë etj.
- Mësuesi/ja shtron pyetjet në formën e një quizi duke treguar fotot me radhë:

  -Çfarë tregon figura? (rrathët olimpik) Ku janë zhvilluar për herë të parë lojërat olimpike?
  -Ku ndodhet Akropoli? Ku besonim grekët? Si quhet ky besim? Njihni perëndi të grekëve?
  -Çfarë ju kujtojnë emrat e Sokratit, Aristotelit, Demokritit, Virgjilit?
  -Kush nga ju më thotë cilat ishin arritjet në antikitet?
  -Duke treguar kryqin mësuesi /ja pyet se ç'përfaqëson ai?
- Mësuesi/ja ka përgatitur një tabak letre të përthyer në formën e një fizarmonike ose të ndarë në pesë kolona. Në krye të secilës vendos çështjet përkatëse.
- Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin të ndarë në grupe

Ndërtimi i njohurive:

- Nxënësit pasi lexojnë mësimin kalojnë tabakun në formën e një tryeze të rrumbullakët duke plotësuar në çështjet

përkatëse koncepte të ndryshme me lapustila me ngjyra. Më pas tabaku ngjitet në tabelë dhe lexohet nga nxënësit. Mësimi mund të trajtohet si më poshtë:

Besimi ne Greqi	**Kultura arti në Greqi**	**Kultura në Romë**	**Besimi romak**	**Krishterimi**
-Besimi politeist	**-Njohu zhvillim:** **-Në filozofi:**	**-**Periudhat e zhvillimit **1-Periudha e republikës**	-Besim politeist	**-**Lindi në Palestinë

-Mitet vinin në qendër të gjithësisë njeriun. -Perënditë jetonin në Olimp -Perënditë kishin hierarki dhe funksione të ndryshme, Zeusi në Krye. -Panteoni ishte tempulli i tyre	Shkolla e Miletit, Pitagora, Platoni, Sokrati, Aristoteli etj. -**Në shkenca** si: Pitagora, Demokriti Herakliti, Hipokrati etj. -**Në letërsi** si: Homeri, Eskili, Sofokliu, Euripidi, Aristofani. -**Në histori**: Herodoti. Tuqiditi. -**Në pikturë**: Polignoti -në skulpturë: Mironi, Fidia, Polikteti -**Në arkitekturë** përmendim Akropolin.	-ndikim i kulturës greke (letërsi, oratori, historiografi) **2-Periudha perandorake:** -kultura mori zhvillim të madh -letërsia: Virgjilin -historia: Tit Livin -filozofi: Seneka, Mark Aureli -arkitekturë: koloseu -në fushën legjislative: "E Drejta Romake"; e cila bazohej në: a) të drejtën e pronës b) parimin e barazisë c) nocionin e subjektit juridik	-Adhurues të natyrës -U ndikua nga perënditë greke. -Jupiteri në krye. -besonin tek shpirtrat mbrojtës	**-Kushtet në të cilat lindi krishterimi:** 1. Kriza e rendit skllavopronar 2. Jetesa në varfëri 3. Njerëzit nuk kishin më besim tek perënditë pagane 4-Kishte pakënaqësi ndaj mënyrës së qeverisjes. **-Faktorët që ndikuan në përhapje:** a) Mënyra e përhapjes predikimi jo dhuna b) Shtrirja e Romës c) Pakënaqësia ndaj qeverisjes. -Dekreti i Milanos (313) -330 u shpall fe zyrtare

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Njohin format e besimit tek grekët dhe romakët në antikitet
2) Evidentojnë zhvillimin e artit kulturës dhe shkencës në antikitet
3) Analizojnë rrethanat historike në të cilat lindi krishterimi, dhe faktorët që çuan në përhapjen e tij.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështetet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet detyrë të krijojnë një album me vepra të artit dhe arkitekturës të antikitetit grek dhe romak.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore: Rënia e Perandorisë Romake dhe fundi i botës antike		**Situata e të nxënit:** a) Problemet që dobësuan Perandorinë romake. b) Dyndjet barbare dhe pasojat e tyre. c) Faktorët që çuan në rënien e Perandorisë romake	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit** • Përdor funksionet gjuhësore të teksteve historike, fjali komplekse për shpjegimin e koncepteve dhe ngjarjeve historike. **Kompetenca e të nxënit** • Ndërlidh temën e re ose një çështje të dhënë me njohuritë dhe përvojat paraprake **.** **Kompetenca personale** • Përdor aftësitë e komunikimit, punës në grup etj. për të prezantuar dhe argumentuar idetë e tij. **Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:** -përcakton faktorët historikë që shkaktuan rënien e Perandorisë Romake - shpjegon pasojat që solli dyndja e popujve në Evropë; - vlerëson rolin e lëvizjeve së popujve në lindjen e qytetërimit Mesjetar		**Fjalët kyçe:** *Kolonat,* *Barbarët,* *Sllavët,* *Mesjetë.*	
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme: -Qytetërimi antik romak.	

	-Roma në periudhën e perandorisë.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Diskutim i lirë/të kuptuarit përmes leximit/mendimi logjik

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi/ja shtron pyetjet për diskutim rreth temave të mëparshme mbi Romën antike:

-Ku shtrihej Roma? Kur u krijua ajo?
-Cili ishte organizimi politik në Romë? Po institucionet qeverisëse?
-Cilat ishin problemet në perandorinë romake?

- Mësuesi /ja orienton nxënësit në këtë mënyrë drejt informacionit të ri

Ndërtimi i njohurive:

Hapi I-Lexohet në mënyrë individuale çështja: Agonia e perandorisë.

Nxënësit nënvizojnë çështjet kryesore, hapet diskutim përmes pyetjeve:

1-Kur dhe ku u shfaqën shenjat e para të rënies së perandorisë romake?

Nxënësit shpjegojnë: (në ekonomi dhe politikë) të gjitha fushat e jetës.

2-Cilat ishin ndryshimet në fushën ekonomike?

Diferencimi pasuror/rënia e rëndësisë së qyteteve/krijimi i çifligut/sistemi i kolonatit.

3-Po në fushën politike cilat ishin problemet?

Paqëndrueshmëria politike/sundimi despotik i disa perandorëve/pamundësia për të kontrolluar të gjitha territoret.

4-Cilat ishin përpjekjet që u ndërmorën nga perandorët për të shmangur rënien e Perandorisë?

a) Reformat e Dioklecianit (tetrarkia dy Augustë dhe dy Cezarë në qeverisje)
b) Reformat e Kostandinit (forcim i administratës, krijimi i një qendre tjetër në lindje të Perandorisë, Kostandinopoja)
c) Reforma e Teodosit (ndarja e perandorisë në vitin 395 në Perandorine e Bizantine dhe Romake)

Hapi II: Lexohet çështja**.** Barbarët dhe dyndja e tyre në Perandori**.**

Hapet diskutim nëpërmjet pyetjeve:

1-Cilat ishin rreziqet e jashtme që i kanoseshin Romës?

Dyndjet e fiseve barbare, visigotë, ostrogotë.

2-Cilat ishin goditjet kryesore që ju bënë Romës?

Sulmi i visigotëve në vitin 410 (Alariku), sulmi i hunëve me në krye Atilën, sulmet e vandalëve në vitin 455/goditja e fundit nga repartet mercenare barbare me në krye Odoakrin dhe rrëzimi i Romulit perandorit të fundit romak në vitin 476.

Hapi III: Lexohet çështja. Rënia e Perandorisë Romake të Perëndimit

Diskutohet nëpërmjet pyetjeve:

1-Cilët ishin faktorët që çuan në rënien e Perandorisë Romake?

a) Dyndjet barbare që u fuqizuan në shek. V.

b) Sistemi i kolonatit.

c) Pranimi i krishterimit që ndezi konflikte politiko-socialë.

ç) Luftërat për pushtet, mosbesimi te qeverisja.

d) Dobësia ushtarake

dh) Korrupsioni në shtresën e të pasurve, taksat e rënda për të varfrit.

2- Cilat ishin dyndjet e tjera që përfshinë Perandorinë?

Dyndjet sllave, arabe.

- Pasi përfundohet i gjithë mësimi në këtë mënyrë mësuesi/ja bën një përmbledhje në tabelë të përgjigjeve të nxënësve.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Përcaktojnë problemet që po kalonte Perandoria Romake.

2) Përshkruajnë dyndjet barbare dhe goditjet që ju dhanë Romës.

3) Analizojnë faktorët që çuan në rënien e Perandorisë Romake të Perëndimit.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Mendoni në mënyrë kritike: Si mendoni ju n.q.se Roma nuk do të sulmohej nga barbarët a mund të shmangej rënia e saj? Argumentoni përgjigjen.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore: Veprimtari praktike "Aleksandri i Madh dhe periudha helenistike"		**Situata e të nxënit:** a) Biografi e jetës së Aleksandrit b) Fushatat e Aleksandrit të madh. c) Kultura helenistike dhe përhapja e saj.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit** • Shqyrton, ndërton analizon dhe parashtron pyetje, për të argumentuar, informacionin historik, konceptet dhe idetë. **Kompetenca e të nxënit** • Parashtron pyetje kërkimore dhe përgjigjet duke u bazuar në argumente dhe burime. **Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin** • Zhvillon një kërkim individual ose në grup për kryerjen e një veprimtarie në histori. **Kompetenca personale** • Përdor aftësitë e komunikimit, punës në grup etj. për të prezantuar dhe argumentuar idetë e tij. **Kompetenca digjitale** Akseson një sërë burimesh digjitale të informacionit dhe analizon në mënyrë kritike këto burime.		**Fjalët kyçe** *Mbretëria Maqedonase,* *Aleksandri i Madh,* *Kultura helenistike,* *Perandori universale,*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore - Përcakton në hartë fushatat e Aleksandërit të Madh; - Evidenton karakteristikat e kulturës helenistike; - Vlerëson rolin e Aleksandërit në përhapjen e kulturës helenistike			

Burimet:	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:**
• Libri i nxënësit, interneti, botime historike.	• Me gjeografinë: shtrirja e perandorisë së Aleksandrit të Madh

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Punë kërkimore/punë në grupe/diskutim.

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi/ja ka udhëzuar disa orë më parë nxënësit për organizimin e kësaj veprimtarie praktike duke ndarë klasën në grupe dhe duke caktuar detyrat për secilin grup. P.sh:

Grupi i parë: Duhet të hulumtojë dhe kërkojë informacion rreth jetës së Aleksandrit të Madh.
Grupi i dytë: Cilat ishin fushatat kryesore të fituara nga Aleksandri dhe ku shtrihej perandoria e tij? (hartë e perandorisë)
Grupi i tretë: Arritjet dhe përhapja e kulturës helenistike.
Grupi i katërt: Cilat ishin mbretëritë helenistike që u krijuan pas vdekjes së Aleksandrit të madh?

Ndërtimi i njohurive:

- Sipas grupeve të caktuara nxënësit bëjnë një prezantim të punës së realizuar në Power Point ose material të shkruar të shoqëruara me fotografi.
- Mësuesi/ja gjatë diskutimit për të konstatuar nëse informacioni është kuptuar nga të gjithë aktivizon nxënësit në diskutime të ndryshme pavarësisht grupit ku bën pjesë.
- Pasi bëhet prezantimi nga grupet mësuesja nxit diskutimin dhe të menduarit kritik nëpërmjet pyetjeve**?**

-Cila ishte prejardhja e Aleksandrit të Madh? Çfarë e karakterizonte atë që nga fëmijëria?
-Cili ishte mësuesi i tij dhe çfarë i mësoi ai?
-Ç"farë realizoi ai pas pushtimeve të mëdha?
-Cila ishte strategjia që ndoqi Aleksandri i Madh për të favorizuar kontaktet paqësore të popujve nën perandorinë e tij?
-Në cilat fusha u arritën suksese gjatë periudhës së Aleksandrit të Madh?
-Si arriti Aleksandri i Madh të krijonte dhe të mbante të bashkuar një perandori të tillë?
-Cilat ishin mbretëritë helenistike që u krijuan pas vdekjes së Aleksandrit të Madh? Cilat dinasti sundonin në to?
-Cilat janë shtatë mrekullitë e botës antike dhe cilat prej tyre i përkasin periudhës helenistike? Sa qytete u quajtën Aleksandri?

- Krahasoni idenë e Aleksandrit të Madh për Perandorinë Universale me atë të Evropës së Bashkuar sot.

- Sugjerime: Nxënësit për të siguruar informacionin e nevojshëm mund të referohen te:
  -Wikipedia: http://sq.wikipedia.org/wiki/Leka_i_Madh#Aleksandri_n.C3.AB_art
  - Botime: "Aleksandri i Madh nga Helada në Lindje" Pierre Briant.
    "Aleksandri i Madh" Arthur Weigall

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

5) Përcaktojnë ne hartë zgjerimin e perandorisë së Aleksandrit të Madh.
6) Analizon veçori të kulturës helenistike.
7) Shpjegon faktorët që ndikuan në përhapjen e kësaj kulture.
8) Lidh të shkuarën me të sotmen nëpërmjet krahasimit të koncepteve Perandori Universale-Evropë e Bashkuar

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore: Qytetërimi Bizantin		**Situata e të nxënit:** a) Shtrirja gjeografike e Perandorisë Bizantine b) Organizimi shtetëror ekonomia, arti dhe kultura në bizant. c) Rëndësia e qytetërimit bizantin në qytetërimin botëror	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e të menduarit** • Zhvillon të menduarit për realizimin e kërkimit historik **Kompetenca e të nxënit** • Ndërlidh temën e re me njohuritë dhe përvojat paraprake. **Kompetenca personale** • Kupton nëpërmjet kërkimit historik përvojën e njeriut, marrëdhëniet shkak-pasojë, rëndësinë historike dhe ndryshimet e shoqërisë përgjatë kohërave. **Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:** -Shpjegon shkaqet e lindjes dhe shtrirjen e qytetërimit bizantin - Analizon tiparet e organizimit shtetëror të Perandorisë Bizantine; - Vlerëson rolin e kodit të Justinianit në qytetërimin Bizantin duke argumentuar vlerat e tij sot; - Shpjegon tiparet e besimit, artit, kulturës, shkencës dhe arsimit në qytetërimin bizantin		**Fjalët kyçe:** *Bizant* *Kostandinopojë,* *korporata,* *hipodromi,* *ortodoksizëm,* *Kodet e Justinianit.*	
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme: -Rënia e Perandorisë Romake	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Diskutim/hartë e mendjes

Organizimi i orës së mësimit:

Mësuesi/ja shtron pyetjet për diskutim:

-Kur u nda perandoria Romake? Cilat ishin dy pjesët e saj?

-Në cilat territore shtrihej Perandoria Bizantine? Pse u quajt kështu?

-Kush ishte kryeqendra e saj? Ku gjendet sot ky qytet? Si quhet? Pse?

Ndërtimi i njohurive:

Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin dhe ndërton skemën e mëposhtme duke sqaruar nxënësit se si ta plotësojnë .

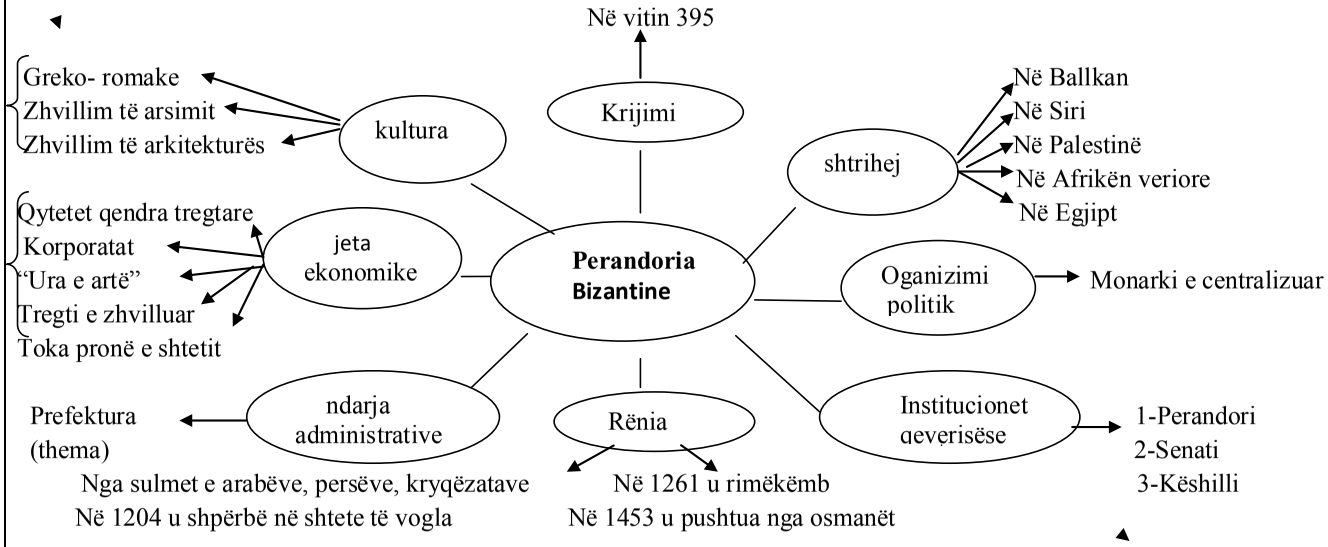

Roli i qytetërimit bizantin në atë botëror	→ Vendosja e dijetarëve filozofëve bizantinë ne Evropë pas rënies së Bizantit. → Krijimi i një doktrine të re fetare asaj ortodokse që u përhap në Evropë. → Në jurisprudencë, kodet e Justinianit përbëjnë bazën e legjislacionit në Evropë. → Në arkitekturë, ndërtimet e ndryshme në Ravena, Venedik, Rusi etj
Pyetje për diskutim Situata quhet e realizuar nëse nxënësit: 1) Përshkruajnë shtrirjen dhe fuqizimin e perandorisë Bizantine. 2) Evidentojnë arritjet në kulturë, art, arsim dhe arkitekturë të qytetërimit bizantin. 3) Analizojnë vlera që trashëgoi qytetërimi botëror nga ai bizantin.	
Vlerësimi: *Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*	
Detyrat dhe puna e pavarur: Nxënësve u jepet detyrë të përcaktojnë shtetet në të cilat shtrihej Perandoria Bizantine	

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore: Tiparet e qytetërimit arab dhe marrëdhëniet e tij me atë evropian.		**Situata e të nxënit:** a) Lindja e fesë islame, krijimi i Kalifatit arab. b) Zhvillimi ekonomik dhe kulturor i qytetërimit arab. c) Shkaqet dhe pasojat e kryqëzatave.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e të nxënit**		**Fjalët kyçe:** ***Allahu***	

• Ndërlidh temën e re ose një çështje të dhënë me njohuritë dhe përvojat paraprake **Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin** • Diskuton individualisht ose në grup për rëndësinë që ka e shkuara në të tashmen dhe perspektivat në të ardhmen. **Kompetenca qytetare** • Zhvillon mirëkuptimin ndërkulturor, duke vlerësuar kulturat, gjuhët dhe besimet e ndryshme. **Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:** - Shpjegon kushtet historike të lindjes së islamit . - Demonstron në hartë fazat e shtrirjes së Kalifatit Arab. -Shpjegon tiparet e jetës, ekonomisë, shoqërisë, shkencës, artit, kulturës, arsimit dhe besimit në qytetërimin arab; - Evidenton ndikimin e qytetërimit arab në Botë; - Shpjegon konceptin kryqëzatë dhe shkaqet e fillimit. - Përcakton në hartë itinerarin e lëvizjes së kryqtarëve.	***islamizëm,*** ***kalifat,*** ***hixhra,*** ***muslimanë*** ***kryqëzata***
Burimet: • Libri i nxënësit	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me letërsinë: veprat letrare që trajtojnë tematikat historike të periudhës në fjalë. • Me gjeografinë: shtrirja e kalifatit arab.
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve	

Metodologjia:

Parashikim me terma paraprakë/stuhi mendimesh/shpjegim.

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi vendos në tabelë pamjen e një xhamie, të librit "një mijë ë një net", të kryqtarëve, hartë të kalifatit arab.
- Duke treguar fotot i nxit ata te zbulojnë se për çfarë flet tema e re.
- Mësuesi/ja shkruan në tabelë "Feja islame" dhe kërkon nga nxënësit të thonë se çfarë dinë për të, mendimet e tyre i paraqit në tabelë.

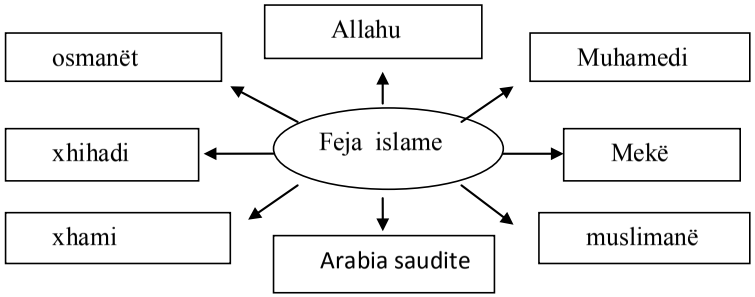

- Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin dhe ndërkohë shkruan në tabelë çështjet kryesore ku do të përqendrohet gjatë shpjegimit.

Ndërtimi i njohurive:

- Gjatë shpjegimit aktivizohen nxënësit nëpërmjet pyetjeve të ndryshme duke i nxitur ata në diskutim, mësuesi e paraqet mësimin të përmbledhur në tabelë. P.sh.:

Kushtet në të cilat lindi islamizmi	-Gadishulli arabik ishte rajon i pazhvilluar -Qyteti më i madh ishte Meka -Besimi politeist (më shumë se 100 idhuj) -Fiset kryesore: arabët dhe beduinët
Veçori të fesë	-Fe monoteiste, besimi në Allah, profeti Muhamedi. -Përfaqësuesit e kësaj feje u quajtën myslimanë dhe u ndanë në sunnite dhe shiitë.

islame	-Libri i shenjtë u quajt Kur"an. -Viti 622 shënon fillimin e kalendarit të hixhrit (përkon me udhëtimin e profetit nga Meka në Medinë)		
Kalifati arab	-Shtet i bazuar mbi fenë. -Në krye kalifi. -Dinastitë kresore ishin: Omajadët dhe Abasidët. -Qendra u zhvendos nga Meka në Damask dhe Bagdad -U shtri nga India në Spanjë. -Në vitet 1055-1258 filloi të shpërbëhej.	ekonomia dhe kultura	-Feja islame u vu në bazë të zhvillimit. -Ndërtimi i qyteteve i njëjtë (struktura) –U zhvillua tregtia, artizanati, agrikultura –U zhvillua arsimi në të gjitha nivelet. –U ruajtën veprat e antikitetit. –U zhvilluan shkenca të ndryshme -U zhvillua letërsia, mendimi filozofik
Kryqëzatat (gjithsej tetë)	-ishin fushata me karakter fetaro-ushtarak.preteksti ishte çlirimi i varrit të Krishtit pushtuar nga muslimanët -shkaku: synimet e kishës dhe mbretërve për tu pasuruar -morën pjesë shtresa të ndryshme të popullsisë. -pasoja të ndryshme: ra roli i kishës /humbje njerëzore dëme ekonomike /shkëmbim kulturash /përfitim të mbretërve evropianë.	katër më të rëndësishmet	-Kryqëzata I: (1096) U krijuan në lindje shtete kryqtarësh. – Kryqëzata II: U organizua mbrojtja nga Saladini (xhihadi) -Kryqëzata III: U drejtua nga Mbreti i Anglisë, pësoi disfatë. -Kryqëzata IV: u drejtua kundër Bizantit, u organizua nga Venediku

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Identifikojnë kushtet historike në të cilat lindi islamizmi.
2) Njohin shtrirjen gjeografike dhe zhvillimin ekonomik, kulturor të kalifatit arab .
3) Analizojnë shkaqet dhe pasojat e kryqëzatave.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet si detyrë të ndërtojnë hartat e koncepteve: "Islamizëm", "Kryqëzata"

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore: Perandoria e Shenjtë Romake		**Situata e të nxënit:** a) Rrethanat në të cilat u krijua shteti i frankëve. b) Organizimi i Perandorisë së Shenjtë Romake. c) Forcimi i rolit të kishës në mesjetë	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit**• Përdor funksionet gjuhësore të teksteve historike, fjali të ndërtuara saktë për përshkrimin e ngjarjeve, fjali komplekse për shpjegimin e marrëdhënieve shkak-pasojë. **Kompetenca e të menduarit** • Zhvillon mendimin krijues për të ndërtuar interpretime të reja të cilat shpjegojnë aspekte të së shkuarës. **Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin** • Bashkëvepron në mënyrë aktive me moshatarët dhe të tjerët për realizimin e një veprimtarie të përbashkët. **Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:** - shpjegon kushtet historike të lindjes së Perandorisë së shenjtë Romake; - përcakton në hartë shtrirjen e Perandorisë së shenjtë Romake; - evidenton tiparet e jetës së përditshme të frankëve; - shpjegon lindjen e dy autoriteteve në Europë: Perandori dhe Papa. - argumenton forcimin e autoritetit papal në Evropë.		**Fjalët kyçe:** ***Frankët,*** ***Perandoria e Shenjtë Romake,*** ***papati,*** ***gjermanikët,***	
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me gjeografinë:shtrirja e Perandorisë së Karlit të Madh.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Diskutim/punë në grupe/reportazh

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi shfaq në projektor informacionin e shkarkuar nga youtube "Karli i madh: shkencëtarët vërtetojnë se eshtrat e gjetura janë të tijat". Nëpërmjet informacionit ai/ajo synon të nxitë kureshtjen e nxënësve lidhur me materialin e ri që do të trajtohet.
- Mësuesi/ja pyet nxënësit :Keni dëgjuar më parë për Karlin e madh? Çfarë dini për të?
- Më pas mësuesi/ja ndan klasën në katër grupe dhe secilit grup I jep nga një fletë me kërkesa orientuese mbi bazën e të cilave anëtarët e grupit pasi të lexojnë mësimin do ta paraqesin atë në formën e reportazhit.

Ndërtimi i njohurive:

- Materiali i parapërgatitur nga mësuesi/ja i cili do të plotësohet me përgjigjet e nxënësve nxënësit mund të paraqitet si më poshtë:

Grupi i parë: Shteti i frankëve	*Grupi i dytë*: Perandoria e Karlit të Madh
1- Përshkruani ku u kur u krijua shteti i frankëve. 2-Evidentoni vështirësitë në qeverisje gjatë dinastisë Merovinge. 3-Përshkruani ardhjen në pushtet të Karolingëve. 4-Shpjegoni si trajtohej figura e mbretit pas bekimit nga Papa.	1-Përcaktoni shtrirjen gjeografike të perandorisë së Karlit të Madh. 2-Shpjegoni reformat e Karlit për të ndërtuar një shtet të centralizuar dhe të zhvilluar. **3-**Evidentoni problemet që hasi Perandoria e Shenjtë nën sundimin e Karlit dhe pas vdekjes së tij. 4-Përcaktoni çfarë u formua nga shpërbërje Perandorisë Karolinge.
Grupi i tretë: Roli i kishës në mesjetë	*Grupi i katërt*: Ringjallja e Perandorisë së Karlit
1-Përshkruani marrëdhëniet mes mbretërve dhe kishës pas Shpërbërjes së Perandorisë së shenjtë Romake 2- Analizoni situatën e krijuar mes Papatit dhe mbretërve.	1-Evidentoni kur dhe nga kush u ripërtëri Perandoria e Shenjte Romake. 2-Shpjegoni si ishte e ndërtuar perandoria e Shenjtë Romako- Gjermanike.

-Secili prej grupeve zgjedh një përfaqësues për të paraqitur materialin në formën e reportazhit para klasës**.**

-Gjatë prezantimit nxënësit tregojnë në hartë shtrirjen e Perandorisë së Shenjtë Romake **Pyetje për diskutim:** Situata quhet e realizuar nëse nxënësit: 1) Identifikojnë si u krijua dhe ku shtrihej Perandoria e Shenjtë Romake 2) Shpjegojmë reformat e Karlit të Madh për një shtet të centralizuar dhe të zhvilluar. 3) Shpjegojnë si ishte e organizuar Perandoria e Shenjtë Romako – Gjermanike. 4) Analizojnë rolin e kishës në mesjetë.
Vlerësimi: *Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*
Detyrat dhe puna e pavarur: • Nxënësve u jepet si detyrë të përcaktojnë shtetet në të cilat shtrihej Perandoria e Karlit të Madh.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore: Monarkia angleze		**Situata e të nxënit:** a) Procesi i bashkimit kombëtar në Angli. b) Zhvillimet ekonomiko-shoqërorë në Angli në shek. XIV-XV. c) Ecuria e jetës parlamentare në Angli.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e të nxënit** • Parashtron pyetje kërkimore dhe përgjigjet duke u bazuar në argumente dhe burime.		**Fjalët kyçe:** *taksim,* *përfaqësim,* *Kushtetutë,*	

Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin • Diskuton në grup për rëndësinë që ka e shkuara në kuptimin e të tashmes dhe perspektivat në të ardhmen. **Kompetenca qytetare** • Shqyrton në mënyrë kritike sjelljet, motivet dhe veprimet e njerëzve në të shkuarën që mund të jenë rezultat i ndryshimit në shoqëri dhe standardeve të ndryshme. **Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:** - Tregon prej nga dhe kur erdhën në ishullin britanik anglo-sanksonët; - Shpjegon procesin e krijimit të monarkisë së parë angleze; - Identifikon monarkitë e centralizuara në hartë. - Përshkruan përmbajtjen e Kartës së Madhe të Lirive dhe vlerëson karakterin e saj; - Vlerëson rolin e parlamentit në monarkinë angleze.	*parlamentarizëm*
Burimet: • Libri i nxënësit	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me letërsinë: veprat letrare që trajtojnë tematikat historike të periudhës në fjalë.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Punë në grup

Organizimi i orës së mësimit:

- Nxënësit kujtojnë nëpërmjet pyetjeve që i drejton mësuesi.
  Tiparet e sistemit feudal.
  Dinamikën e zhvillimit te qyteteve dhe mënyrën e administrimit të tyre.

Ndërtimi i njohurive:

- Pasi nxënësit lexojnë në grupe sipas çështjeve të mësimit mësuesi /ja diskuton me ta konceptet kryesore dhe shkruan në dërrasën e zezë

një përmbledhje të mësimit.P.sh:

Anglosaksonët erdhën në Britani nga rajonet e Anghelnit dhe Sanksonisë. Kishin gjuhën dhe besimin e tyre.

Krishterimi u përhap si rezultat i arritjeve të shën Agustini nëvitin 597.

Në shek IX kishin formuar katër mbretëri:
- Northumbrinë
- Mercinë
- Anglinë Lindore
- Ueseksin

Gjate shek XI – XIII ne Evropë ekzistonin forma të ndryshme organizimi politik:

- Territore senjorale
- Qytete
- Bashkësi rurale
- Principatat

Kishte copëzim të territorit nën autoritete te ndryshme. Në disa vende bashkimi i territorit nën nje autoritet te vetëm u bë në formën e monarkisë (Angli, Francë, Gadishulli Iberik).

- Faktorët qe ndikuan:
  - Ndikimi i autoritetit të mbretit edhe në një copëzim territorial feudal.
  - Rëndësia e territorit nën sundimin e drejtpërdrejtë të mbretit.
  - Autoriteti i mbretit në nënshkrimin e marrëveshjeve.
  - Ideja se mbreti kishte epërsi mbi feudalët e tjerë.

-Marrëdhëniet mes mbretit dhe feudalëve në Angli në periudhën e Uilliamit dukës së Normandisë u shënuan nga një përqendrim i autoritetit, akumulim i madh i pasurisë në formën e tokave për familjen mbretërore.

-Në kohën e Henrikut Plantagjenet u rrit shumë fuqia e mbretit dhe e Anglisë si fuqi evropiane, u zgjeruan territoret edhe në Francë, u organizuan forcat e armatosura, nënshtrimi i fisnikërisë, u bë zëvendësimi i sherifëve, nënshtrimi i kishtarëve.

-Gjatë periudhës se Xhonit te Patokë pati dobësim te prestigjit të monarkisë dhe përkeqësim te situatës financiare për shkak të luftërave me francezët, rritje të taksave, konfliktit me Baronët, nënshkrimin në 12 qershor 1215 të Kartës së Madhe të Lirive

Karta e Madhe e Lirive përcaktoi të drejtat dhe detyrimet të mbretit, aristokracisë dhe klerit si:
- -Garanci kundër marrjes me dhunë të taksave.
- -Ndarje të pushtetit gjyqësor nga administrativ si dhe gjyqësori nga personi i mbretit
- -Ndalohej dënimi pa gjykim.

-Gjatë sundimit të Henrikut të tretë u dobësua roli i Baronëve, u mblodh nje kuvend i përfaqësuesve të konteve që u quajt Parlamentum (1246). Funksionet e Parlamentit ndryshuan në kohë. -Në shek XIV u nda dhoma e Lordëve nga e Komunave -Në vitin 1340 u nda përfundimisht në dy dhoma: Dhoma e Lordeve dhe Dhoma e Komuneve. -Zhvillimi i Luftës 100-vjeçare dhe dëbimi i Anglezëve nga kontinenti. -Lufta e Dy Trëndafilave (1455-1485), sundimi i dinastisë Tudore. **Pyetje për diskutim** Situata quhet e realizuar nëse nxënësit: 1) Identifikojnë nga faktorët që ndikuan në lënien pas të copëzimit feudal dhe kalimit ne shtet feudal kombëtar. 2) Njohin kushtet historike në të cilat lindi jeta parlamentare në Angli. 3) Analizojnë tiparet e jetës ekonomike në fshatin dhe qytetin anglez.
Vlerësimi: *Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.*
Detyrat dhe puna e pavarur: • Analizë e mënyrës se si parlamenti anglez kufizoi pushtetin e mbretit në Angli.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore: Monarkia Franceze		**Situata e të nxënit:** a) Shpërbërja e perandorisë së Frankëve b) Rendi feudal dhe organizimi i tij. **c)** Tiparet e monarkisë francezëve	

Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit** • Përdor funksionet gjuhësore të teksteve historike, fjali komplekse për shpjegimin e marrëdhënieve shkak-pasojë. **Kompetenca e të nxënit** • Përzgjedh të dhëna nga burime të ndryshme, i klasifikon ato burime sipas rëndësisë që kanë për temën. **Kompetenca personale** • Përdor aftësitë e komunikimit, për të prezantuar idetë e tij;. **Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:** - Shpjegon marrëdhëniet hierarkike midis feudalëve dhe mbretërve në Francë, duke analizuar shkaqet e tyre. - Shpjegon arsyet e krijimit të asamblesë kushtetuese. - Vlerëson rolin e asamblesë kushtetuese në Francë . - Shpjegon arsyet e forcimit të pushtetit të mbretit në Francë duke analizuar tiparet e monarkisë në Francë - Krahason tiparet e parlamentin anglez me atë të asamblesë së përgjithshme në Francë.	**Fjalët kyçe:** *Feudalizëm* *Vasalitet* *Përfaqësitë e përgjithshme* *Absolutizëm*
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme: -Perandoria e shenjtë romake -Monarkia Angleze.
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve	

Metodologjia:

Parashikim me terma paraprakë/pyetje përgjigje

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi/ja shkruan në tabelë (ose vendos figura):

Franca mesjetare → Feudalizëm → Kapetingët → lufta 100-viecare → Zhanë D"Ark

- Mësuesi/ja kërkon nga nxënësit të thonë se ç"dinë për këto fjalë dhe pasi nxit një diskutimi të shkurtër udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin.

Ndërtimi i njohurive:

-Duke u bazuar në termat kryesorë të mësimit mësuesi/ja e ndërton orën e mësimit në formën e pyetje përgjigjeve dhe shënimeve të skicuara në tabelë si më poshtë..

-Mësuesi/ja bën pyetjen? :A mund të tregoni se si u zhvillua procesi i copëtimit të dinastisë Karolinge franke?

Shpërbërja e Dinastisë Karolinge

Traktati i Verdunit (843)

Faza I: 1- Mbretëria franceze
2- Mbretëria Gjermane +
Mbretërinë Italiane

Faza II:Shpërbërja në principata të vogla
Dinastia Kapetinge në Francë(987)
Ugo Kapeto

-Mësuesi/ja sqaron si funksiononte pushteti i mbretit në Francë dhe i feudalëve në provinca.

-Mësuesi/ja pyet :Ç"farë është feudi, cilat ishin tiparet e rendit feudal

Feudi	-territor i dhëne në shfrytëzim kundrejt shërbimit ushtarak dhe atij ekonomik -i trashëgueshëm, -varësia ndaj senjorit -ushtrim të pushtetit të feudalit brenda tij.	Feudalizmi	-sistem politik, ekonomik dhe shoqëror -u zhvillua në shek IX-XV -bazohej në sistemin e vasalitetit -territori fillestar: midis Luarës dhe Renit -u shtri në territore të tjera në Evropë

-Mësuesi/ja drejton pyetjet: Cili ishte roli i dinastisë Kapetinge në forcimin e pushtetit mbretëror në Francë?
Cilat ishin veçoritë në qeverisje gjatë dinastisë Valua?

Dinastia Kapetinge (Shek XI)

- Forcim i pushtetit të mbretit.
- Mbështetje më të gjërë popullore
- Kontroll te krahinave(balivët)
- Zhvillim ekonomik(financiar)
- Krijimi i shtetit kombëtar(shek XIII)
- Krijimi i parlamentit të Parisit(gjykatë)
- Përfaqësitë e përgjithshme

- U krijua një shtresë e re në shoqëri
-Dualizëm në qeverisje me Përfaqësitë e përgjithshme.

Dinastia Valua -U dobësua fisnikëria
-Zhvillimi i luftës 100-vjeçare.(Zh. D"Ark)
-Tipare absolutiste gjatë qeverisjes së Karlit të VII.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Përshkruajnë shpërbërjen e mbretërisë Karolinge dhe organizimin e mbretërive te reja.
2) Identifikojnë tiparet e feudit dhe organizimin e rendit feudal
3) Shpjegojnë tipare të qeverisjes së Francës gjatë dinastisë Kapetinge dhë Valua, si dhe zhvillimin e luftës 100-vjeçare.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur: Nxënësve u jepet detyrë: 1- Të sjellin informacion shtesë rreth figurës së heroinës franceze Zhanë D"Ark.
2-Të krahasojnë në diagram Veni tiparet e Përfaqësive të Përgjithshme në Francë me atë të Parlamentit anglez.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore:Veprimtari praktike "Jeta e përditshme në Evropën Mesjetare"		**Situata e të nxënit:** a) Zhvillimi i qyteteve mesjetare. b) Mënyra e jetesës në qytetet mesjetare. c) Arsimi, kultura, feja në mesjetë.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe **Kompetenca e të nxënit** • Përzgjedh të dhëna nga burime të ndryshme, i klasifikon ato burime sipas rëndësisë që kanë për temën. **Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin** • Zhvillon një kërkim individual ose në grup për kryerjen e një veprimtarie në histori. **Kompetenca digjitale** Akseson një sërë burimesh digjitale të informacionit dhe analizon në mënyrë kritike këto burime. **Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore** - Përshkruan zhvillimin e qyteteve në Evropën mesjetare; - Krahason mënyrën e jetesës së shtresave të ndryshme shoqërore në Evropën mesjetare. - Evidenton tiparet e zhvillimit të artit, të kulturës dhe të arsimit në qytetërimet mesjetare; - Gjykon për rolin e fesë në qytetërimet mesjetare;		**Fjalët kyçe** *Feudalizëm,* *Vasalitet,* *Bujk,* *Klerikë,* *Sëmundje epidemike,* *Analfabetizëm,*	
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti, dokumentarë, filma historikë.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme:Tematika "Qytetërimet botërore	

	në Mesjetë” • Me letërsinë: Botime që trajtojnë periudhën në fjalë.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Punë kërkimore në grupe/udhëtim imagjinar/lojë në role

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi/ja ka informuar më parë nxënësit rreth zhvillimit të kësaj veprimtarie praktike duke i dhënë si detyrë të informohen nga burime të ndryshme si: Teksti, interneti, filma artistikë për periudhën e mesjetës.
- Nxënësit hulumtojnë mbi: organizimin shoqëror dhe ekonomik në feudalizëm, rolin e kishës në mesjetë, ndërtimin e qyteteve mesjetare, organizimin e jetës në mesjetë.(klasa ndahet në katër grupe për realizimin e detyrave të mësipërme)

Ndërtimi i njohurive:

- *Hapi i parë*: Ora e mësimit fillon me një prezantim të secilit prej grupeve.
- *Hapi i dytë*: Shkëmbim idesh.

-Mësuesi /ja nxit shkëmbimin e ideve të nxënësve nëpërmjet pyetjeve:

- Renditni gjërat që do t’ju pëlqenin ose jo nga jeta në periudhën mesjetare.

-Çfarë lloj punësh bënin njerëzit në mesjetë?

-A kishte para në mesjetë? Si i blinin njerëzit mallrat?

-Cilat ishin mjetet e udhëtimit në mesjetë?

-Çfarë lloj ndërtimesh kishte në mesjetë?

-Si komunikonin njerëzit me njëri-tjetrin në mesjetë?

-Çfarë ushqimi konsumonin njerëzit në mesjetë?

-A ishin të arsimuar njerëzit në mesjetë dhe në ç’nivel? Po kultura?

-Si e kalonin kohën e lirë? /A kishte kujdes për higjienën dhe shëndetin në mesjetë?

-Cili ishte roli i kishës në mesjetë?

- *Hapi i tretë*: Lojë në role (udhëtim imagjinar)

-Në bazë të fakteve të diskutuara në hapat e mëparshëm të orës së mësimit mësuesi/ja kërkon nga nxënësit të organizojnë në formën e një

loje në role historinë e një dite nga jeta e një bashkëmoshatari të tyre gjatë periudhës mesjetare.
-Me qëllim që nxënësit të evidentojnë dallimin midis shtresave të popullsisë në mesjetë krijohen dy grupe për të realizuar lojën në role.
Grupi i parë: Jeta e një bashkëmoshatari nga familje feudale e pasur,
Grupi i dytë: Jeta e një bashkëmoshatari nga familje e varfër fshatare.
-Mund të krijojnë personazhe si: bashkëmoshatari/ja, familjarët, prifti i dioqezës, familjar i sëmurë, mjeku etj

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Përshkruajnë zhvillimin e jetës në qytetet mesjetare.
2) Analizon tiparet ekonomike, shoqërore dhe fetare të jetës në mesjetë.
3) Krahason shtresa të ndryshme të shoqërisë mesjetare.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	Lënda: Histori	Shkolla:	Klasa: 10
Tema mësimore: Përsëritje. **- Tematikat 1:** Qytetërimi antik grek dhe romak **- Tematikat 2:** Qytetërimet botërore në mesjetë.		**Situata e të nxënit:** -Veçori të qytetërimeve antike greko-romake. -Krijimi i monarkive në Evropën mesjetare. -Veçori të organizimit politik, shoqëror dhe ekonomik në mesjetë.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit**		**Fjalët kyçe:** *Qytetërim,*	

• Përdor funksionet gjuhësore, fjali të ndërtuara saktë për përshkrimin e ngjarjeve, fjali komplekse për shpjegimin e marrëdhënieve shkak-pasojë. **Kompetenca e të nxënit** • Shfrytëzon të dhënat për të demonstruar të kuptuarit e koncepteve historike dhe shoqërore. **Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temave mësimore** -Demonstrojnë njohuri, aftësi/shkathtësi, mbi kushtet, etapat dhe tiparet ekonomike, shoqërore, politike dhe kulturore të qytetërimeve antike në Greqi dhe Romë si dhe të qytetërimeve mesjetare. -Analizojnë e krahasojnë zhvillimet e qytetërimeve antike në Greqi dhe Romë duke evidentuar lidhjen midis këtyre qytetërimeve. -Shpjegojnë kalimin nga qytetërimet antike në qytetërimet mesjetare, tregojnë ndryshimet që pësuan këto qytetërime në mesjetë.	*oligarki,* *demokraci* *koloni greke,* *krishterim,* *kulturë helenistike,* *mesjetë,,* *feudalizëm,* *islam,* *Karta e Madhe e Lirive,* *sistem feudal-ushtarak,* *perandori shumëkombëshe*
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti, libri i mësuesit, harta, biblioteke e shkollës.	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme:tematika 1-2. • me letërsinë:vepra të antikitetit greko-romak. • me gjeografinë:shtrirja territoriale e shteteve
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve	
Metodologjia: Hap pas hapi/ stuhi mendimi **Organizimi i orës së mësimit:** Mësuesi/ja ndërthur disa teknika mësimore në hapat e ndryshëm gjatë të cilave do te kalojë ora e përsëritjes. Është e rëndësishme që të formulohen pyetje te niveleve të ndryshme me qëllim që të aktivizohen dhe te marrin pjesë në diskutim te gjithë nxënësit. **Ndërtimi i njohurive** • *Hapi i parë: Puna me tekstin* Mësuesi/ja kërkon nga nxënësit të punojnë në fletën e përsëritjes në tekst pyetjet 1; 6; 12. Dhe më pas një nga nxënësit lexon përgjigjet e sakta.	

- *Hapi i dytë;Identifiko dhe shpjego termat shprehjet dhe figurat historike.*

P.sh:Identifiko: qytetërim, polis, oligarki, demokraci, republikë, perandori, patricë, plebenj, koloni greke, krishterim, krizë, dyndje e popujve, kulturë helenistike, mesjetë, orthodoksizëm, feudalizëm, islam, Kalifat, Kuran, vasalitet, anglo-sankson, Karta e Madhe e Lirive, sistem feudal-ushtarak, perandori shumëkombëshe, Ugo Kapeto, Zhanë D"Ark, Xhoni pa Tokë, Ibn Sina, Meka, korporata, triumvirat, Oktaviani, Jul Cezari, Luftërat Punike, Soloni, Perikliu etj.

- *Hapi i tretë:Të menduarit logjik*

Mësuesi/ja drejton pyetje me qëllim që të nxisë të menduarit logjik te nxënësit. P.sh.

1-Arsyetoni mbi ndryshimin ndërmjet monarkisë dhe republikës në Romën e lashtë.

2-Identifikoni periudhën kur Perandoria Bizantine arriti kulmin e shkëlqimit të saj. Renditni shkaqet parësore të këtij shkëlqimi.

3- Analizoni faktorët vendimtarë të rënies së Perandorisë Bizantine.

4-Tregoni cilat qenë disa nga trashëgimitë greko-romake të ruajtura nga Bizanti. Shpjegoni shkaqet e organizimit të fushatave fetaro-ushtarake të quajtura kryqëzata.

5-Identifikoni shtetet e sotme që janë formuar nga ata që dje quheshin frankët perëndimorë dhe frankët lindorë.

6-Evidentoni fazat e pushtimit të Ballkanit prej osmanëve dhe drejtimet kryesore të tyre. Identifikoni cili ishte burimi i konfliktit midis baronëve dhe mbretit në Angli. Si u pasqyrua zgjidhja e këtij konflikti në përmbajtjen e Kartës së Madhe të Lirive?

7-Analizoni faktorët që ndihmuan Kapetingët në rrugën e tyre drejt përqendrimit të pushtetit.

8-Argumentoni cili ishte roli i fesë së re islame në krijimin e një uniteti fetar dhe politik, në Gadishullin Arabik. Ilustroni me shembuj konkretë këtë ndikim .

- *Hapi i katërt:Punë individuale*

  -Mësuesi/ja ndërton në tabelë diagramin e Venit dhe shkruan kërkesën e mëposhtme, pasi nxënësit punojnë në fletore dy nxënës plotësojnë edhe në tabelë diagramin.

-Krahasoni elementet e përbashkëta dhe të ndryshme të Perandorisë Romake të Perëndimit me atë të Lindjes (diagramë Veni)

Perandoria Romake	Të përbashkëtat	Perandoria Bizantine
1-Gjuha zyrtare latinishtja. 2-Besimi i krishterë katolik.	❖ Perandoria Bizantine e nisi jetën si vazhdim i perandorisë Romake:	1-Gjuha zyrtare krahas latinishtes u përdor edhe greqishtja.

3-Kreu i kishës katolike Papa gëzonte dhëe pushtet politik 4-Organizimi ekonomik në rendin skllavopronar në fazat e shthurjes së tij. 5-Ndarja administrative në provinca. 7- U ruajtën formalisht institucione si senati, komiciet, magjistraturat. 8-Jetoi edhe më pak se një shekull deri në vitin 476. 9-Kultura latine.	-në formën e qeverisjes, ligje, -në ndarjen dhe administrimin e territoreve, -në gjuhën e përdorur që ishte latinishtja, -në besim fetar që ishte krishterimi, -në territore ku perandoria Bizantine shtrihej - në territoret Lindore të Perandorisë Romake ❖ Në vazhdim ndodhën ndryshime të tilla që këto dy perandori nuk do të kishin asgjë të përbashkët.	2-Besimi i krishterë orthodoks. 3-Kreu i kishës orthodokse Patriarku kishte vetëm pushtet fetar. 4-Perandori ishte pronar suprem i tokës dhe shteti kontrollonte veprimtarinë tregtare dhe zejtare(korporatat) 5-Ndarja administrative në prefektura. 6-Krahas senatit vepronte dhe këshilli i shtetit në krye të administratës. 8-Jetoi deri në vitin 1453. 9-Kultura greko-latine.

- *Hapi i pestë:Diskutim*

-Mësuesi/ja nxit diskutimin dhe aktivizon nxënësit të marrin pjesë në të nëpërmjet pyetjeve?
-Platoni ka thënë se kolonitë greke dukeshin "si bretkosat rreth pellgut". Shpjegoni thënien e filozofit.
-Gjykoni rreth votimit me ostrakizëm dhe jepni mendimin tuaj nëse mund të zbatohet sot.
-Si mendoni, pse grekët e lashtë mbajnë "kurorën e lavdisë" për zhvillimin e kulturës?

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

-Zotërojnë dhe demonstrojnë njohuri, qëndrime dhe vlera mbi kushtet, etapat dhe tiparet ekonomike, shoqërore, politike dhe kulturore të qytetërimeve antike në Greqi dhe Romë si dhe të shoqërisë dhe qytetërimeve mesjetare.
-Analizojnë zhvillimet e qytetërimeve antike në Greqi dhe Romë duke evidentuar lidhjen midis këtyre qytetërimeve.
-Shpjegojnë ndryshimet në fusha të ndryshme që kanë ndodhur në qytetërimet mesjetare.

Vlerësimi:

- *Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.*

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore: Humanizmi dhe Rilindja		**Situata e të nxënit:** a) Zhvillimi i letërsisë dhe artit në qytet –shtetet italiane. b) Kuptimi i Rilindjes dhe Humanizmit, roli i kishës në to. **c)** Fundi i Rilindjes	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e të menduarit** • Zhvillon të menduarit për realizimin e kërkimit historik. **Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin** • Harton hapat që duhet të ndjekë për realizimin e një kërkimi historik për një ngjarje të dhënë **Kompetenca personale** • Kupton nëpërmjet kërkimit historik përvojën e njeriut, ndryshimet që ka pësuar shoqëria përgjatë kohërave.		**Fjalët kyçe:** *humanizëm* *rilindje* *qytet – shtetet italiane* *kultura klerikale*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: -argumenton arsyet e shndërrimit të qyteteve italiane në djepin e qytetërimit modern evropian; - vlerëson rolin e qyteteve italiane në lindjen e humanizmit dhe rilindjes evropiane; - evidenton rolin e kishës dhe familjeve të mëdha italiane në organizimin e lëvizjes kulturore në Itali; - vlerëson rolin e lëvizjes kulturore italiane në Evropë.			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme: Besimi dhe kultura ne Romën dhe Greqinë antike • Me letërsinë dhe artin: Autorë të periudhës së rilindjes.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Të menduarit logjik/hap pas hapi/punë në grupe

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi/ja tërheq vëmendjen e nxënësve duke i futur ata në brendësi të temës.
  -Kush nga ju më thotë se cilat ishin disa arritje të antikitetit Greko-Romak?
  -A mund të quhet antikiteti si një periudhë e lulëzuar?
  -Po mesjeta a njohu të njëjtin zhvillim? Pse?
  -Ç"farë roli luante kisha në mesjetë?
  -Si shpjegoheshin dukuritë natyrore në mesjetë?
  -Ç"farë ju kujtojnë emrat:Leonardo da Vinçi, Mikelanxhelo, Petrarka etj?

Ndërtimi i njohurive:

Mësuesi/ja ndan klasën në grupe duke caktuar për secilin grup kërkesat që duhet të plotësojë pas leximit të mësimit.

Grupi parë: -Shpjegoni termat rilindje dhe humanizëm.

-Rilindja lëvizje kulturore evropiane që u zhvillua në fund të mesjetës dhe në fillim të epokës moderne.
-Humanizmi një mënyrë të menduari dhe të vepruari që bazohej në vlerën dhE dinjitetin njërzor, në vend të besimit fetar.

Grupi i dytë: -Argumentoni pse qytet shtetet italiane u bënë atdheu i rilindjes evropiane?
-Cilat ishin disa nga familjet më të rëndësishme të rilindjes?
-Si u përhapën idetë e rilindjes nga Italia në pjesë të tjera të Evropës?
-Shkaqet që qytet –shtetet Italiane u bënë atdheu i rilindjes ishin:

1-Zhvillimi në disa degë i ekonomisë si → Tregtia, e favorizuar nga pozita gjeografike; Sistemi rrugor që lehtësonte lidhjen ndërmjet krahinave.; Financat nëpërmjet hapjes së bankave } Këto arritje nxitën ndjenjën kombëtare

2-Zhvillimi politik → zbulimi i të drejtës romake shek. XII-XIII, nxiti vendosjen e rendit dhe ligjit.
Qëndrueshmëria në qeverisje(sistem oligarkik dhe despotik të qëndrueshëm)

3-Zbulimi i veprave antike Greko-Romake → Rigjallëroi idetë, artin, letërsinë, arkitekturën.

4- Mbrojtja që gëzonin artistët italianë nga familjet e fuqishme si → Viskonti, Sforca, Ferrara, Este, Mediçi etj.

-Faktorët që ndikuan në përhapjen e ideve në Evropë
- 1-Pushtimi gad. Apenin nga monarkët evropianë(Francë, Gjermani)
- 2-Qëndrimi i disa studiuesve dhe mjeshtrave italianë në oborret mbretërore evropiane.
- 3-Periudha e paqes që mbizotëronte në Evropë lejonte përhapjen e ideve te reja.
- 4- Huazimi i ideve të Rilindjes nga aristokracia evropiane.

Grupi i tretë : -Renditni disa tipare të kulturës së Rilindjes

Tipare të kulturës së Rilindjes
- -doli përtej kornizave teologjike.
- - u mbështet në veprat e antikitetit greko-romak.
- -u përhap shpejt falë shtypshkrimit (J.Gutenberg).
- -U mbështet financiarisht nga aristokracia.

Grupi i katërt: -Shpjegoni pse kisha u bë mbështetëse e artit dhe kulturës së Rilindjes?

-Argumentoni arsyet e rënies së Rilindjes Evropiane.

-Arsyeja që kisha mbështeti kulturën e Rilindjes → papati synonte të rifitonte prestigjin e vet të humbur

-Shkaqet e rënies së Rilindjes
- Rënia e qytet shteteve Italiane (konfliktet mes shtresave, dhe ato midis qyteteve)
- Rritja e presionit nga jashtë (Betejat mes Francës dhe Spanjës ne gad. Apenin)
- Përparimi i Osmanëve
- Zhvendosja e fuqisë ekonomike drejt shteteve si Angli, Spanjë, Francë, Holandë

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Përkufizojnë termat Rilindje dhe Humanizëm
2) Shpjegojnë shkaqet e zhvillimit të rilindjes në qytet shtetet italiane.
3) Argumentojnë arsyen pse kisha e mbështeti rilindjen dhe shkaqet e rënies së Rilindjes.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështetet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet detyrë të krijojnë një album me vepra të artit dhe arkitekturës të Rilindjes evropiane.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	Lënda: Histori	Shkolla:	Klasa: 10
Tema mësimore: Zbulimet e mëdha gjeografike.		**Situata e të nxënit:** a) Rrethanat historike në të cilat u zhvilluan zbulimet gjeografike. b) Rrugët që ndoqën evropianët drejt "Botës së Re" c) Pasojat e zbulimeve gjeografike.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin** Realizon një kërkim historik në planin individual në lidhje me një ngjarje të dhënë. **Kompetenca personale** Kupton, nëpërmjet kërkimit historik, përvojën e njeriut, marrëdhëniet shkak-pasojë, rëndësinë historike dhe ndryshimet e shoqërisë përgjatë kohërave. **Kompetenca dixhitale** Zhvillon kompetencën dixhitale për të gjetur, për të analizuar dhe për të komunikuar njohuritë historike.		**Fjalët kyçe:** *Zbulime gjeografike* *actekë* *inkas* *maja* *perandori koloniale*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: - analizon rrethanat që shkaktuan "Zbulimet e mëdha gjeografike"; - përcakton në hartë rrugën që përshkuan udhëtarët evropianë, në kërkim të Amerikës, Afrikës dhe Australisë; - vlerëson kulturën e popujve vendas; - shpjegon pasojat e zbulimeve të mëdha gjeografike.			
Burimet: Libri i nxënësit, interneti, harta.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me gjeografinë: -Harta e zbulimeve gjeografike.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve
Metodologjia: Punë kërkimore/ shkak-pasojë **Organizimi i orës së mësimit:** - Nxënësve u është ngarkuar që më parë detyrë të sjellin informacion të shkurtër rreth udhëtimit të K.Kolombit, të B.Diaz, Magelanit, Kabralit, A.Vespucit etj. -Nxënësit materialin duhet ta kenë të shoqëruar me harta ku të përshkruhet udhëtimi në fjalë, nëse jo duhet të punohet me hartën "Zbulimet e mëdha gjeografike" (materiali mund të paraqitet edhe në P. Point por duke orientuar që të jetë i sintetizuar) -Pasi nxënësit njihen me disa prej zbulimeve gjeografike mësuesi/ja e ndan klasën në dy grupe të mëdha për të zbuluar lidhjet shkak- pasojë. Grupi i parë: Përcakton shkaqet e zbulimeve gjeografike (kushtet historike) Grupi i dytë: Analizon pasojat e ndërsjellta të qytetërimit evropian dhe atij vendas pas zbulimeve gjeografike. **Ndërtimi i njohurive:** • Secilit prej grupeve u jepet një fletë nxënësit e kalojnë fletën me radhë brenda grupit duke shkruar sipas kërkesës përkatëse, një shkak ose një pasojë. • Mësuesi ndërton ndan tabelën në tre kolona si më poshtë dhe ngre me radhë nxënës të secilit grup deri në plotësimin e plotë të saj (për paraqitur më dukshëm kolonën e mesit e shkruajnë me ngjyrë tjetër).

Shkaqet	Zbulimet gjeografike	Pasojat
I.Ekonomike { 1) Mbyllja e rrugëve në Lindje 2) Kërkesat në rritje për metale çmuara dhe mallra nga Lindja II.Politike { Synimet e monarkive evropiane për të gjetur rrugë të reja për tu pasuruar dhe zgjeruar territoret III.Psikologjike { 1) Zelli fetar 2) Kureshtja intelektuale. 3) Shpirti i aventurës	-B. Diaz-Kepi i Spresës së mirë -V.de.Gama- Kalkuta Indi - K.Kolombi-Amerikë(1492) -Anglezët- në skaji verior të Evropës -Kabral –në Brazil -A.Vespuçi-Amerikën(1499-1502) -Magelani-rreth globit(1519-1522) -Zh.Kartier-aneksoi Kebekun Zbulimet gjeografike u favorizuan dhe nga arritjet tekniko-shkencore si: -zbulimi i busullës. -përdorimii astrolabit -zhvillimi i hartografisë -ndërtimi i anijeve karavela.	1- Rënia e popullatave vendase (inkasit, majat, actekët) 2- Zgjerimi dhe përsosja e njohurive gjeografike, shkencore. 3- Ndryshoi vizioni teologjik i botës me qendër d.Mesdhe. 4- U zhvendos qendra e tregtisë nga d. Mesdhe në oq.Atlantik 5- U krijuan perandoritë koloniale evropiane. 6- U zhvillua tregtia e skllevërve 7- U përhap krishterimi jashtë Evropës. 8- U pasurua borgjezia evropiane. 9- Shkëmbim i kulturave bujqësore.

PYETJE PËR DISKUTIM

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Identifikojnë disa prej zbulimeve më të rëndësishme gjeografike dhe përcaktojnë në hartë rrugën e ndjekur.
2) Shpjegojnë rrethanat historike që nxitën zbulimet gjeografike.
3) Analizojnë pasojat e zbulimeve gjeografike.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet si detyrë të shkruajnë një ese përshkruese me temë “K. Kolombi zbuluesi i Botës së RE”

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	Lënda: Histori	Shkolla:	Klasa: 10
Tema mësimore: Reforma protestante		**Situata e të nxënit:** a) kisha dhe roli i saj në mesjetë b) shkaqet e lindjes dhe përhapjes së protestanizmit c) ndryshimi mes protestanizmit në Angli dhe atij në Evropën kontinentale.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e të menduarit** • Ndërton diagram dhe tabela për paraqitjen e të dhënave historike. **Kompetenca personale** • Përdor aftësitë e komunikimit, punësnë grup etj. për të prezantuar dhe argumentuar idetë e tij;. **Kompetenca qytetare** • Zhvillon mirëkuptimin ndërkulturor, duke vlerësuar kulturat, gjuhët dhe besimet e ndryshme.		**Fjalët kyçe:** *reformacion* *indulgjenca* *luteranizmi* *kalvinizmi* *kisha Anglikane*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: - përshkruan se si u zhvillua lëvizja protestante - analizon shkaqet e ndryshimeve fetare në Gjermani; - analizon pasojat e reformës protestante në qytetërimin evropiane; -dallon shkaqet që çuan në krijimin e kishës Anglikane			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me gjeografinë:Shtrirja e protestanizmit në Evropë. • Me temat e mëparshme: Perandoria e Shenjtë Romake -Besimi dhe kultura në Greqinë dhe Romën antike	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:
Pyetje çelës/ kubimi.
Organizimi i orës së mësimit:
-Mësuesi/ja i drejton nxënësit drejt gjetjes së temës së re duke drejtuar pyetje të shkurtra (çelës). P.sh
Si lindi krishterimi?
Cilat ishin arsyet që krishterimi u përhap shpejt?/Ç"ndodhi me pozitën e kishës pas kryqëzatave?
Cili ishte roli i kishës në monarkitë evropiane te mesjetës?/Si ka ndryshuar shtrirja gjeografike e katolicizmit sot?Pse?
Cila është feja më e përhapur sot në Gjermani? Po në Angli?
Ndërtimi i njohurive:

- Metoda e kubimit që do të përdoret gjatë kësaj ore mësimi është interesante sepse ndërthur brenda saj disa veprimtari si p.sh lexim, mendim kritik, të shkruarit dhe aftësi praktike.

- Për ta organizuar me këndshëm mësuesi ka përgatitur një kuti ne formë kubi (me përmasa të tilla që pas përfundimit të veprimtarisë materiali i shkruar në të, të lexohet qartë nga nxënësit), tabak letre të prera sipas përmasave të faqeve të kubit, ngjitës, lapustila me ngjyra të ndryshme. Kjo metodë realizohet sipas figurës së mëposhtme.

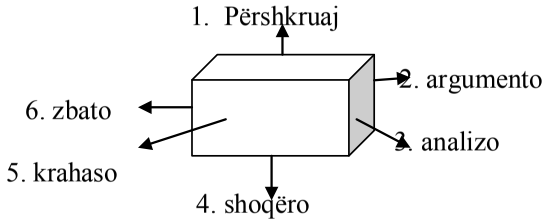

Klasa ndahet në pesë grupe për t'i realizuar me shpejtë kërkesat e mësipërme, kërkesa e fundit do te realizohet nga të gjitha grupet nëpërmjet plotësimit të tabakëve të letrës sipas kërkesave që mësuesi ka shkruar në to dhe plotësimit të hartës skicë e cila mund të jepet si detyrë në shtëpi. Secila fletë plotësohet si më poshtë nga nxënësit dhe ngjitet në kub pastaj lexohet dhe shpjegohet nga grupet përkatëse. Mësuesi/ja kalon te secili grup duke dhënë orientime.
Fleta I- Përshkruaj situatën në Evropë në prag të reformacionit.
-mbretërit e Evropës po kërkonin të largoheshin nga influenca e kishës.
-kisha ishte larguar nga besimtarët dhe synonte përfitime ekonomike (taksat, indulgjencat)
-kisha gëzonte autoritet politik dhe ndërhynte në çështjet shtetërore

Fleta II-Argumento faktorët që nxiten Luterin te kundërshtonte kishën dhe shpjego përmbajtjen dhe përhapjen e luteranizmit.

-Jeta luksoze në selinë papnore/studimi i thellë i biblës

-Përmbajtja e luteranizmit
- Individualizmi fetar (vetëm zoti e shpëton njeriun).
- Parimi i shpëtimit (njeriu shpëton nëpërmjet besimit)
- Parimi i shqyrtimit te lirë (besimi duhej të bazohej në leximin e biblës)

-Arsyet e përhapjes së luteranizmit
- Arsyet politike (konflikti princër-perandor, fshatarë –fisnikë)
- Arsyet fetare (kundërshtitë me kishën-përfitimet ekonomike)

⇒ Paqja e Augsburgut (1555) (liria e besimit)

Fleta III:Analizo shkaqet që cuan në krijimin e kishës Anglikane.

-konflikti kishë mbret në dy kontekste
- pakënaqësisë me korrupsionin e kishës
- Sundimin nga Roma e largët.

-shkaktari HenriVIII (Konflikti me papën për divorcin)

-ligjet që çuan ë krijimin e kishës Anglikane
- Ligji i 1533 i cili mohonte autoritetin e papës
- Ligji i1534 i cili nënkuptonte betimin e besnikërisë ndaj mbretit
- Ligjet e 1559 u riorganizua dogma teologjike protestante..... etj

Fleta IV:Cili besim fetar është krijuar përveç protestanizmit si rrjedhim i shkëputjes nga kisha katolike?Gjeni ngjashmëritë.

-Ortodoksizmi si dhe protestanizmi u mbështetën në doktrinën e krishterë.

-Ndikuan në ngushtimin e terrenit të kishës katolike ne Evropë.

*Fleta V:*Krahaso luteranët me kalvinistët dhe anglikanët, nxirr të përbashkëtat.(mund të ndërtohet Diagrami i Venit)

1-ishin kundër katolicizmit
2 kundër korrupsionit, abuzimit te kishës
3-ishin për një kishë të thjeshtë
4-gjetën përkrahje në shtresat e ndryshme të shoqërisë.

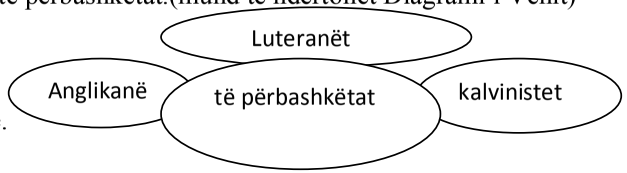

PYETJE PËR DISKUTIM

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Identifikojnë disa prej zbulimeve më të rëndësishme gjeografike dhe përcaktojnë në hartë rrugën e ndjekur.
2) Shpjegojnë rrethanat historike që nxitën zbulimet gjeografike.
3) Analizojnë pasojat e zbulimeve gjeografike.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore

Detyrat dhe puna e pavarur:

Nxënësve u jepet si detyrë të plotësojnë në hartën skicë shtrirjen e feve protestante në Evropë.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	Lënda: Histori	Shkolla:	Klasa: 10
Tema mësimore: Reforma katolike ose kundërreformacioni		**Situata e të nxënit:** a) pasojat e reformës protestante në kishën katolike. b) roli i urdhrit Jezuit në forcimin e kishës katolike c) trashëgimia e dy reformacioneve në Evropë.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit** • Shqyrton, analizon dhe parashtron pyetje, për të argumentuar, informacionin historik, konceptet dhe idetë. **Kompetenca e të menduarit** • Zhvillon mendimin krijues për të ndërtuar interpretime të reja të cilat shpjegojnë aspekte të së shkuarës. **Kompetenca e të nxënit** • Ndërlidh temën e re ose një çështje të dhënë me njohuritë dhe përvojat paraprake.		**Fjalët kyçe:** *kundërreforma* *jezuitët* *koncil* *urdhra fetarë*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: -përcakton pasojat e reformës protestante dhe analizën e papatit për të. -analizon shkaqet e ndryshimeve fetare në shtetin Papal; -rendit disa veçori të urdhrit të jezuitëve -analizon pasojat e reformës katolike dhe protestante.			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me gjeografinë:Shtrirja e protestanizmit në Evropë. • Me temat e mëparshme: Reforma protestante	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve			

Metodologjia

Diskutim/pyet sërish

Organizimi i orës së mësimit:

-Mësuesi/ja drejton pyetje për të hapur diskutim në klasë duke nxitur të gjithë nxënësit të marrin pjesë në të.
-Nxënësit rikujtojnë njohuri mbi temën e mëparshme.
Ku i ka fillesat protestanizmi?
Cilat ishin shkaqet qe lindi protestanizmi?
Cilat ishin parimet e luteranizmit?Po kalvinizmi?
Si lindi kisha anglikane?
Si mendoni ju a pati pasoja mbi kishën katolike dhe papatin përhapja e protestanizmit në Evropë?

Ndërtimi i njohurive:

- Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin.
- Për secilën prej pjesëve të mësimit cakton dy nxënës. Një nxënës përgatit pyetjet që do ja drejtojë shokut kurse tjetri përgatitet për të zbërthyer pjesën. P.sh:

-Pjesa e parë:

1- Ku u shtri protestanizmi?
Përgjigjen e kësaj pyetje nxënësi mund ta ilustrojë më hartën që ka plotësuar si detyrë nga ora e kaluar në shtëpi.
2-Si u përgjigj kisha katolike ndarjes brenda krishterimit?
Përgjigja e nxënësit: ⇒ Duke përmirësuar organizimin e brendshëm të saj.
Duke forcuar autoritetin e papës.
Përdori inkuizicionin për të shkatërruar protestanizmin në Itali.
Pasi nxënësi i përgjigjet pyetjeve atëherë mësuesi/ja drejtohet nga klasë nëse kanë ata pyetje për shokun dhe kalon në pjesën tjetër pasi ka kuptuar se pjesa e parë është realizuar.

-Pjesa e dytë:Mësuesi bën kujdes që pyetjet e drejtuara të zbërthejnë kuptimin e pjesës nëse jo ndërhyn për të orientuar.
1-Çfarë ishin jezuitët?/Nga kush u themelua ky urdhër fetar?
2-Cilat ishin disa veçori te urdhrit te jezuitëve?

Nxiti riorganizimin e kishës.
Ishte për rreptësi të doktrinës fetare dhe disiplinë të saj.

Nxënësi rendit veçori të Jezuitëve ⇒ Luajtën rol të rëndësishëm në zhvillimin e arsimit
Ndihmoi kishën katolike te rifitonte terren në disa zona në Evropë, Azi, Amerikën e Veriut dhe Latine.

-Pjesa e tretë:
1-Kur dhe pse u thirr Koncili i Trentos?
2-Cilat ishin vendimet e tij?

Nxënësi duhet të rendisë Vendimet ⇒
Hodhi poshtë doktrinën reformatore
Konfirmoi sërish si autoritetin më të lartë të kishës Papën.
U kundërvu martesës së priftërinjve (celibati)
Krijimin e seminareve në secilën dioqezë.

Pjesa e katërt:
1-Cila ishte trashëgimia e dy reformacioneve:

Nxënësi rendit: trashëgimitë ⇒
Më shumë se gjysma e Evropës mbeti katolike.(shpjegon shtetet me radhë)
Paqja e Ausburgut përforcoi copëtimin politik në Gjermani.
Kisha humbi ndikimin mbi pushtetin politik mbi dhe në shtetet që vazhdoi të ruante influencën saj
Në Gjermani dhe gad. Skandinav luteranizmi u njoh si kishë shtetërore, anglikanizmi si fe shtetërore
Si reformacioni dhe kundërreformacioni ndikuan në përhapjen e arsimit.
Reformacioni solli forcimin e shtresës së mesme.

PYETJE PËR DISKUTIM

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:
1) Shpjegojnë ndikimin që pati reforma protestante tek Papati.
2) Rendisin veçoritë e urdhrit të jezuitëve
3) Analizojnë trashëgiminë e reformacionit dhe kundërreformacionit në Evropë

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet si detyrë pyetja e fundit në rubrikën "Verifikoni njohuritë" pas mësimit.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	Lënda: Histori	Shkolla:	Klasa: 10
Tema mësimore:Veprimtari praktike:Jeta në Evropë në shek. XVI-XVII		**Situata e të nxënit:** a) Jeta e evropianëve në fillim të epokës moderne. b) Ndërtimi i qyteteve në shek. XVI-XVII c) Zhvillimi i kulturës dhe letërsisë në epokën moderne	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit** • Shqyrton, ndërton analizon dhe parashtron pyetje, për të argumentuar, informacionin historik, konceptet dhe idetë. **Kompetenca e të nxënit** • Parashtron pyetje kërkimore dhe përgjigjet duke u bazuar në argumente dhe burime. **Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin** • Zhvillon një kërkim individual ose në grup për kryerjen e një veprimtarie në histori. **Kompetenca digjitale** Akseson një sërë burimesh digjitale të informacionit dhe analizon në mënyrë kritike këto burime.		**Fjalët kyçe** *Iluminizëm,* *Humanizëm,* *Rilindje,* *Shthurja e feudalizmit* *Seminaret jezuite,*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore - Diskuton për tiparet e jetës qytetare në Evropë gjatë shek. XVI-XVII; - Diskuton për tiparet e artit, kulturës shkencës dhe arsimit në Evropë gjatë shek. XVI-XVII.			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti, video, foto, literaturë historike dhe artistike.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme: Tematika 3 • Me letërsinë: Vepra të autorëve humanistë dhe rilindas.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Diskutim /punë në grupe

Organizimi i orës së mësimit:

- Sugjerohet që kjo orë mësimi të zhvillohet në kabinetin e informatikës ku nxënësve tu jepet mundësia të përdorin kompjuterin, internetin për të kërkuar dhe hulumtuar informacion rreth temës së dhënë.
- Ora e veprimtarisë praktike do të zhvillohet në dy faza

Ndërtimi i njohurive:

- *Faza e parë: Diskutim.*

Mësuesi/ja organizon nxënësit të marrin pjesë në diskutim nëpërmjet pyetjeve:

- ➢ Si ndryshon jeta e evropianëve në fillimet e epokës moderne?

- Ku jetojnë?
-Si e sigurojnë jetesën?
-Çfarë ushqimesh konsumojnë?
- A arsimohen dhe si?
-Si është higjiena e tyre personale?
-A kanë kohë të lirë dhe si e kalojnë atë?

- ➢ Cilat ishin ndryshimet në qytetet e kësaj periudhe?

• Numri i popullsisë.
• Organizimi urban.
• Qytetet si qendra konsumi dhe tregtie.
• Qyteti dhe borgjezia, një binom i pandashëm.
• A ka risi në kuadrin e organizimit shoqëror, ekonomik?

- ➢ Cilat janë zhvillimet në kulturë?

• Veprat dhe përfaqësuesit kryesorë në letërsi.
• Rrymat në art dhe arkitekturë, si dhe përfaqësuesit kryesorë të tyre.

- *Faza e dytë:Punë në grupe.*

-Mësuesi/ja e ndan klasën në dy grupe dhe cakton detyrat për secilin grup si më poshtë:

Grupi i parë:- Grumbulloni të dhëna për jetën e një familjeje fisnike.
-Evidentoni rëndësinë e përkatësisë klasore në aspekte të ndryshme të mënyrës së jetesës.
-Ndërtoni një paraqitje skematike dhe prezantojeni atë në klasë.

Grupi i dytë: -Grumbulloni të dhëna për jetën e një familjeje fshatare.
-Evidentoni rëndësinë e përkatësisë klasore në aspekte të ndryshme të mënyrës së jetesës
-Ndërtoni një paraqitje skematike dhe prezantojeni atë në klasë.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:
1) Identifikojnë tipare te jetës dhe shoqërisë në shek. XVI-XVII.
2) Krahasojnë pozitën ë shtresave të ndryshme shoqërore.
3) Evidentojnë arritjet në art, letërsi, arkitekturë dhe përfaqësuesit kryesorë të tyre.

Vlerësimi:
Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore:Perandoria Osmane në dhe Ballkani (shek XV-XVI)		**Situata e të nxënit:** a) Marrëdhëniet e Perandorisë osmane me shtetet evropiane. b) Organizimi Osman në Ballkan c) Veçori të trashëgimisë osmane sot në Ballkan.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e të nxënit**		**Fjalët kyçe:**	

• Shfrytëzon të dhënat për të kuptuar konceptet historike dhe shoqërore, prezanton në forma të ndryshme materialin **Kompetenca personale** Përdor komunikimin për të argumentuar idetë e tij. **Kompetenca qytetare** • Shqyrton në mënyrë kritike sjelljet, motivet dhe veprimet e njerëzve në të shkuarën.	*sanxhak* *sistemi i dervishmesë* *kapitulacione* *bogomilizmi* *sistemi i timarit* *"Lidhja e Shenjtë"*
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: - Përcakton në hartë zgjerimin e Perandorisë Osmane - Analizon tiparet e politikës osmane në Ballkan; - Vlerëson trashëgiminë osmane në art, kulturë, shkencë, ekonomi dhe në jetën e përditshme.	
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me gjeografinë: Shtrirja e Perandorisë Osmane • Me temat e mëparshme: Perandoria osmane (1300-1492
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve	

Metodologjia:

Stuhi mendimesh/ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit:

-Mësuesi/ja shkruan në tabelë"Perandoria Osmane" dhe kërkon nga të gjithë nxënësit të rikujtojnë dhe të thonë një fakt lidhur me të.

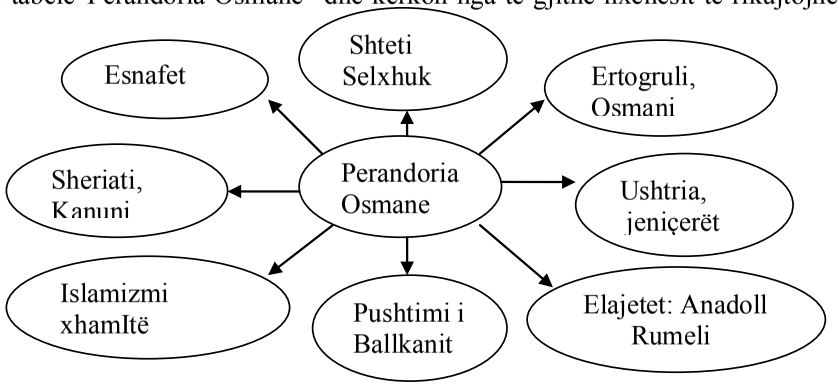

Ndërtimi i njohurive:

Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin dhe ndërkohë ndërton në dërrasë një tabelë në formën e një ditari dypjesësh të cilën e plotëson duke drejtuar pyetje nxënësve.

Koncepti	Komenti
Marrëdhëniet e Perandorisë Osmane me Shtetet e Evropës	I) Luftërat me Austrinë: 1-Lufta e parë (1501-1541) ⟹ Beteja Mohaçit (disfata e Hungarezëve); Rrethimi i parë i Vjenës në 1529 (disfata e osmanëve); Pushtimi i Hungarisë (sanxhaku i Budinit) 2-Lufta e dytë (1606) ⟹ Përfundoi me paqen e Sitvatorit (u ruajt gjendja e paraluftës) 3-Lufta e tretë (1683) ⟹ Rrethimi i dytë i Vjenës (disfata e osmanëve); Krijimi i "Lidhjes së Shenjtë". Marrja e Budës dhe Beogradit II) Pushtimi i Moldavisë ⟹ Krijimi i një sanxhaku në kufi me Ukrahinën

	III) Luftërat me Karlin e V, Papatin, Venedikun ⟹ Fitorja e osmanëve (në vitet "40) IV) Sistemi i kapitulacioneve me Francën ⟹ { Do të mbretëronte paqja dhe miqësia. Lejohej qarkullimi i lirë i shtetasve Lejohej tregtia e lirë Sigurohej paprekshmëria e francezëve në shtetin osman
Politika osmane Ne Ballkan	Ndarja e territoreve ⟹ { Principatat vasale të krishtera (Moldavi, Vllahi, Transilvani) Zonat ku u zbatua sistemi feudal-ushtarak(pashallëku i Beogradit, Budinit dhe elajeti i Rumelisë)
Trashëgimia osmane	I) Kolonizimi ⟹ vendosjes se kolonëve turq në luginat e l. Marica e Vardar dhe në brigjet e D.t Zi. II)Islamizimi ⟹ Konvertimi në myslimanë nëpërmjet { Sistemit të Dervishmesë Tregtisë se robve dhe skllevërve. Lehtësirave për myslimanet Përhapjes së Bogomilizmit III) Veçoritë e Qytetërimi Osman Gjuhë dhe letërsi ⟹ { Mënyrën e ndërtimit të qyteteve Kalimin nga timari në çifligje dhe ferma bujqësore

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Shpjegojnë marrëdhëniet ndërmjet Perandorisë osmane dhe shteteve evropiane në shek. XV-XVI.
2) Analizojnë politikën osmane në Ballkan.
3) Argumentojnë trashëgiminë osmane sot në Ballkan.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet si detyrë rubrika "Hulumtoni dhe diskutoni pas mësimit.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	Lënda: Histori	Shkolla:	Klasa: 10
Tema mësimore: Monarkia absolute në Francë		**Situata e të nxënit:** a) Konfliktet fetare në Francë ,ardhja në pushtet e Burbonëve b) Qeverisja e Luigjit të XIII dhe XIV c) Politika financiare dhe fetare e Luigjit të XIV.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e të menduarit** • Ndërton skica dhe tabela për paraqitjen e të dhënave historike **Kompetenca e të nxënit** • Zbaton në mënyrë të pavarur udhëzimet për një temë, veprim, aktivitet ose detyrë që i kërkohet. **Kompetenca qytetare** • Shqyrton burimet historike për të kuptuar çështjet shoqërore dhe se si parime të ndryshme kanë ndikuar në çështjet njerëzore.		**Fjalët kyçe:** ***Hygenot,*** ***"Lufta Tridhjetëvjeçare",*** ***"Mbreti Diell",*** ***absolutizëm*** ***merkantelizëm*** ***edikti i Nantës***	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: - analizon tiparet e absolutizmit gjatë qeverisjes së Luigjit XIV; - shpjegon strukturën e organizimin të oborrit mbretëror; - krahason mënyrën e jetesës së shoqërisë sipas shtresave . - vlerëson rolin e Luigjit XIV në arkitekturën e kryeqytetit të Francës.			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme:Monarkia franceze gjate mesjetës. • Me ekonominë: merkatentilizmi.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:
Diskutim/reportazh

Organizimi i orës së mësimit:
- Mësuesi/ja për të nxitur kureshtjen e nxënësve përdor projektorin për të shfaqur pamje nga pallati I Versajës(https://www.youtube.com/watch?v=YR0DqcgI_5I)ose duke klikuar "Le chateau de Versailles"
-Nxënësit diskutojnë rreth fakteve ose rreth kurioziteteve që mund të dinë mbi Versajën ose Luigjin e XIV. Nëse nxënësit nuk sjellin fakte atëherë mësuesi mund të ketë parapërgatitur fakte të ndryshme rreth Versajës. (shih Wikipedia)

Ndërtimi i njohurive:
Mësuesi/ja udhëzon nxënësit se pasi të jetë lexuar mësimi sipas grupeve të caktuara nga secili grup do të dalin dy përfaqësues ku nxënësi i parë do të bëjë një skemë të temës së dhënë në tabelë kurse tjetri do te prezantoj temën në formën e një reportazhi. Mund të ndërtohet një skemë orientuese nga vetë mësuesi/ja dhe të plotësohet nga nxënësit.
Grupi I: Franca në fund të shek XVI dhe XVII.

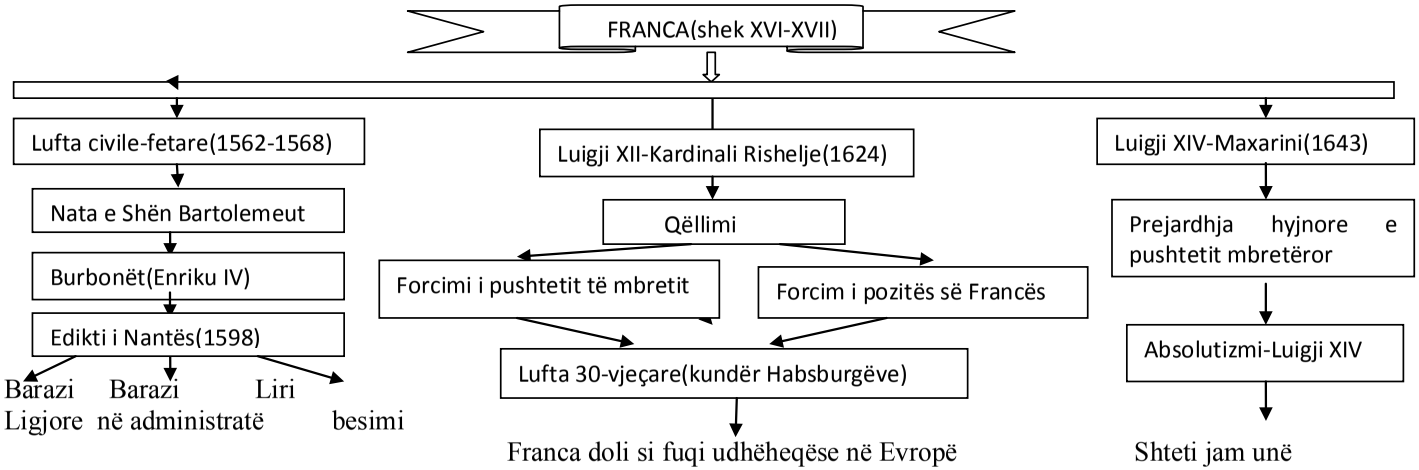

Grupi II: Qeverisja e Luigjit të XIV

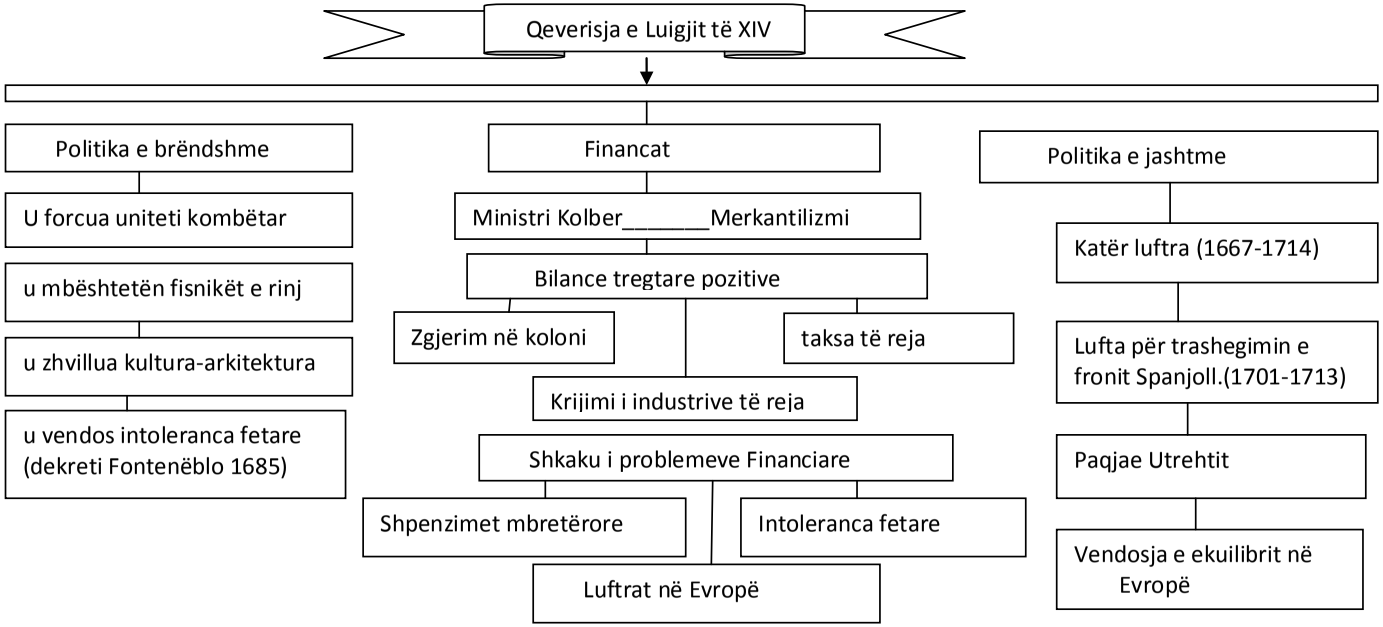

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Përcakton gjendjen në Francë në shek. XVI-XVII.
2)Shpjegon qeverisjen e Luigjit të XIV.
3) Analizojnë shkaqet e problemeve financiare në Francë pas vdekjes së Luigjit të XIV dhe pasojat e tyre.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet si të shkruajnë një ese argumentuese me temë “Shteti jam unë”

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	Lënda: Histori	Shkolla:	Klasa: 10
Tema mësimore:Rusia, perandori e fuqishme		**Situata e të nxënit:** a) Krijimi i shtetit të Rusisë nga Ivani i tmerrshëm,dhe nipi i tij. b) Qeverisja e Pjetrit të madh dhe Katerinës së madhe. c) Ndikimi iluminist në qeverisjen e Pjetrit dhe Katerinës së madhe.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit•** Përdor funksionet gjuhësore të teksteve historike, fjali komplekse për shpjegimin e marrëdhënieve shkak-pasojë përdorimin e emrave, ndajfoljeve dhe mbiemrave për të përshkruar vendet, njerëzit. **Kompetenca e të nxënit** • Ndërlidh temën me njohuritë dhe përvojat paraprake **Kompetenca personale** • Përdor aftësitë e komunikimit për të argumentuar idetë e tij;.		**Fjalët kyçe:** *Monarku iluminist,* *modernizim,* *evropianizim*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: - përcakton konceptin monarkë iluministë; - shpjegon tiparet e qeverisjes së Pjetrit të Madh dhe të Katerinës II; - analizon ndikimin e iluminizmit në zhvillimin e Rusisë gjatë qeverisjes së Pjetrit të Madh dhe të Katerinës II.			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me letërsinë:botimet letrare të kësaj periudhe • Me gjeografinë: zgjerimi territorial i perandorisë Ruse.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:
Stuhi mendimesh/ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit:
- Mësuesi/ja shkruan në tabelë "Rusia "dhe kërkon nga nxënësit të shprehin lirshëm se ç'dinë për të.

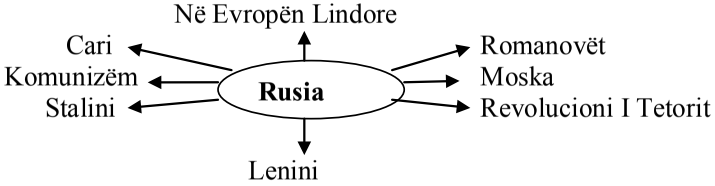

Ndërtimi i njohurive:

- Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin dhe ndërkohë ndërton tabelën duke vendosur nëtë edhe konceptet kryesore mbi të cilat do të ndërtohet mësimi i ri. Duke drejtuar pyetje nxënësve mësuesi/ja plotëson tabelën

Koncepti	Komenti
Fillesat e shtetit unitar Rus	-Qeverisja e Ivanit të madh: - Rusia u çlirua nga pushtimi mongol në fund të shek XV; -Ivani I forcoi pushtetin qendror, i dha fund vetëqeverisjes së qyteteve; -Hoqi privilegjet e shtresës së fisnikëve,dhe këshillit të bojarëve. -Qeverisja e Ivanit të IV: -Ivani i IV u quajt me titullin car. Territoret ruse u zgjeruan në lindje. -Sundoi ne mënyrë autokratike -Dinastia Romanove (1613-1917): -Erdhi në pushtet kur Rusia rrezikohej nga lufta civile dhe pushtimet e Suedisë dhe Polonisë. -Mihail Romanovi u zgjodh nga një asamble e qytetarëve dhe pronarëve të tokave në 1613.
	-Synimet → Modernizimi, evropianizimi i Rusisë; Fuqizimi i Rusisë dalja në det nga perëndimi (filloi Luftën e Madhe të Veriut)

Qeverisja e Pjetrit të madh. ↓ **Monark iluminist**	-Arritjet dhe reformat: Siguroi daljen në d. Balltik. Zëvendësoi këshillin e bojarëve me zyrtarë të emëruar. Krijoi senatin si mbikëqyrës të administratës. Bëri ndarjen në krahina të Rusisë. Nxiti zhvillimin e industrive të reja me përkrahjen e shtetit. Kisha ruse u vendos nën drejtimin e shtetit,krijoi Sinodin e Shenjtë. Evropianizoi veshjen e fisnikëve. Themeloi shkolla për fëmijët e fisnikëve. Modernizoi kalendarin,thjeshtoi alfabetin. Integroi rolin e gruas në shoqëri. Vendosi si kryeqytet të ri Shën Petërburgun
Qeverisja e Katerinës së madhe.	-Çliroi fisnikët nga shërbimi ushtarak. -U dha më shumë liri tregtarëve dhe qytetarëve. -Mbështeti tregtinë,artin dhe shkencën. -Zgjeroi territoret drejt Polonisë dhe drejt Jugut(luftoi dhe fitoi mbi Turqit në dy luftëra) -Nënshkroi traktatin Kuçuk Kajnarxhit (1774)sipas te cilit Rusia fitoi: a) disa territore dhe kontrollin e bregut verior të Detit të ZI b) privilegjin e mbrojtjes së ortodoksëve në Perandorinë Osmane. c) të drejtën e lundrimit në ujërat e Turqisë.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Përshkruajmë qeverisjen e Ivanit te Madh, Ivanit të IV.
2) Analizojnë reformat e Pjetrit të Madh.
3) Analizojnë karakteristika te qeverisjes së Katerinës, krahasuar me ato të Pjetrit te Madh..

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet si detyrë të kërkojnë dhe sjellin informacion rreth përfaqësuesve të tjerë të dinastisë Romanove.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

<table>
<tr><th>Fusha: Shkenca shoqërore</th><th>Lënda: Histori</th><th>Shkolla:</th><th>Klasa: 10</th></tr>
<tr><td colspan="2">Tema mësimore:Veprimtari praktike:Monarkët e iluminuar në Evropë.</td><td colspan="2">Situata e të nxënit:
a) Monarkët e iluminuar të Evropës
b) Reformat e ndërmarra në fusha të ndryshme nga monarkët iluministë.
c) Të përbashkëtat dhe të veçantat në reformat e ndërmarra.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
• Përdor funksionet gjuhësore të teksteve historike, fjali komplekse për shpjegimin e marrëdhënieve shkak-pasojë .
Kompetenca e të nxënit
• Parashtron pyetje kërkimore dhe përgjigjet duke u bazuar në argumente dhe burime.
Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
• Zhvillon një kërkim individual ose në grup për kryerjen e një veprimtarie në histori.
Kompetenca digjitale
Akseson një sërë burimesh digjitale të informacionit dhe analizon në mënyrë kritike këto burime.</td><td colspan="2" rowspan="2">Fjalët kyçe
Iluminizëm,
Monarkët iluministë,
Reforma,
Të qeverisurit e drejtë.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore
- Diskuton mbi reformat e këtyre monarkëve dhe ndryshimet që rrodhën prej tyre.
-Analizon ndryshimet në reformat e ndërmarra ndërmjet monarkëve iluministë në shtete të ndryshëm.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Burimet:
• Libri i nxënësit, interneti,foto, materiale të përgatitura nga mësuesi etj.</td><td colspan="2">Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:
• Me letërsinë; veprat e iluministëve.</td></tr>
</table>

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Punë kërkimore në grupe/diskutim/diagram Veni.

Organizimi i orës së mësimit:

- Për organizimin e kësaj veprimtarie praktike mësuesi ka udhëzuar dhe ka ndarë grupet dhe detyrat për secilin prej tyre që më parë.
- Klasa ndahet në tre grupe përkatësisht:
  Grupi i parë:Hulumton dhe grumbullon informacion mbi jetën dhe veprimtarinë e Frederikut të Prusisë.
  Grupi i dytë: Hulumton dhe grumbullon informacion mbi jetën dhe veprimtarinë e Maria Terezës dhe Jozefit të II të Austrisë.
  Grupi i tretë: Hulumton dhe grumbullon informacion mbi jetën dhe veprimtarinë e Pjetrit të Madh dhe Katerinës së Madhe të Rusisë.

Ndërtimi i njohurive:

- Ora e mësimit fillon me një prezantim dhe diskutim të nxënësve sipas grupeve.
  Secili prej grupeve diskuton dhe analizon figurën e monarkut iluminist duke u bazuar në kërkesat e mëposhtme.

-Vini në dukje faktorët që shtynë disa prej monarkëve absolutë evropianë, të përshtatnin politika të bazuara në idetë iluministe.
-Hulumtoni lidhur me raportet direkte mes monarkëve të iluminuar dhe përfaqësuesve të doktrinës iluministe.
- Duke hulumtuar burime të ndryshme, identifikoni disa prej veprave të iluministëve që kanë shërbyer si frymëzim për monarkët e iluminuar.
-Identifikoni tiparet e sundimit të monarkëve të iluminuar.
-Analizoni reformat kryesore të ndërmarra prej monarkëve të iluminuar:
a) në fushën e legjislacionit;
b) në marrëdhëniet me kishën;
c) në fushën sociale;
d) në centralizimin e burokracisë;
e) në marrëdhëniet ekonomiko-shoqërore (bujkrobëria).
-Identifikoni kufizimet e monarkëve të iluminuar (raporti shkak-pasojë mes reformave dhe pushtetit)

- Pas prezantimit dhe njohjes së monarkëve Iluministë dhe reformave të tyre mësuesi/ja nxit debatin në klasë duke kërkuar nga nxënësit te realizojnë një analizë krahasimore (diagram Veni) rreth reformave të Frederikut të Prusisë dhe Maria Terezës dhe

Jozefit të Austrisë.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Identifikojnë figurat , veprat kryesore të iluministëve si dhe monarkët që u ndikuan nga idetë e tyre në qeverisje.
2) Analizojnë reformat e monarkëve iluministë në fusha të ndryshme .
3) Krahasojnë reformat e monarkëve iluministë duke nxjerrë të përbashkëtat dhe të veçantat.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore: Spanja dhe Portugalia shtetet e para koloniale		**Situata e të nxënit:** a) Shtrirja e Perandorisë portugeze. b) Faktorët e dobësimit të pozitës koloniale të Portugalisë. c) Shtrirja dhe organizimi i Perandorisë spanjolle, pasojat e kolonizimit mbi popullsinë vendase.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e të menduarit** • Analizon të dhënat për të kuptuar të shkuarën ,shkakun dhe pasojën vazhdimësinë dhe ndryshimin. **Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin** • Diskuton individualisht për rëndësinë që ka e shkuara në kuptimin e të tashmes dhe perspektivat në të ardhmen. **Kompetenca personale** • Përdor aftësitë e komunikimit, për të prezantuar dhe argumentuar idetë e tij **Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:** - përcakton në hartë shtrirjen e kolonive spanjolle dhe portugeze në Amerikën Qendrore dhe Jugore; - analizon tiparet e ekonomisë së kolonive spanjolle dhe portugeze; - shpjegon marrëdhëniet kolonizatorë dhe vendas; - evidenton pasojat e kolonizimit spanjoll dhe portugez.		**Fjalët kyçe:** ***Perandori koloniale,*** ***Kolonizatorë*** ***Inkasit,*** ***Actekët ,*** *Spanja e Re,* *Kastilja e Re*	
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti, harta të perandorive koloniale.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme:Zbulimet e mëdha gjeografike. • Me gjeografinë :Shtrirja e perandorive koloniale Spanjolle dhe Portugeze.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:
Parashikim me terma paraprakë/shkrim i lirë(ndërtim ditari)

Organizimi i orës së mësimit:
-Mësuesi/ja vendos në tabelë foto të: Kristofor Kolombit, të flamurit të Portugalisë,të flamurit të Spanjës,Hartë të perandorisë koloniale Spanjolle,hartë të perandorisë koloniale Portugeze.
-Kërkon nga nxënësit të gjejnë se
Ç"lidhje kanë këto figura njëra me tjetrën?
Nga kush u financua udhëtimi i Kristofor Kolombit? Cilat rajone zbuloi ai?
-Mësuesi/ja nëpërmjet hartës tregon se ku u shtrinë këto dy Perandori koloniale.
Ndërtimi i njohurive:
Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin dhe për çdo çështje të mbajnë shënime me pikat kyçe.P.sh:
I-Perandoria koloniale portugeze
Shtrirja gjeografike ⟶ pikat bregdetare ne Afrikë,në Indi,në Cejlon,Sumatra, Java, Celebes, Moluke, Kanton, Japoni,Brazil
Veçoritë:
-Perandori tregtare e drejtuar drejtpërdrejt nga kurora mbretërore.
-mbeti një perandori e kufizuar enklavash.
-përfituese e pasurive ishte kurora dhe tregtarët e përkrahur prej saj.
-perandoria koloniale ishte mjaft e gjerë dhe Portugalia një shtet i vogël për ta administruar atë

II-Perandoria koloniale Spanjolle
Shtrirja gjeografike ⟶ Në Inditë Perëndimore ose në Amerikë.
Zbulimet:
-K.Kolombi kolonizoi Antilet.
-A.Vespuçi kolonizoi bregdetin Atlantik të Amerikës së Jugut. (1499-1501)
-Balboa kolonizoi bregun e oq. Paqësor (1513)
-H.Kortes pushtoi Meksikën. (1519-1521)
-F,Pizarro pushtoi Perunë (1530-1535)

Administrimi bëhej nga Këshilli i Indive (në Madrid)
→ Mëkëmbësi në Spanjën e Re mbështetej nga Audencia
→ Mëkëmbësi në Kastiljen e Re mbështetej nga Audencia

Ekonomia kontrollohej nga Casa de la contraction

Pasojat e kolonizimit
- U shkatërrua kultura vendase
- U masakrua dhe ra ndjeshëm numri i popullsisë vendase (inkasit, actekët)
- U morën shumë pasuri prej kolonive.
- Në koloni u fut teknologjia,kultura,gjuha,institucionet,dhe besimi fetar i Evropianëve

Pasi nxënësit nxjerrin shënimet mësuesi/ja i nxit në diskutim duke drejtuar pyetje rreth mësimit,dhe duke kërkuar të gjejnë në hartë shtrirjen gjeografike të perandorive koloniale.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Përcaktojnë në hartë shtrirjen gjeografike të perandorive koloniale.
2) Shpjegojnë veçori të kolonizimit portugez dhe spanjoll
3) Analizojnë pasojat e krijimit të perandorive koloniale.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet si detyrë rubrika “Hulumtoni dhe diskutoni”

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore: Anglia në shek XVII		**Situata e të nxënit:** a) Qeverisja e Elisabetës së I ardhja në pushtet e Stjuartëve. b) Lufta civile dhe protektorati. c) Revolucioni i Lavdishëm,triumfi i parlamentarizmit.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e të nxënit** • Ndërlidh temën e re ose një çështje të dhënë me njohuritë dhe përvojat paraprake. **Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin** • Bashkëvepron në mënyrë aktive me moshatarët dhe të tjerët për realizimin e një veprimtarie të përbashkët **Kompetenca qytetare** • Shqyrton burimet historike për të kuptuar çështjet shoqërore dhe se si parime të ndryshme kanë ndikuar në çështjet njerëzore		**Fjalët kyçe:** ***Puritanët,*** ***revolucion,*** ***luftë civile,*** ***protektorat,*** ***restaurim,*** ***revolucion i lavdishëm,*** *Mbretëri e bashkuar.*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: - përkufizon konceptin revolucion politik; - përcakton dhe shpjegon fazat e revolucionit anglez, duke argumentuar evolucionin politik të tij; - analizon përmbajtjen dhe vlerat e Aktit mbi të Drejtat e Njeriut; - shpjegon tiparet e qeverisjes pas revolucionit në Angli.			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme:Monarkia Angleze	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:
Pyetje –përgjigje/strukturë e mendjes

1. **Organizimi i orës së mësimit:**

-Mësuesi/ja rikujton njohuri të nxënësve që kanë lidhje me temën e re. P.sh:
Cilat ishin dinastitë kryesore që sunduan Anglinë në mesjetë?
Si erdhi në pushtet dinasti e Tudorëve? Kur?
Kush e di se cili ishte një ndër mbretërit më të shquar të dinastisë Tudor?

Ndërtimi i njohurive:

-Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin duke e ndarë klasën në katër grupe ku secili grup lexon çështjen përkatëse.
-Pasi nxënësit kanë lexuar mësimin mësuesja drejton pyetje dhe plotëson një skemë përmbledhëse të mësimit.

Grupi i parë:Elizabeta Tudor dhe ardhja e Stjuartëve në fronin e Anglisë.
1-Kur sundoi dinastia Tudore?
2-Cilat ishin veçoritë e qeverisjes së Elizabetës së parë?
3-Cila ishte tabloja e Anglisë nën qeverisjen e Jakovit të parë Stjuart?

Grupi i dytë:Sundimi i Stjuartëve
1-Cili ishte synimi i mbretërve të parë Stjuart?
2-Ç"farë përmbante peticioni mbi të drejtat?
3-Cilat ishin kundërshtarët politikë në Angli?

Grupi i tretë:Lufta civile,Republika. Protektorati. Restaurimi i Stjuartëve
1-Pse u thirr"Parlamenti i Gjatë"?
2 Cilat ishin masat që mori ai?
3-Kur u zhvillua lufta civile?
4-Cilat ishin fazat që pasuan rënien e monarkisë?
5- Kur u rikthyen përsëri në pushtet Stjuartët?

Grupi i katërt:
1-Çfarë përfaqëson revolucioni i lavdishëm për Anglinë?
2-Ç'përmbante Akti i Trashëgimit të Fronit dhe Akti i Bashkimit?

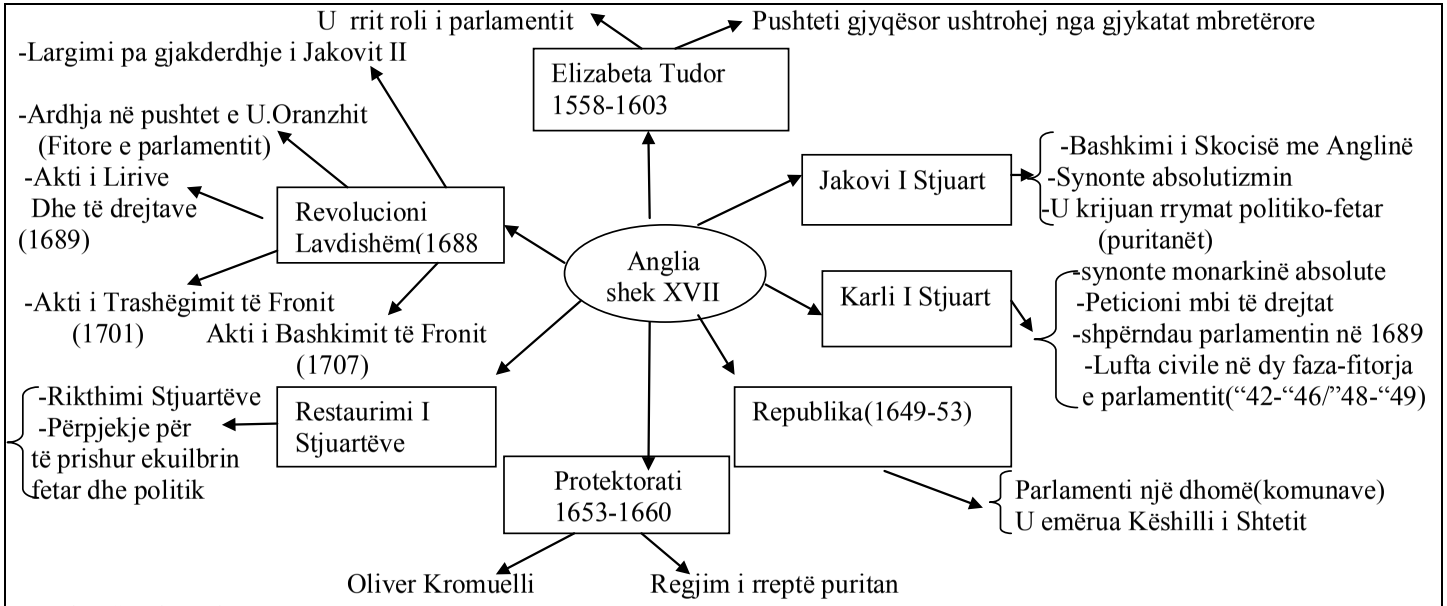

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Përshkruajnë veçori të qeverisjes së Elizabetës së I dhe Jakovit dhe Karlit të I
2) Analizojnë fazat e revolucionit Anglez duke argumentuar ndryshimet që solli.
3) Shpjegon si u zhvillua revolucioni i lavdishëm dhe triumfi i parlamentit.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet si detyrë të analizojnë në fletore përmbajtjen ,karakterin dhe vlerat e Aktit mbi të Drejtat e njeriut.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	Lënda: Histori	Shkolla:	Klasa: 10
Tema mësimore: Lufta për pavarësi dhe lufta civile në Amerikën Veriore		**Situata e të nxënit:** a) Mosmarrëveshjet e kolonive amerikane me Britaninë b) Lufta për pavarësi dhe organizimi i shtetit të ri amerikan. c) Lufta civile në SH.B.A dhe pasojat e saj.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e të nxënit** • Kupton konceptet historike dhe shoqërore dhe i prezanton nëpërmjet formave të ndryshme të të shprehurit. **Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin•** Bashkëvepron në mënyrë aktive me moshatarët dhe të tjerët për realizimin e një veprimtarie të përbashkët **Kompetenca personale•** Përdor aftësitë e komunikimit, punës në grup etj. për të prezantuar dhe argumentuar idetë e tij		**Fjalët kyçe:** ***taksa pa përfaqësim,*** ***revolucioni amerikan,*** ***deklarata e pavarësisë,*** ***republikë federale,*** ***konfederatë shtetesh.***	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: - shpjegon shkaqet e luftës për pavarësi të kolonive angleze të Amerikës së Veriut; - vlerëson rëndësinë e Deklaratës së Pavarësisë të kolonive angleze të Amerikës së Veriut; - analizon kushtetutën amerikane dhe argumenton rëndësinë e saj në demokracinë amerikane; - analizon shkaqet e luftës civile, si dhe rrjedhojat e saj.			
Burimet: • Libri i nxënësit.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme: Zbulimet gjeografike • Me gjeografinë:Shtrirja e kolonive Evropiane në Amerikën e Veriut.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Parashikim nëpërmjet fjalëve kryqe/ punë në grupe

Organizimi i orës së mësimit:

- Mesuesi/ja ndan klasën në dy grupe të mëdha dhe për secilin grup shpërndan fleta me fjalë të shkruara si më poshtë.

1- Lufta | për | pavarësi | në | kolonitë | anglez | nw | Amerikë | e | Veriut

2- Lufta | civile | në | Shtetet | e | Bashkuar | të | Amerikës

Pasi nxënësit bashkojnë copat dhe formojnë fjalitë mësuesja i shënon fjalitë në tabelë dhe u shpjegon se mësimi i ri ka të bëjë me këto dy ngjarje të rëndësishme që çuan në krijimin e një prej shteteve më të përparuara dhe më demokratike në botë.

Ndërtimi i njohurive:

- Mësuesi/ja ndan klasën në katër grupe dhe secilit grup i cakton një nga çështjet e mësimit për të lexuar si dhe të ndërtojë një përmbledhje për ngjarjen përkatëse.(ose mësuesi mund të ndërtojë një skemë orientuese që plotësohet nga grupet)

Grupi I:Amerika Veriore në fillim të shek. XVII

Kolonitë angleze
- 1-Ndaheshin në të
  - Veriut(Anglia e re) kishin ekonomi te bazuar te industria
  - Qendrës të cilat eksportonin grurë dhe lëndë drusore
  - Jugut merreshin me bujqësi (plantacione të mëdha-shfrytëzim i skllevërve)
- 2-Veçori të zhvillimit
  - Kishin institucione vendase në qeverisje të nënshtruara ndaj kurorës britanike
  - Kishin fituar një farë autonomie
  - Kishin krijuar një bashkësi territoriale dhe -gjuhësore
  - Njohën një zhvillim të madh ekonomik dhe demografik
  - Morën pjesë në Luftën Shtatëvjeçare (1763 Kanadaja u bë zotërim i Anglisë)

Grupi II:Revolucioni dhe pavarësia e kolonive

Hapat që çuan në shpalljen e pavarësisë
- -Vendosja e taksave të reja nga Britania mbi kolonitë
- -Bojkoti i importit të çajit, kundërshtimi i taksës.
- -Thirrja e Kongresit Kontinental në Filadelfia.
- -Ngjarja e 16 dhjetorit1773 në Boston
- -Fillimi i luftës ndërmjet Britanisë dhe kolonive 1775.(beteja në Legsington)

-Thirrja e Kongresi të II Kontinental që vendosi
- Prerjen e një monedhe të re
- Krijimin e arkës shtetërore
- Krijimin e ushtrisë
- Kongresi në rolin e qeverisë

-"Deklarata e pavarësisë" 4 korrik 1776
-Aleanca me francezët,fitoret mbi ushtrinë britanike
-Traktati i paqes në Paris(1783)njohja nga Britania e pavarësisë së kolonive

Grupi III:Revolucioni politik

Kushtetuta amerikane
- -U miratua në 17 shtator 1787(kushtetuta me demokratike e kohës)
- -forma shtetërore → Republikë Federale/Forma qeverisëse → Republikë Presidenciale
- -Sanksiononte ndarjen e pushteteve
  - Ekzekutivi (Presidenti,qeveria federale)
  - Legjislativi (parlamenti që përbëhet nga dy dhoma)
  - Gjyqësori (Gjykata e Lartë)

Grupi IV:Lufta civile në SH.B.A.

Lufta civile (1861-1865)
- -Shkaku ishte konflikti Veri-Jug për
  - Çështjen e taksave doganore për mallrat Britanikë.
  - Mbrojtjen e të drejtave federale
  - Për heqjen e skllavërisë.
- -Konflikti politik u shndërrua në luftë kur në postin e presidentit erdhi A.Linkoln.
- -Shtetet e Jugut u shkëputën nga SH.B.A dhe krijuan "Konfederatën e Shteteve të Amerikës.
- -Dekreti i 22 shtatorit 1862 shfuqizoi skllavërinë.(Ligji i emancipimit)
- -Humbja e ushtrisë së Jugut ne 9 Prill1865 shënoi fundin e luftës.
- -Amendamenti 14 i kushtetutës sanksionoi se SH.B.A ishin një shtet kombëtar i përbërë prej një populli.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Identifikojnë disa veçori te organizimit te kolonive angleze
2) Shpjegojnë hapat që çuan në pavarësinë e kolonive angleze në Amerikën e Veriut
3) Analizojnë shkaqet dhe pasojat e luftës civile në SH.B.A.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet si detyrë rubrika"Hulumtoni dhe diskutoni"

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	Lënda: Histori	Shkolla:	Klasa: 10
Tema mësimore: Revolucioni Francez i shek XVIII.		**Situata e të nxënit:** a) Shkaqet e revolucionit Francez b) Fazat e zhvillimit të revolucionit në Francë. **c)** Ndikimi i revolucionit francez në qytetërimin botëror	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e të menduarit** • Zhvillon mendimin kritik për të përzgjedhur burimet,për të analizuar të shkuarën nëpërmjet informacionit. **Kompetenca qytetare** • Shqyrton burimet historike për të kuptuar se si çështjet shoqërore dhe parime të ndryshme kanë ndikuar në çështjet njerëzore. **Kompetenca digjitale** Akseson një sërë burimesh digjitale të informacionit dhe analizon në mënyrë kritike këto burim.		**Fjalët kyçe:** *revolucion,* *Përfaqësitë e përgjithshme,* *Deklarata e të Drejtave të Njeriut dhe Qytetarit* *Asambleja Kombëtare* *jakobinët* *zhirondinët*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: - Analizon shkaqet e shpërthimit të Revolucionit në Francë; - Përcakton dhe shpjegon fazat e Revolucionit Francez; - Argumenton vlerat e Deklaratës mbi të "Drejtat e Njeriut dhe Qytetarit"; - Analizon idetë e reja të revolucionit francez dhe ndikimin e tyre në qytetërimin botëror;			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme: -Monarkia franceze në mesjetë. -Monarkia absolute në Francë.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Punë kërkimore/diskutim/të menduarit kritik përmes leximit.

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi /ja u ka caktuar nxënësve që më parë duke i ndarë në grupe të krijojnë një ekspozitë me pamje nga revolucioni francez, foto të Robespierit, Dantonit, Maria Antuanetës, Luigjit të XVI, Deklaratës së të drejtave të Njeriut. (Shih https://www.google.al/search?q=revolucioni+francez)
- Pasi nxënësit shohin fotot mësuesi/ja drejton pyetjet për të rikujtuar njohuri dhe për të nxitur diskutimin rreth fotove.
  -Cila dinasti sundonte në Francë?
  -Ç'formë qeverisje ishte konsoliduar në Francë?
  -Ç'kuptoni ju me absolutizëm? Cili mbret sundoi në mënyrë të absolute në Francë?
  -Ç'ishin Përfaqësitë e përgjithshme?
  -Duke u nisur nga fotot si mund ta përshkruani revolucionin francez? (nxënës të ndryshëm shfaqin mendimet e tyre.)

Ndërtimi i njohurive:

Hapi I-Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë pjesën e parë të mësimit dhe evidentojnë se cilat ishin shkaqet e revolucionit .

-Pasi pyet disa nxënës mësuesja shënon në dërrasë të zezë:

Shkaqet e Revolucionit

1-Përhapja e ideve iluministe (mësuesi/ja pyet: Cilat ishin këto ide?)

2-Problemet ekonomike (mësuesi/ja pyet cilat ishin shkaqet e krizës ekonomike)

Nxënësit duke menduar në mënyrë kritike mund të rendisin:

Shkaqet →
- Shpenzimet në luftëra (lufta shtatëvjeçare)
- Jeta luksoze e oborrit mbretëror
- Shpenzimet për të ndihmuar luftën për pavarësi në Amerikë etj.

3-Pabarazia ekonomike dhe politike ndërmjet shtresave të shoqërisë franceze.

(Mësuesi/ja pyet cilat ishin shtresat dhe çfarë të drejtash ekonomike dhe politike kishin)

Hapi II -Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë pjesën e dytë të mësimit dhe drejton pyetjen?

-Si filloi revolucioni në Francë? (Përgjigjet e nxënësve i paraqet në dërrasë.)

Fillimi i revolucionit

Mbreti thirri përfaqësitë e përgjithshme për të vendosur taksa të reja.

Shtresa e tretë u vetëshpall Asamble Kombëtare (veprimi i parë revolucionar)

Përpjekjet e mbretit për të shpërndarë Asamblenë dështuan.

Marrja e Bastijës 14 Korrik 1789.

Hapi III-Pasi lexohet pjesa e tretë e mësimit mësuesja pyet:Cilat ishin reformat e Asamblesë Kombëtare?

Reformat
- 1-U shfuqizua feudalizmi,u hoqën pronat dhe titujt e fisnikërisë.
- 2- U miratua Deklarata e të Drejtave të Njeriut dhe Qytetarit (barazi para ligjit, sovraniteti kolektiv i popullit.)
- 3- U shfuqizuan ligjet normat dhe vendimet e vjetra me karakter qeveritar, ekonomik, juridik dhe administrativ.
- 4- U miratua kushtetuta civile e klerit.

Hapi IV- Pasi nxënësit lexojnë pjesën e katërt të mësimit mësuesi/ja drejton pyetjet e mëposhtme dhe shënon në dërrasë.

-Si u zhvillua faza e dytë e revolucionit?/Si ishin grupuar forcat revolucionare?

-A ishin veprimet e revolucionareve të nxitura nga idetë iluministe apo u kalua në veprime ekstreme nga ana e tyre?

Forcat revolucionare ndaheshin në
- Jakobinë (grupi radikal i Revolucionit)
- Zhirondinë (përfaqësues të borgjezisë tregtare industriale, të moderuarit)
- Sankylotë (populli i thjeshtë)
- Grupi i "Malit (grup radikal që luajti rolin kryesor në përmbysjen e monarkisë)

Faza e dytë e Revolucionit
- Përmbysja e monarkisë në 10 gusht 1972 shpallja e Republikës
- Monarkitë evropiane kundër revolucionit, i shpallën luftë Francës (Pse?)
- U krijua Gjyqi i Jashtëzakonshëm, dënimi i mbretit në gijotinë.
- Në 31 maj 1793 u pushtua Konventa nga grupi radikal, u dënuan me vdekje zhirondinët.
- U krijuan si organe drejtuese Komiteti i shpëtimit publik dhe Komiteti i sigurimit të përgjithshëm.
- Grushti i shtetit 24 korrik 1774 i dha fund terrorit jakobin, periudha deri në 1779 quhet Direktorat.

Hapi V: Mësuesi/ja nxit të menduarit kritik nëpërmjet pyetjes: Cili ishte ndikimi i Revolucionit në qytetërimin botëror**?**

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Identifikojnë dhe analizojnë shkaqet e Revolucionit francez.
2) Shpjegojnë fazat e revolucionit francez.
3) Analizojnë idetë e reja të revolucionit Francez dhe ndikimin e tyre në qytetërimin botëror.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet detyrë pyetja e fundit në rubrikën "Verifikoni njohuritë"

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	Lënda: Histori	Shkolla:	Klasa: 10
Tema mësimore: Epoka e Napoleonit dhe epoka e restaurimit.		**Situata e të nxënit:** a) Ardhja në pushtet e Napoleonit, politika e ndjekur prej tij. b) Vitet e perandorisë dhe synimet për hegjemoni në Evropë. c) Kongresi i Vjenës ndryshimet politike në Evropë.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit** • Përdor funksionet gjuhësore të teksteve historike, duke përfshirë fjalorin historik, fjali të ndërtuara saktë për përshkrimin e ngjarjeve. **Kompetenca e të menduarit** • Zhvillon mendimin krijues për të ndërtuar interpretime të reja të cilat shpjegojnë aspekte të së shkuarës. **Kompetenca personale** • Përdor aftësitë e komunikimit, për të prezantuar dhe argumentuar idetë e tij.		**Fjalët kyçe:** *Konsull,* *Kodi civil,* *Legjitimitet,* *Epoka e restaurimit* *legjitimitet*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: -Shpjegon faktorët e ardhjes në pushtet të N. Bonapartit; - Shpjegon karakterin e reformave të Napoleonit, duke analizuar ndikimin e tyre në qytetërimin botëror - Përcakton në hartë fazat e zgjerimit të territorit francez në periudhën e Napoleonit; - Evidenton ndryshimet politike që pësoi Evropa pas rënies së Napoleonit dhe Kongresit të Vjenës.			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme: "Revolucioni Francez" • Me gjeografinë: Perandoria e Napoleonit, ndryshimet pas 1815.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Diskutim/hartë e mendjes

Organizimi i orës së mësimit:

-Për të ngjallur kureshtjen e nxënësve mësuesi/ja pyet; A e dini ju pse makinat angleze e kanë drejtimin nga e majta? Mësuesi cakton një nxënës të lexojë rubrikën "grimcë historike "në tekst dhe u shpjegon nxënësve si periudha e N.Bonapartit solli dhe ndryshime te tjera në Francë dhe Evropë me të cila do të njiheni në temën e re.

Ndërtimi i njohurive:

Pasi nxënësit kanë lexuar mësimin mësuesja ndërton në tabelë skemën e cila plotësohet nga nxënësit.

Napoleon Bonaparti

Erdhi në pushtet në sajë të:
1-Gjendjes së vështirë që po kalonte Franca
2-Arritjeve dhe fitoreve të tij ushtarake

Faza e I:Konsullati (1799-1804)
(grushti i shtetit në 10 nëntor 1799)

Politika e brendshme

-Synonte të vendoste stabilitetin
1-Miratoi kushtetutën në 1800 barazi para ligjit.....etj
2-Reforma në ekonomi:
Sistem te ri taksash
Stabilizoi monedhën .....etj
3-Reforma në drejtësi
Kodi civil, tregtar, penal.....etj
4-Reforma administrative
5-Arritja e Konkordatit me Papën.
6-Reforma në arsim.....
7-Reforma në shëndetësi.....

Politika e jashtme

-Në fazën e parë të qeverisjes synoi të vendoste paqen:
1-Paqja e Lunvijës me Austrinë në vitin 1801
-Franca merrte Belgjikën,lug.Renit
-Venediku mbikqyrej nga Austria
-U njohën të pavarura republikat Helvetike, Ligure, Batave, Cisalpine
2-Paqja me Rusinë(1801)
3-Paqja e Amienit me Anglinë
-Njohja e republikës Franceze
-Rikthimin e kolonive .....etj

Faza e II: Perandoria
(1804-1814)

Politika e brëndshme

-Sundoi me pushtet absolut
-U kurorëzua në katedralen e Parisit në 2 dhjetor 1804
-U burgos në 11 prill 1815
-U rikthye në mars 1815
-U mund në betejënVaterlos (Qershor 1815)
-U internua në Shën Elenë.

Politika e jashtme

-Synoi vendosjen e hegjemonisë në Evropë
-Pushtoi Hollandën, Napolin, Hanoverin.
-Pësoi humbje nga Anglezët
-Luftoi me Austrinë, Perandorinë Gjermane.
-Organizoi Bllokadën kontinentale ndaj Anglisë
-Luftoi dhe humbi kundër Rusisë në Borodino. (1814)

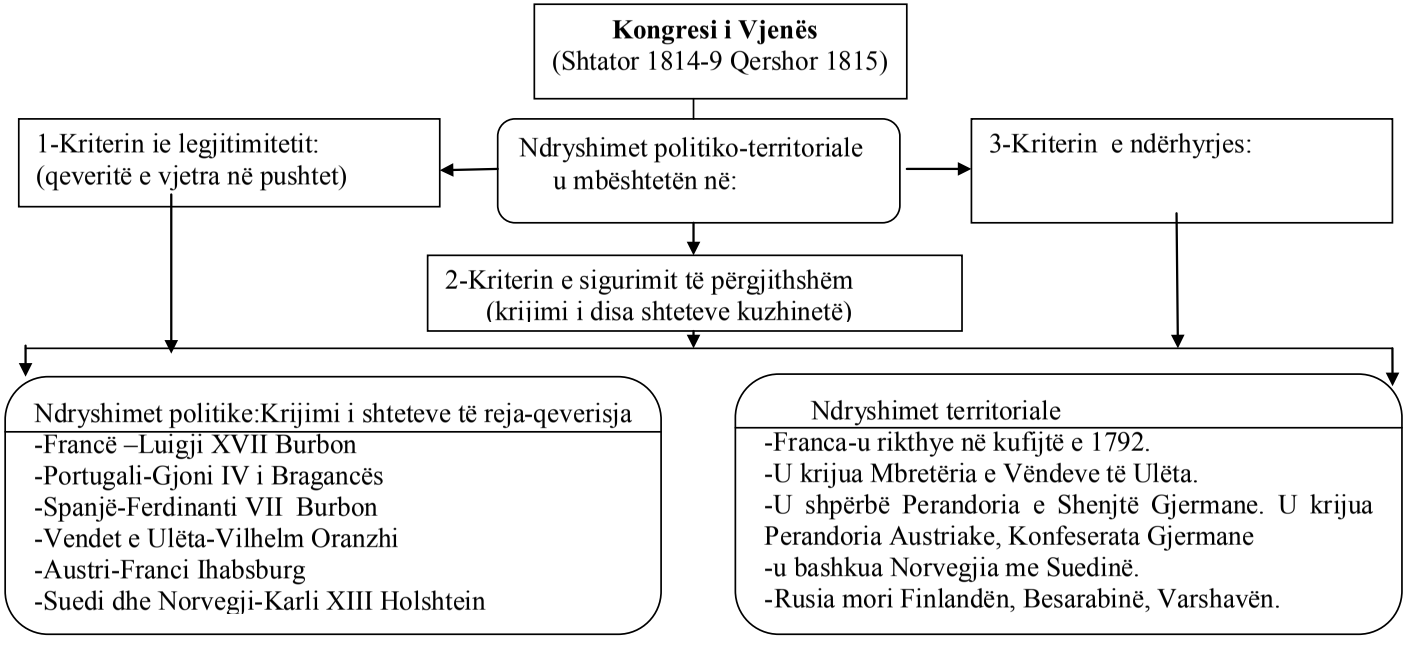

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:
1) Identifikojnë faktorët që sollën në pushtet Napoleon Bonapartin.
2) Shpjegojnë drejtimin e politikës së brëndshme dhe të jashtme të N.Bonapartit.
3) Evidentojnë ndryshimet politike dhe territoriale në Evropë pas Kongresit të Vjenës.

Vlerësimi:
Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:
- Nxënësve u jepet si detyrë rubrika "Hulumtoni dhe diskutoni"

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore:Revolucioni industrial dhe ndikimi i tij në shoqërinë Evropiane		**Situata e të nxënit:** **a)** Anglia atdheu i Revolucionit Industrial b) Pasojat e revolucionit industrial. c) Revolucioni i dytë industrial.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e të nxënit** • Zbaton në mënyrë të pavarur udhëzimet për një temë, veprim, aktivitet ose detyrë që i kërkohet **Kompetenca personale** • Kupton nëpërmjet kërkimit historik përvojën e njeriut, ndryshimet që ka pësuar shoqëria përgjatë kohërave. **Kompetenca qytetare** • Kupton perspektivat dhe qëndrimet e njerëzve në të shkuarën e në të tashmen dhe rëndësinë së historisë së tyre dhe të tjerëve; **Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:** - Përkufizon konceptin Revolucion Industrial; - Shpjegon arsyet përse Anglia u bë atdheu i Revolucionit të Parë Industrial; - Evidenton arritjet e këtij revolucioni në industri. - Shpjegon ndryshimet sociale që solli ky revolucion; - Argumenton ndikimin e Revolucionit të Dytë industrial me zhvillimin e industrisë dhe urbanizimit;		**Fjalët kyçe:** *Përparim teknologjik,* *Industri tekstile* *Motorri me avull* *Procesi i gardhimit,* *Liberalizmi ekonomik,* *Revolucion shkencor,*	
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me teknologjinë dhe shkencat: - Shpikjet e reja	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Stuhi mendimesh/INSERT

Organizimi i orës së mësimit:
Mësuesi shkruan në tabelë "Revolucion industrial" dhe kërkon nga nxënësit të thonë se çfarë kuptojnë me të.

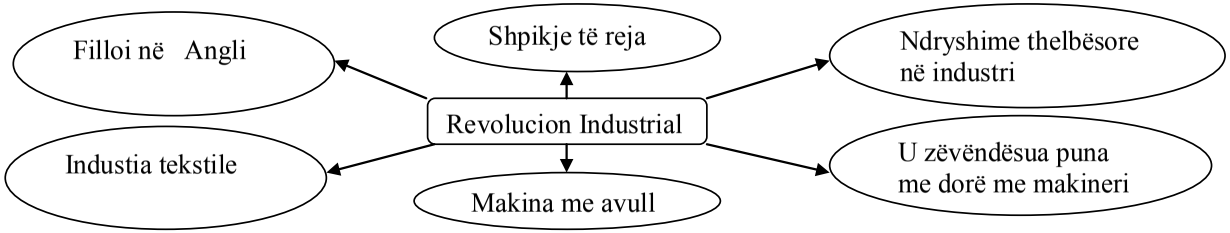

Ndërtimi i njohurive:
-Mësuesi/ja udhëzon të lexohet mësimi duke plotësuar secili në fletore tabelën që do të ndërtojë në dërrasë, pas leximit nxënës të ndryshëm marrin pjesë në plotësimin e tabelës të ndërtuar nga mësuesi/ja.

√	+	-	?
Informacion i njohur	Informacion i ri	Informacion që dihej ndryshe	Informacion shtesë
1-Revolucion 2-Anglia vendi ku filloi Revolucioni 3-U bënë shpikje të reja.	❖ Revolucioni industrial (shek XVIII-XIX) solli: -ndryshime thelbësore në mënyrën e jetesës së njerëzve. -në mënyrën e organizimit të prodhimit. ❖ Arsyet që Revolucioni filloi në Angli 1-Anglia kishte krah të lirë pune (Gardhimi) 2-Kishte pasuri nëntokësore (hekur, qymyr) 3-Zotëronte tregun në koloni dhe kontinent. 4-Kishte një flotë të fuqishme tregtare. 5-Kishte kapitalin e nevojshëm që nevojitej për financim. 6-Rrjeti lumor dhe transporti ,ndihmuan në komunikim. ❖ Shpikje të rëndësishme	-Nxënësit mund të mos dinë si u zhvillua gardhimi -Revolucioni Industrial U parapri nga ai bujqësor	-Cilat ishin ndryshimet ne tregun boteror pas revolucionit industrial? -Si e pritën punëtorët përdorimin e makinave? (mësuesi/ja

	-Faza e I-Në industrinë tekstile: çikriku fluturues Xhon Kej.(1733), Makina Xheni (1764),tezgjahu mekanik, makina për zhveshjen e pambukut etj -Faza II -Në transport: motori, lokomotiva ,anija me avull. ❖ Revolucioni i dytë industrial (fundi i shek XIX-shek XX) -nënkupton kalimin drejt shoqërisë industriale -triumfin e revolucionit shkencor -u zbuluan burime të reja energjie si nafta, gazi natyror, elektriciteti. U zhvilluan degë të industrisë si:industria metalurgjike, kimike ,elektrike etj ❖ Pasojat e revolucionit industrial: 1- U zhvillua klasa borgjeze, proletariati i ri qytetar. 2-Rritje të jashtëzakonshme të qyteteve. 3-Ndryshoi struktura e popullsisë, rritje të popullsisë urbane. 4-Ndikimi në rritje i doktrinës së liberalizmit ekonomik. 5-Ndarja e botës në dy hapësira të mëdha: vendet që zotëronin koloni dhe vendet koloniale.		mund të tregojë për Lëvizjen Ludiste)

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:
1) Përkufizojnë konceptin revolucion industrial.
2) Shpjegojnë arsyet pse revolucioni industrial i ka fillesat në Angli.
3) Identifikojnë shpikjet e reja dhe degët e industrisë që njohën zhvillim në gjatë dy revolucioneve industriale.
4) Analizojnë pasojat e Revolucionit Industrial.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet detyrë të ndërtojnë postera ose albume me foto për shpikjet e reja gjatë Revolucionit Industrial.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	Lënda: Histori	Shkolla:	Klasa: 10
Tema mësimore:Perandoria Osmane si model i shpërbërjes së perandorive shumëkombëshe.		**Situata e të nxënit:** **a)** Situata në Perandorinë osmane në shek .XVI-XX. b) Përpjekjet për rimëkëmbje nga Perandoria Osmane. c) Shpërbërja e perandorisë Osmane.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e të menduarit** • Zhvillon mendimin kritik për të përzgjedhur burimet,për të analizuar të shkuarën nëpërmjet informacionit. **Kompetenca e të nxënit** • Zbaton në mënyrë të pavarur udhëzimet për një temë, veprim, aktivitet ose detyrë që i kërkohet. **Kompetenca digjitale** • Akseson një sërë burimesh digjitale të informacionit dhe analizon në mënyrë kritike ato.		**Fjalët kyçe:** *Sistem i timarit,* *Tanzimat,* *lëvizje kombëtare,* *lëvizje separatiste,* *Kongresi i Berlinit*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: -shpjegon faktorët e krizës së Perandorisë Osmane; - shpjegon përpjekjet e Perandorisë Osmane për daljen e saj nga kriza dhe faktorët e dështimit të këtyre përpjekjeve; - evidenton ndikimin e lëvizjeve nacionale në Ballkan në shpërbërjen e Perandorisë Osmane; - paraqet skematikisht hartën e re të Ballkanit, duke përcaktuar në të shtetet e reja të krijuara në shek. XIX – XX.			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme : -Perandoria osmane dhe Ballkani shek XVI-XVIII. • Me gjeografinë: Perandoria Osmane, Harta e re e Ballkanit.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Punë kërkimore/ harta e mendjes

Organizimi i orës së mësimit:

-Mësuesi/ja ka udhëzuar më parë nxënësit për zhvillimin e kësaj ore mësimi duke kërkuar të sjellin në klasë foto të figurave historike si: Kolokotroni, Marko Boçari, Bubulina, Karagjeorgjeviç, Millosh Obrenoviç, Petar Negoshi, I.Qemali, A.Ipsilante etj.

-Disa nxënës kanë përgatitur material të shkurtër lidhur me veprimtarinë patriotike të tyre të cilin e lexojnë në klasë.

- Mësuesi/ja nëpërmjet pyetjeve rikujton njohuri mbi Perandorinë osmane në shek XVI-XVIII .

Ndërtimi i njohurive:

Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin duke nënvizuar ose mbajtur shënim pjesët kryesore.

- Për të ndërtuar skicën e mësimit në tabelë mësuesja drejton pyetje të ndryshme dhe pret përgjigjet e nxënësve. P.sh

-Cila ishte gjendja e Perandorisë Osmane në shek XVI?/ Cilat ishin shenjat e krizës?/Cilat ishin reformat dhe pengesat që hasën?

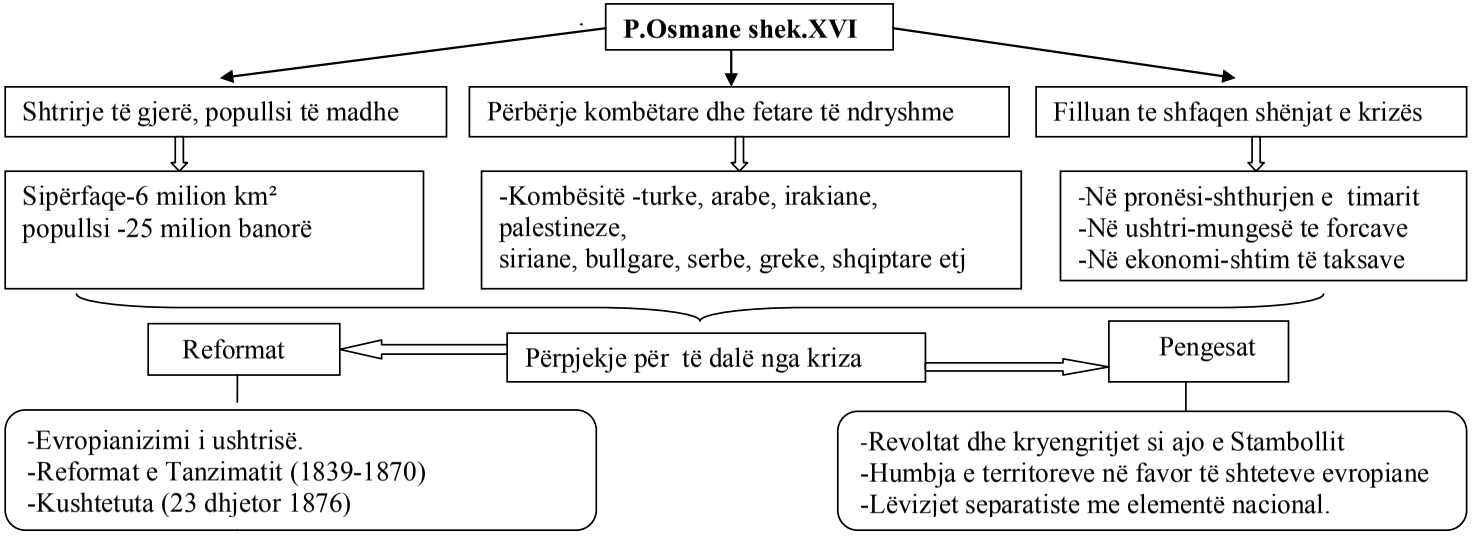

-Në pjesën e dytë nevojitet harta ku nxënësit të përcaktojnë shtetet e formuara .

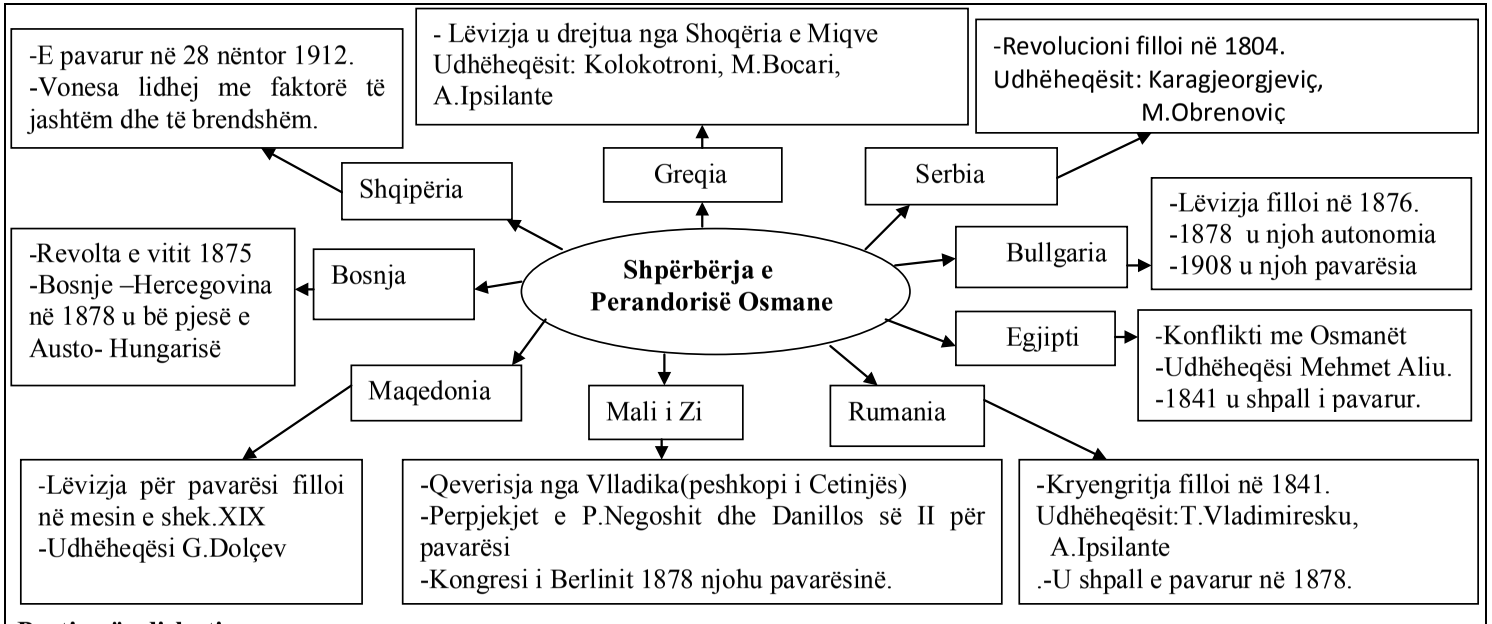

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:
1) Shpjegojnë situatën e krijuar në Perandorinë Osmane.
2) Analizojnë përpjekjet që bëri Perandoria Osmane për të dalë nga kriza.
3) Përcaktojnë në hartë shtetet e reja që u formuan si rezultat i lëvizjeve për pavarësi të popujve.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet detyrë të plotësojnë një hartë skicë me shtetet e pavarura të Ballkanit.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	Lënda: Histori	Shkolla:	Klasa: 10
Tema mësimore: Bashkimi i Italisë		**Situata e të nxënit:** a) Gjendja e Italisë pas Kongresit të Vjenës b)Rrymat politike dhe idetë e tyre për bashkimin e Italisë. c)Etapat në të cilat kaloi procesi i bashkimit të Italisë.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe **Kompetenca e të menduarit** Zhvillon të menduarit për realizimin e kërkimit historik. **Kompetenca e të nxënit** Shfrytëzon të dhënat për të demonstruar të kuptuarit e koncepteve historike dhe shoqërore. **Kompetenca për jetën sipërmarrjen dhe mjedisin** Diskuton individualisht ose në grup për rëndësinë që ka e shkuara në kuptimin e të tashmes dhe perspektivën e të ardhmes.		**Fjalët kyçe:** *Rilindje,* *Mbretëria e Sardenjë Piemontit,* *"Ekspedita e të njëmijëve",* *Prirje unitare,* *Reformizmi liberal,* *Neoguelfizmi.,*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore -shpjegon ndikimin e iluminizmit dhe të romantizmit në lindjen e nacionalizmit; - përcakton në hartë fazat e realizimit të bashkimit të Italisë; - shpjegon faktorët e krijimit të shtetit të bashkuar italian; - gjykon mbi shprehjen " Italinë e bëmë, tani të bëjmë italianët".			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme : -Epoka e Napoleonit dhe epoka e restaurimit. • Me gjeografinë:Harta e Italisë pas kongresit të Vjenës.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Shpjegim/të kuptuarit përmes leximit

Organizimi i orës së mësimit:

-Faza e parë e mësimit mund të zhvillohet nëpërmjet një prezantimi që bën mësuesi/ja në projektor(ose edhe duke përdorur hartën) të gjendjes së Italisë pas Kongresit të Vjenës.

- Shih https://it.wikipedia.org/wiki/Storia_d%27Italia#/media/File:Italia_1843.svg

Ndërtimi i njohurive:

- *Hapi i parë*:*Pasi nxënësit lexojnë pjesën e parë të mësimit mësuesi/ja drejton pyetjet:*

-Cila ishte gjendja në Itali pas Kongresit të Vjenës?/Cilat ide ndikuan në rritjen e ndërgjegjes kombëtare italiane?
Cilat ishin rrymat politike në gjirin e Rilindjes Italiane? (nxënësit identifikojnë dhe figurat kryesore të secilës rrymë)

Italia pas Kongresit të Vjenës
- Austria kontrollonte Venetinë, Lombardinë, shtëpia Habsburgase Modenën dhe Toskanën.
- Burbonët Mbretrinë e Dy Siçilive.
- Papati qeveriste shtetet qendrore.
- Shtetet e tjera ishin të ndara në mbretëri,shtete te vogla

Idetë që frymëzuan nacionalizmin italian
- → Idetë iluministe(nxënësit mund të kujtojnë disa prej tyre)
- → Idetë e revolucionit francez

Rrymat politike në gjirin e Rilindjes Italiane
- 1-Rryma unitariste, republikane që synonte krijimin e një republike Italiane të pavarur,demokratike,të bashkuar.
- 2-Rryma liberale e moderuar e cila u shfaq në tre prirje
  - → Prirja e I: Shkolla e Moderuar ,ishte për federatë në marrëveshje me sovranët
  - → Prirja e II: Neoguelfizmi.ishte për një konfederatë nën kryesinë e Papës
  - → Prirja e III: Liberalizmi demokratik lombard,ishte për republikë federale

- *Hapi i dytë* **:***Pasi nxënësit lexojnë pjesën e dytë të mësimi mësuesi/ja pyet:*

Cilat janë tre etapat në të cilat kaloi lëvizja për bashkimin e Italisë**?**/Si u zhvillua secila prej tyre**?**/Cilat ishin problemet e Italisë?

Etapa e parë
- -Lidhet me lëvizjen revolucionare te viteve 1848-1849
- - Këto lëvizje dështuan,por treguan se revolucioni kërkonte organizim të brendshëm dhe aleatë te jashtëm
- -Në ketë fazë krahas figurave të tjera spikati ajo e kontit Kavur kryeministër i mbretërisë së Piemontit
- -Kavuri mendonte se Mbretëria a Sardenjë–Piemonti duhet të udhëhiqte bashkimin (ai ngriti ekonominë, forcoi ushtrinë etj Krijoi aleanca:me Britaninë me Francën në 1858 në shkëmbim të Nicës dhe Savojës.

Etapa e dytë	-Filloi në 26 prill 1859 me luftën e Mbretërisë së Sardenjës me aleate Francën kundër Austrisë. -Pas fitores mbretëria e Sardenjës shtriu pushtetin në Lombardi, Parmë, Modena, Toskanë dhe Romanjë. -Në 11 maj 1860 në jug nisi " Ekspedita e të Njëmijëve" me në krye Xh. Garibaldi e cila çliroi Sicilinë. -Territoret e çliruara u bashkuan me Mbretërinë e Sardenjë –Piemontit. -Në nëntor 1860 krahinat papale të Umbrias dhe Marke votuan për bashkimin me Mbretërinë e Sardenjës -Në 17 mars 1861 Viktor Emanueli i dinastisë së Savojës u shpall mbret i Italisë.
Etapa e tretë	-Fillon me aneksimin e Venetos pas luftës Austo- Prusiane 1866. -Përfundon në 20 shtator 1870 kur u aneksua Roma dhe në 1871 u bë kryeqytet i Mbretërisë Italiane.
Problemet me të cilat u përball shteti i ri Italian	-ndërtimi i shtetit krijimi i identitetit kombëtar problemet ekonomike (kriza agrare,industrializimi) -përplasjet shoqërore (kriza e vitit1898,vrasja e Umbertos së I)

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:
1) Përcaktojnë në hartë gjendjen e Italisë pas Kongresit të Vjenës.
2)Identifikojnë rrymat politike që përgatitën Bashkimin e Italisë dhe idetë e tyre se si do të arrihej ky bashkim.
3)Analizojnë fazat nëpër të cilat kaloi procesi i bashkimit të Italisë në një komb të vetëm.

Vlerësimi:
Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:
- Nxënësve u jepet si detyrë rubrika "Hulumtoni dhe diskutoni"

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore: Bashkimi Gjermanisë		**Situata e të nxënit:** **a)** Gjermania pas kongresit të Vjenës b) Roli i Bismarkut në bashkimin e Gjermanisë c) Organizimi i Gjermanisë së bashkuar dhe lëvizja socialiste.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit** -Zhvillon komunikimin për të kuptuar informacionin dhe ndërtuar njohuritë historike. **Kompetenca e të menduarit** -Zhvillon mendimin kritik për të përzgjedhur burimet, për të analizuar të shkuarën nëpërmjet informacionit. **Kompetenca e të nxënit** • Zbaton në mënyrë të pavarur ose në grup udhëzimet për një temë, veprim, aktivitet ose detyrë që i kërkohet.		**Fjalët kyçe:** *Konfederata gjermane,* *Zollverein,* *Mbretëria e Prusisë,* *Rajhu i II,* *Lëvizja socialiste*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore - analizon rolin e Bismarkut në bashkimin e Gjermanisë; - evidenton strukturën e organizimit shtetëror në Gjermani; - shpjegon reformat sociale të Bismarkut në Gjermani, si fillesë e shtetit të mirëqenies sociale; - shpjegon tiparet e lëvizjeve punëtore në Gjermani duke evidentuar krijimin e grupimeve politike punëtore.			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme: Epoka e Napoleonit, epoka e restaurimit. • Me gjeografinë: Shtrirja e konfederatës dhe perandorisë Gjermane.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Pyetje –përgjigje/punë në grupe/ të menduarit kritik.

Organizimi i orës së mësimit:

Mësuesi/ja e fillon mësimin duke rikujtuar njohuri te nxënësve nëpërmjet pyetjeve:

1-Ju kujtohet se cilat ishin dy mbretëritë që lindën nga shpërbërja e perandorisë Karolinge në traktatin e Verdunit të vitit 843**?**

2- Kur u shpërbë Perandoria e Shenjtë Gjermane? (Kujto fitoren e N.Bonaparti, paqen e Presburgut dhe shpërbërjen në 1806)

3-Cilat ishin vendimet e Kongresit të Vjenës lidhur me shtetet Gjermane?

4-Nga kush udhëhiqej Konfederata Gjermane? (këtu mësuesi/ja mund të ndërhyjë duke shpjeguar si funksiononte kjo konfederatë.)

Ndërtimi i njohurive:

- Për zhvillimin e kësaj ore mësimi nevojitet punë përgatitore nga mësuesi/ja ,ku ai/ajo ndan mësimin në katër pjesë kryesore dhe përgatit po aq fleta të bardha ku të jetë shkruar pyetja ose çështja që do të trajtojë secili grup.

-Pasi ndan klasën në katër grupe mësuesi/ja kërkon të lexohet mësimi dhe secili grup të shkruajë në fletë përgjigjen e kërkesës përkatëse dhe të përgatiten për ta prezantuar përpara klasës.

Grupi I:Renditni dhe shpjegoni hapat që u ndoqën për të krijuar Gjermaninë e bashkuar.

Mësuesi /ja bën kujdes që nxënësit të radhisin në fletën e dhënë paraprakisht hapat dhe më pas aktivizon gjithë nxënësit e grupit për të shpjeguar secilin prej tyre**.**

Bashkimi i Gjermanisë u realizua nëpërmjet**:**

1-Bashkimi ekonomik, Zollverein në vitin 1834.

2- Revolucioni i vitit 1848 i cili dështoi në përpjekjet për të arritur bashkimin e vendit.

3-Krijimi i organizatës "Bashkimi Gjerman" e cila përkrahte rolin e Prusisë si drejtuese të procesit të bashkimit të Gjermanisë.

4-Lufta me Danimarkën e vitit 1864 ku pas fitores Prusia dhe Austria nuk arritën në marrëveshje për ndarjen e territoreve.

5-Lufta shtatë javore e vitit 1866 me Austrinë e cila përfundoi me fitoren e Prusisë.

6-Krijimi i Konfederatës së Gjermanisë veriore në të cilën nuk u përfshi Austria dhe shtetet katolike të Gjermanisë Jugore.

7-Lufta Franko-Prusiane (15 korrik-2 shtator 1870)shtetet e jugut mbështetën Prusinë.

8-Përfshirja e shteteve të Jugut në Konfederatë ,kurorëzimi më 18 janar 1871 i Vilhelmit I Perandor i Rajhut të II.

Grupi II:Shpjegoni tiparet e perandorisë së re Gjermane.

Tiparet e peandorisë Gjermane
- -Në 14 prill 1871 u miratua kushtetuta.
- -Pushteti legjislativ ushtrohej nga Rajshtagu.
- -U krijua një qeveri perandorake pa pushtet.
- -Perandoria Gjermane ishte një shtet federal,federalizmi i së cilës pengohej nga pozicioni i veçantë që kishte Prusia në të.
- -Perandori ishte sovran i shtetit.
- -Qeveritë e shteteve administronin,arsimin,rendin,gjykatat,çështjet fiskale etj.
- -Njohu zhvillim të shpejtë të industrisë dhe urbanizimit.(Faktorët që ndihmuan zhvillimin)

Grupi i III:Shpjegoni tipare të lëvizjes socialiste në Gjermani.

Lëvizja socialiste
- -U përfaqësua nga partia Social-Demokrate ,filloi me aktivitetin e F.Lasalit.
- -Dy drejtimet kryesore ishin → 1-Pasuesit e Lasalit; → 2-Marksistët me Libkhneht dhe Bebel } U bashkuan në programin e Gotes.
- -Arriti te siguronte 12 vende në Rajshtag në 1877.

Grupi IV :Shpjegoni si e mposhti Bismarku lëvizjen socialiste .

1-Nëpërmjet vendosjes së një legjislacioni antisocialist mjaft të rreptë detyroi socialistët të kalonin në ilegalitet.
2-Duke zgjeruar legjislacionin social,ligjin për sigurimet,pension,të sëmurët etj.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:
1) Rendisin dhe shpjegojnë hapat që u ndoqën për bashkimin e Gjermanisë.
2)Analizojnë tiparet e Perandorisë Gjermane.
3)Shpjegojnë disa tipare të lëvizjes socialiste dhe identifikojnë përfaqësuesit e tyre.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet si detyrë të hulumtojnë rreth rolit të Oto Fon Bismark në bashkimin dhe forcimin e Gjermanisë.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore:Britania e Madhe nga konservatorizmi drejt liberalizmit		**Situata e të nxënit:** **a)** Reforma elektorale në Angli. b) Organizimi politik dhe social në Angli . c) Lëvizja punëtore dhe feministe në Angli	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit** -Përdor funksionet gjuhësore , fjali komplekse për shpjegimin e marrëdhënieve shkak-pasojë. **Kompetenca e të nxënit** -Përzgjedh të dhëna nga burime të ndryshme, i klasifikon ato burime sipas rëndësisë që kanë për temën. **Kompetenca personale** -Kupton nëpërmjet kërkimit historik përvojën e njeriut, marrëdhëniet shkak-pasojë, rëndësinë historike, ndryshimet dhe vazhdimësinë që ka pësuar shoqëria përgjatë kohërave. **Kompetenca digjitale** • Komunikon, prezanton dhe parashtron njohuritë, aftësitë dhe qëndrimet.		**Fjalët kyçe:** *Vigët,* *Torët,* *Lëvizja Çartiste,* *Epoka Viktoriane,* *Lëvizja feministe,* *Laburistët.*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore - Shpjegon përpjekjet e shoqërisë angleze për reformimin e sistemit elektoral; - Analizon tiparet e lëvizjeve politike dhe sociale në Angli; - Evidenton kërkesat e lëvizjes feministe në Angli.			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme :Anglia në shek XVII.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Punë kërkimore /ditar dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit:

-Mësuesi/ja ka udhëzuar që më parë nxënësit të hulumtojnë dhe grumbullojnë fakte,informacion rreth: Lëvizjes Çartiste, Epokës Viktoriane dhe Lëvizjes Feministe (materiali mund të prezantohet në Powerpoint nga nxënësit)

Nxënësit mund të referohen në adresat e shënuara ose burime të tjera: https://en.Wikipedia.org/Wiki/Suffragette/ https://en.Wikipedia.org/Wiki/Queen_Victoria / https://en.Wikipedia.org/Wiki/Chartism#People.27s_Charter_of_1838

-Pas paraqitjes se punës së përgatitur nga nxënësit mësuesja udhëzon të lexohet mësimi

Ndërtimi i njohurive

-Mësuesi/ja ndërton një tabelë në formën e ditarit dypjesësh dhe udhëzon nxënësit ta plotësojnë në fletore.
-Pas përfundimit të punës nga nxënësit mësuesja drejton pyetje dhe plotëson tabelën.

Koncepti	Komenti
Forcat politike në fillim të shek të XIX	1-Torët ose konservatorët 2-Vigët ose liberalët
Reforma parlamentare	-U miratua në vitin 1832. -Njohu ndryshimet që solli Revolucioni Industrial. -Mundësoi triumfin e liberalizmit ekonomik. -Dhoma e komunave mori tiparet e një parlamenti të zgjedhur.
Lëvizja Çartiste	-Kërkonte → zgjerim të se drejtës së votës, → votim te fshehtë. -Në pranverë të 1839 thirri një Konventë Kombëtare dhe i drejtoi parlamentit një peticion gjigand. -Kërkesat e saj u plotësuan në harkun kohor1858-1918
Reformat elektorale	-Vendosën → Të drejtën e votës pa vënë kusht pronësinë. → Fshehtësinë në votim. → Njësimin e votimit në të gjithë mbretërinë. → Rriti numrin e deputetëve të zgjedhur në dhomën e komunave, -Nuk u arrit deri në votimin e përgjithshëm ,dhe të drejtën për të votuar të grave.

Epoka Viktoriane (1837-1901)	-Epokë e pasur dhe e zhvilluar për Anglinë. -Triumfoi ekonomia dhe tregtia e lirë,për rrjedhojë Anglia u bë qendra tregtare dhe financiare e botës. -Sistem të hapur qeverisje ndaj reformave demokratike,alternim te liberalëve dhe konservatorëve. -Zhvillim të vrullshëm të qyteteve, industrisë, sistemit bankar dhe transportit etj.
Jeta politike në fundin e shek të XIX	-Dy ishin partitë në qeverisje: → Konservatorët drejtuar nga Dizraeli → Liberalët drejtuar nga Gledstoun. -Reformat gjatë qeverisjes se Gledstoun: Reforma e shërbimit civil (caktimi i nëpunësve mbi bazën e konkurimit dhe të përgatitjes profesionale) Ligji për arsimin(u ngritën shkolla vendore me përkrahjen e qeverisë,subvencionoi shkollat private) - Vetëqeverisja e Irlandës nëpërmjet parlamentit Irlandez dhe qeverisë së Dublinit.(ligji i1914) -Mospranimi i vetëqeverisjes nga Irlandezët ,kryengritja e Pashkëve e vitit 1916 në Dublin.
Partia Laburiste	-Përfaqësonte masat popullore,lindi prej shoqërisë fabiane, partisë së pavarur laburiste dhe sindikatave. -E vunë theksin në riorganizimin e shoqërisë Anglezesi si: → një demokraci e pakufizuar në politike → socializimin në sferën ekonomike -Fabianët ishin gadualistë jo revolucionarë.
Demokracia e 1914	-U zgjerua e drejta e votës,u dobësuan kompetencat e Dhomës së Lordëve. -U zgjeruan shërbimet sociale ,kujdesi mjekësor dhe arsimi publik. -Tensionet në qeverisjen e Xhorxhit të V, skandali Markoni, lëvizja punëtore, feministe (kërkesat) -Tronditje e besimit te ligji,arsyeja,kompromisi.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Identifikojnë forcat kryesore politike në Britani ,kërkesat dhe programin e tyre.
2) Shpjegojnë reformat e ndërmarra në planin politik,social dhe ekonomik në Britaninë e shek XIX dhe fillimit të shek .XX.
3) Analizojnë kërkesat e Lëvizjes Çartiste, feministe, punëtore.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet detyrë kërkojnë dhë hulumtojnë rreth çështjes Irlandeze dhe zgjidhjes së saj.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore:Përsëritje. **Tematika 3:** Humanizmi dhe Rilindja **Tematika 4:** Koha e ndryshimeve thelbësore		**Situata e të nxënit:** -Ndryshimet që ndodhen ne fusha të ndryshme pas Rilindjes Evropiane -Krijimi i shteteve kombëtare në Evropën qendrore dhe Ballkan. -Liberalizmi në jetën ekonomike dhe politike, të drejtat sociale.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit** • Përdor funksionet gjuhësore të teksteve historike, fjali komplekse për shpjegimin e marrëdhënieve shkak-pasojë. **Kompetenca qytetare** • Kupton perspektivat, besimet dhe qëndrimet e njerëzve në të shkuarën e në të tashmen dhe rëndësinë së historisë së tyre dhe të tjerëve; **Rezultatet e të nxënit të kompetencave të sipas tematikave mësimore** - Demonstron njohuri, aftësi/shkathtësi,mbi kthesën e madhe që morën qytetërimet botërore pas Rilindjes Evropiane,ndryshimet rrënjësore, që shkaktuan revolucionet politike, industriale . -Shpjegon lindjen e nacionalizmit i cili çoi në krijimin e shteteve nacionale ne Evropën Qendrore dhe Ballkan. -Analizon fillimet e liberalizmit në jetën politike dhe ekonomike që i siguroi qytetarit të drejtat sociale dhe politike		*iluminizëm,* *humanizëm,* *Rilindje Evropiane,* *absolutizëm,* *merkantilizëm,* *revolucion,* *protektorat,* *federatë konfederatë,* *Revolucion Politik,* *Revolucion Industrial,*	
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti, harta, libri i mësuesit, skeda përgatitura nga mësuesi		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme:tematika 3-4 • me letërsinë:vepra të iluministëve dhe rilindjes.	

	• me gjeografinë: territore të shteteve etj

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Hap pas hapi /stuhi mendimi

Organizimi i orës së mësimit:

Mësuesi/ja ndërthur disa metoda në hapat e ndryshëm gjatë të cilave do te kalojë ora e përsëritjes. Nxënësit nxiten të marrin pjesë nëpërmjet pyetjeve ,diskutimit dhe veprimtarive individuale të zhvilluara në këtë orë përsëritje.

Ndërtimi i njohurive

- *Hapi i parë: Puna me teksti .*

Mësuesi/ja kërkon nga nxënësit të punojnë në fletën e përsëritjes në tekst pyetjet 3,5,12,16,18,23, Dhe më pas aktivizohen nxënësit për të dhënë përgjigjet e sakta

- *Hapi i dytë; Identifiko dhe shpjego termat shprehjet dhe figurat historike.*

P.sh:Identifiko:iluminizëm, humanizëm, Rilindje Evropiane, zbulimet e mëdha gjeografike, absolutizëm, merkantilizëm, koloni,revolucion, luftë civile,protektorat,federatë konfederatë, barazi,Revolucion i Lavdishëm, Revolucion Politik, Revolucion Industrial,nacionalizëm, komb-shtet,lëvizje feministe, e drejta elektorale ,protestante,reforma katolike, konti Kavur, Bismarku etj

- *Hapi i tretë:Të menduarit logjik*

Mësuesi/ja drejton pyetje me qëllim që të nxisë të menduarit logjik te nxënësit. P.sh.

1-Evidentoni dhe analizoni faktorët që ndikuan në zhvillimin e Rilindjes Italiane.

2- Identifikoni shkaqet që ndikuan në realizimin e zbulimeve të mëdha gjeografike.

3-Shpjegoni rrethanat historike në të cilat lindi Reformacioni dhe ilustroni me shembuj përhapjen e tij .

4-Krahasoni pozitën e Kishës Katolike në Evropë para dhe pas Reformacionit, duke e ilustruar me shembuj konkretë.

5-Analizoni dhe jepni shembuj të dallimeve të politikës osmane në vende të ndryshme të Ballkanit. Renditni reformat e Kolbertit për nxitjen e ekonomisë së Francës dhe analizoni thelbin e tyre.

6-Argumentoni përse Franca, një vend katolik, në Luftën 30-vjeçare, u rendit në krahun e vendeve protestante.

7-Vlerësoni arritjet dhe pasojat e Luftës Civile në Angli.

8-Renditni disa prej pikave të përmbajtjes së Aktit të Lirive dhe të Drejtave të vitit 1689, në Angli.

9-Analizoni tri parimet mbi të cilat u bazua rregullimi gjeopolitik i Evropës pas periudhës së Napoleon Bonapartit.

10-Analizoni përbërjen dhe pikëpamjet respektive të Jakobinëve dhe Zhirondinëve lidhur me dinamikën e Revolucionit Francez.

11-Shpjegoni përse Revolucioni Industrial u krye pikërisht në Angli dhe jo në një shtet tjetër dhe sillni fakte konkrete për ilustrim.

- *.Hapi i katërt:Punë individuale*

-Mësuesi/ja kërkon nga nxënësit të punojnë në fletore pyetjet 9dhe 20 te fletës për përsëritje në tekst.
-Aktivizohen nxënësit në plotësimin e tabelave,diagrameve në dërrasë të zezë P.sh.
-Renditni pikat kryesoret të Dekretit te Nantës përballë atij të Fontenëblosë.

Dekreti i Nantës	Dekreti i Fontenëblo
Hygenotët do të kishin : -trajtim të barabarte me katolikët para ligjit. -mundësi të barabarta në postet qeveritare. -liri në ushtrimin e besimit të tyre.	-hoqi lirinë e besimit për Hygenotët. -u morën masa për shkatërrimin e kishave hygenote. -mbylli shkollat hygenote.

-Krahasoni procesin e bashkimit të Italisë me atë të Gjermanisë dhe vini në dukje të përbashkëtat dhe veçoritë e tyre.

Bashkimi i Italisë	Tiparet e përbashkëta	Bashkimi i Gjermanisë
- Bashkimi i Italisë lindi fillimisht si ide dhe program politik dhe më vonë si bashkim ekonomik. -Në Itali procesit të bashkimit i parapriu Lufta për çlirim nga francezët dhe austriakët. -Procesi i bashkimit në Itali u realizua Si një ndërthurje e lëvizjes popullore çlirimtare me atë politiko-diplomatike. - Në Itali u shpall Mbretëria Italiane.	-Në të dy shtetet : -bashkimi u arit me luftë. -rolin drejtues në bashkim e morën shtete të fuqishme si Prusia dhe Mbretëria e Sardenjë –Piemontit dhe kyeministrat përkatës të tyre. -lufta për bashkim u ndërthur me veprimtarinë diplomatike dhe krijimin e aleancave. -u luftua kundër Francës dhe Austrisë. -Procesi i bashkimit kaloi në disa faza dhe përfundoi në 1871. -U vendos regjim monarkik në qeverisje.	- Bashkimi i Gjermanisë filloi me bashkimin ekonomik "Zollverein". -Bashkimi në Gjermani u realizua nëpërmjet luftës ku përveç austriakëve dhe francezëve Prusia luftoi dhe me Danimarkën . -Në Gjermani ishte vetëm Prusia që udhëhoqi dhe realizoi bashkimin. -Në Gjermani u shpall Perandoria(shtet federal)

Pyetje për diskutim: Situata quhet e realizuar nëse nxënësit

1)Njohin dhe shpjegojnë ndryshimet që ndodhën si rrjedhim ideve iluministe dhe të rilindjes evropiane
2)Analizojnë lindjen e nacionalizmit i cili çoi në krijimin e shteteve nacionale ne Evropën Qendrore dhe Ballkan.
3) Analizojnë fillimet e liberalizmit në jetën politike dhe ekonomike që i siguroi qytetarit të drejtat sociale dhe politike.

Vlerësimi:

- *Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore*

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

<table>
<tr><td>Fusha: Shkenca shoqërore</td><td>Lënda: Histori</td><td>Shkolla:</td><td>Klasa: 10</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tema mësimore:Fillimet e krizave të shek. XX.
Lufta e Parë Botërore</td><td colspan="2">Situata e të nxënit:
a) Shkaqet e Luftës së Parë Botërore
b) Frontet kryesore të luftës.
c) Përmasat e luftës dhe përfundimi i saj.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
Kompetenca e të menduarit
-Zhvillon mendimin kritik për të përzgjedhur burimet,për të analizuar të shkuarën nëpërmjet informacionit,për të dhënë argumente bazuar në burime.
Kompetenca e të nxënit
- Parashtron pyetje kërkimore dhe përgjigjet duke u bazuar në argumente dhe burime
Kompetenca personale
- Përdor aftësitë e komunikimit, punës në grup etj. për të prezantuar dhe argumentuar idetë e tij.</td><td colspan="2" rowspan="2">Fjalët kyçe
Nacionalizëm,
Antanta,
Blloku qendror,
Front,
militarizëm</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore
- analizon shkaqet që çuan në fillimin e Luftës së Parë Botërore;
- përcakton në hartë frontet kryesore në të cilat u zhvillua Lufta e Parë Botërore
-analizon faktorët që çuan na fitoren e Antantës në Luftën e Parë Botërore.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Burimet:
• Libri i nxënësit, interneti.</td><td colspan="2">Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:
• Me gjeografinë: Frontet e luftës, betejat kryesore.</td></tr>
</table>

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Stuhi mendimesh/reportazh

Organizimi i orës së mësimit:

Mësuesi/ja shkruan në tabelë "Lufta e parë Botërore" dhe kërkon nga nxënësit të rikujtojnë se ç'dinë për të,pra nxitet një diskutim paraprak lidhur me temën e re që do të zhvillohet nëpërmjet njohurive që nxënësit kanë për këtë ngjarje nga klasat e mëparshme

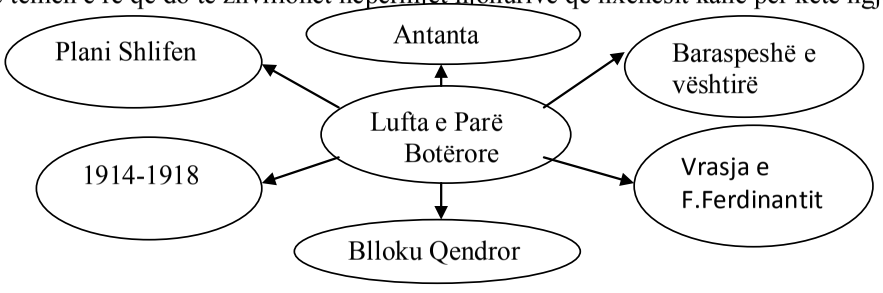

Ndërtimi i njohurive

-Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin dhe secili të mbajë shënime dhe të përgatitet ta paraqesë mësimin para klasës në mënyrë individuale (me qëllim që nxënësit të lexojnë mësimin mësuesi i cakton pas leximit nxënësit që do paraqesin informacionin në formën e një reportazhi në tabelë)

-Mësuesi/ja drejton pyetjen dhe aktivizon disa nxënës të prezantojnë mësimin duke shkruar në tabelë pikat kyçe të mësimit.

- *Si paraqitej situata në Evropë në prag të Luftës së Parë Botërore?(faktorët që çuan drejt "Luftës së Madhe)*

Nxënësi paraqet në tabelë: Situatën e krijuar dhe faktorët që nxitën konfliktin botëror.

Evropa në fillim të shek XX
- -Rritje e nacionalizmit (epërsia etnike e një kombi ushtarakisht dhe ekonomikisht kundrejt kombeve të tjera)
- -Shtetet ishin militarizuar dhe ishin futur në një garë armatimesh.
- -Kërkesa për zgjerim territorial sidomos në vendet me burime natyrore.
- -Kërkesa për tu zgjeruar në koloni (në rajone ku siguronin lëndën e parë dhe tregje shitjeje)
- -Shtimi i rivalitetit ndërmjet shteteve dhe krijimi i aleancave dhe blloqeve ushtarake

- *Si filloi dhe si u përshkallëzua lufta deri në rang botëror*

Fillimi i luftës
- -Vrasja e F.Ferdinantit në 28 qershor 1914 nga një nacionalist serb (preteksi)
- 28 korrik Austro-Hungaria i shpalli luftë Serbisë, të detyruara nga aleancat u përfshinë në luftë shtetet e tjera.
- -Në luftë u përfshinë dhe një pjesë e kolonive të shteteve evropiane.
- -Blloqet kundërshtare → Blloku qendror (Gjermani, Austro-Hungari, Perandorinë Osmane dhe Bullgarinë)
  → Antanta (Britani, Francë, Rusi).
- -Shtetet që u përfshinë më vonë në luftë: SH.B.A e cila u përfshi në luftë në 1917, Italia në 1915, Japonia, Shtetet e Ballkanit, Portugalia.

- *Cilët ishin frontet kryesore në të cilat u zhvillua lufta?Po betejat kryesore?*

Frontet e luftës
- -Fronti Perëndimor(nga brigjet belge të Detit të Veriut deri në Alpe,luftonin forcat gjermane dhe franceze)
- -Fronti lindor (nga D.Balltik deri në D.e Zi,luftonin gjermanët dhe austro –hungarezët me rusët)
- -Fronti Ballkanik (nga l.Vjosa deri në Selanik, forcat Austriake, Bullgare dhe Turke me ato italiane, franceze Britanike, greke dhe rumune)
- -Fronte të tjera ishin ai Italian,i Palestinës,i Kaukazit dhe i Lindjes së Largme
- -Betejat kryesore ishin e Verdunit, e Marnës, e Somës, e Galipolit etj.

- *Si u zhvillua dhe si përfundoi lufta?*

Përfundimi i Luftës
- Shtetet orientuan ekonominë drejt luftës propaganda për luftë ishte e fuqishme
- Arsyet e fitores së Antantës ishin: Largimi i Rusisë(1917), hyrja e SH.B.A –së në luftë)
- Në 3 nëntor 1918 u nënshkrua armëpushimi me Austro-Hungarinë,
- Në 9 nëntor 1918 u shpall republika gjermane,në 11 nëntor 1918 u nënshkrua armëpushimi me Gjermaninë

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Përcaktojnë shkaqet që çuan në fillimin e konfliktit të parë botëror.
2) Tregojnë në hartë shtrirjen e luftës frontet dhe betejat kryesore.
3) Analizojnë faktorët që kushtëzuan fitoren e Antantës në luftë.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet detyrë të kërkojnë dhë sjellin informacion rreth “Traktatit të fshehtë të Londrës”

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore: Bota pas Luftës së Parë Botërore		**Situata e të nxënit:** a)Katërmbëdhjetë pikat e presidentit Uillson, kërkesat e shteteve. b)Vendimet për Gjermaninë në Konferencën e Paqes. c)Vendimet e tjera të Konferencës së Versajës.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit** Shqyrton,ndërton analizon dhe parashtron pyetje, për të argumentuar informacionin historik, konceptet dhe idetë. **Kompetenca e të nxënit** Vlerëson pikëpamjet e ndryshme si dhe menaxhon emocionet, ndjenjat, kohën, shfrytëzimin e burimeve dhe mjeteve gjatë kryerjes së një detyre në histori . **Kompetenca qytetare** Kupton perspektivat, besimet dhe qëndrimet e njerëzve në të shkuarën e në të tashmen .		**Fjalët kyçe** *Traktatet e Versajës* *14 pikat e U.Willson* *"katër të mëdhenjtë"* *Lidhja e Kombeve*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore - Analizon konceptin e planit të SHBA-së për paqen në botë - Gjykon mbi vendimet e Konferencës së Paqes. - Pasqyron hartën politike të Evropës pas Luftës . - Gjykon pasojat politike, ekonomike, sociale dhe psikologjike të Luftës së Parë Botërore dhe të traktateve në përfundim të saj			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me gjeografinë:harta e re e Evropës • Me temat e tjera: Fillimet e krizave të shek. XX. Lufta e Parë Botërore	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Parashikim me terma paraprakë/hartë e mendjes

Organizimi i orës së mësimit:
Mësuesi/ja shkruan në tabelë fjalët e mëposhtme për të tërhequr vëmendjen e nxënësve rreth materialit të ri që do të mësohet

Konferenca e Versajës | 14 pikat e Willsonit | Katër të mëdhenjtë | Ndëshkimi i Gjermanisë

Lidhja e Kombeve | Harta e re e Evropës

-Mësuesi/ja drejton pyetje për të nxitur kureshtjen**:**Ku u mblodh konferenca e paqes?/ Si mendoni ju cilët do të vendosnin në konferencë? A do të ndryshonte harta e Evropës?/ Cili do të ishte ndëshkimi për vendet e Bllokut Qendror?

Ndërtimi i njohurive:
Mësuesi /ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin dhe ndërkohë ndërton një skicë në tabelë e cila plotësohet pasi nxënësit të kenë mbaruar leximin. Punohet në hartë për të përcaktuar ndryshimet territoriale.

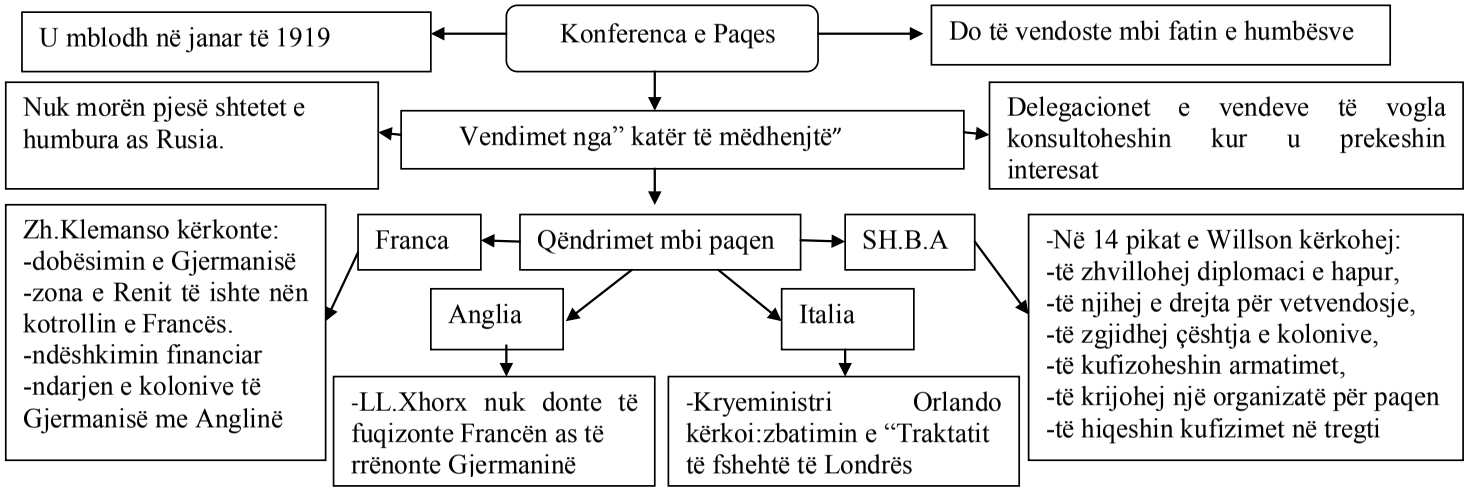

Vendimet e Konferencës të Paqes

Ndaj Gjermanisë

-Gjermania humbi 10 % të popullsisë dhe sipërfaqes
-Alsasë –Lorenën e mori Franca,
-Sara, Reni, Danzingut kontrollohej nga ndërkombëtarët.
-U ndanë kolonitë gjermane.
-U kufizua ushtria në 1000 trupa.
-U kufizua flota në 6 luftanije,nuk duhej të kishte artileri, aeroplanë etj.
-Do të paguante dëmshpërblime në shumën 33 miliardë dollar.

Për ndryshimin e hartës politike

-U shpërbënë perandoria Austro-Hungareze, ruse dhe osmane.
-U krijuan shtete si Çekosllovakia, Mbretëria SKS, Polonia, Hungaria.
-Italia mori Triesten dhe Tirolin e jugut.
-Hungaria, Austria, Bullgaria, P.Osmane humbën territore në dobi të Greqisë Jugosllavisë dhe Rumanisë. (tregohen në hartë)
-Armenia u shpall e pavarur.
-Rajonet në Lindjen e Mesme u vunë në administrimin e Francës dhe Anglisë. (Siria, Iraku, Palestina, Jordania)

Për krijimin e "Lidhjes së Kombeve

-Qëllimi → ruajtja e Paqes; çarmatimi i shteteve; bashkëpunimi i shteteve
-Selia në Gjenevë.
-Institucionet → Asambleja; Këshilli; Sekretariati
-Nuk bënte pjesë → SH.B.A; Rusia

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:
1) Evidentojnë qëndrimin e Fuqive të Mëdha në Konferencën e Paqes.
2) Analizojnë vendimet e Konferencës Paqes për Gjermaninë.
3) Shpjegojnë ndryshimet territoriale pas Luftës së Parë Botërore.

Vlerësimi:
Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet si detyrë të mendojnë në mënyrë kritike dhe të gjykojnë mbi pasojat politike, ekonomike, sociale dhe psikologjike të Luftës së Parë Botërore

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore: Bashkimi Sovjetik		**Situata e të nxënit:** a) Revolucioni Bolshevik i vitit 1917. b) Tiparet e regjimeve totalitare ,qeverisja e Leninit. c) Qeverisja e Stalinit.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit** -Shqyrton,ndërton analizon dhe parashtron pyetje, për të argumentuar, për të diskutuar informacionin historik. **Kompetenca e të nxënit** - Parashtron pyetje kërkimore dhe përgjigjet duke u bazuar në argumente dhe burime. **Kompetenca qytetare** • Shqyrton burimet historike për të kuptuar çështjet shoqërore dhe se si parime të ndryshme kanë ndikuar në çështjet njerëzore.		**Fjalët kyçe** *Totalitarizëm,* *Bolshevik,* *Sovjetët,* *kulti i udhëheqësit,* *kolektivizim.*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore -shpjegon shkaqet dhe rrjedhojat e revolucionit të 1917. - analizon tiparet e sistemit politik në BRSS; - analizojë politikën e Stalinit si pika kulmore e zbatimit të diktaturës së proletariatit dhe të luftës së klasave; - gjykon mbi tiparet ekonomike dhe të jetës social-kulturore në në BRSS;			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e tjera:Fillimet e krizave të shek. XX. Lufta e Parë Botërore.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:
Diskutim/pyet sërish

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi/ja drejton pyetje për të hapur diskutim në klasë duke nxitur të gjithë nxënësit të marrin pjesë në të.
  -Kush më thotë se çfarë regjimi ishte vendosur në vendin tonë nga viti 1945-1990?
  -Cili ishte modeli ku u mbështet regjimi komunist në Shqipëri?
  -Cili nga ju mund të rendisë disa tipare të regjimit komunist?
  -Në cilin shtet u vendos për herë të parë ky regjim?
  -Cila ishte ideologjia ku u mbështet ky regjim?Cilët ishin udhëheqësit kryesorë të këtij regjimi në B.S?

Ndërtimi i njohurive:

- Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin.
- Për secilën prej pjesëve të mësimit cakton dy nxënës .Një nxënës përgatit pyetjet që do ja drejtojë shokut kurse tjetri përgatitet për të zbërthyer pjesën. pasi mësuesi/ja kupton se është kuptuar pjesa kërkon nga nxënësit e tjerë të bëjnë pyetje P.sh :
- *Pjesa e parë*:

-Cilat ishin pakënaqësitë që po kalonte popullsia Ruse në fillim të shek.XX?
-Cilat ishin tiparet e qeverisjes demokratike në Rusi?
-Cilat ishin tiparet e bolshevikëve?
-Mësuesja ndërhyn për të drejtuar nxënësit drejt përgjigjes së saktë ,dhe përmbledh në tabelë përgjigjen p.sh.

Pakënaqësitë
-Carët rusë ushtronin një pushtet autoritar.
- Pronarë e tokave kishin pushtet mbi fshatarësinë.
-Shoqëria e prapambetur pothuajse në rendin feudal.
-Pakicat kombëtare diskriminoheshin.
-Industria ishte e pa zhvilluar
-U rritën shpenzimet ushtarake me futjen në luftë .
-Kishte humbje të mëdha njerëzore dhe ekonomike nga lufta.

Në shkurt 1917 u Zhvillua revolucioni demokratik

–Cari abdikoi nga froni.
–U krijua një qeveri demokratike
–Duma mori më tepër pushtet.
-Qeveria përbëhej nga forca të djathta dhe të majta politike.

Tiparet e bolshevikëve
-Bazoheshin në ideologjinë Marksiste. Udhëheqësit kryesorë ishin Lenini, L.Trocki.
-Kërkonin:daljen e Rusisë nga lufta./shpërndarjen e tokës fshatarësisë./pushteti ti kalonte sovjetëve.
-Erdhën në pushtet me dhunë /duke përdorur demagogjinë dhe ideologjinë komuniste.(7 nëntor 1917)
-U mbështetën në klasën punëtore dhe fshatarësinë, këshillat e sovjetëve.

- *Pjesa e dytë:*

Cilat janë tiparet e sistemeve totalitare?/Shpjegoni disa veçori të qeverisjes së Leninit?(nxënësi duhet të përgjigjet si më poshtë)

Tiparet e sistemeve totalitare
- 1-Ekzistenca e një ideologjie të vetme.
- 2-Sistem monopartiak.
- 3-Krijimi i kultit të individit.
- 4-Përdorimi i dhunës dhe terrorit.
- 5-Ngritja e nacionalizmit dhe rritja e madhështisë se kombit shtet.

Qeverisja e Leninit (1917-1924)
- -Sapo erdhi në pushtet largoi Rusinë nga lufta.
- -Shtetëzoi disa prej industrive më të rëndësishme në vend. Ndau tokën për fshatarët.
- -Në vitet 1918-1920 u zhvillua lufta civile me kundërshtarët e bolshevikëve të mbështetur nga Antanta.
- -Në 1922 u krijua B.R.S.S
- -Në fushën ekonomike zbatoi Politikën e Re Ekonomike(NEP).

Qeverisja e Stalinit
- -Erdhi në pushtet duke eliminuar kundërshtarët,vuri policinë sekrete nen kontrollin e tij.
- -Mbizotëronte frika në B.R.S.S.Krijoi kampet e punës (Gulag), shoqëria sovjetike ishte e izoluar e censuruar.
- -Ngriti kultin e udhëheqësit.
- -Zbatoi ekonominë shtetërore të centralizuar dhe të planifikuar. -Krijoi kooperativat bujqësore në fshat.
- -E vuri theksin në zhvillimin e Industrisë(B.R.S.S u shndërrua në vend të zhvilluar industrial)
- -Shoqëria sovjetike ishte një shoqëri e izoluar nga bota perëndimore.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Shpjegojnë se si u zhvillua revolucioni demokratik dhe shkaqet e ardhjes në pushtet të bolshevikëve.
2) Evidentojnë dhe analizojnë tiparet e regjimeve totalitare.
3) Shpjegojnë masat e marra gjatë qeverisjes së Leninit dhe Stalinit.
4) Krahasojnë dhe gjejnë ndryshimet në qeverisjen e Leninit me Stalinin.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet detyrë rubrika “Hulumtoni dhe diskutoni”, si dhe të gjejnë dallimet në qeverisjen e Leninit dhe Stalinit.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore:Fashizmi në Itali.		**Situata e të nxënit:** **a)** Situata e krijuar në Itali pas Luftës së Parë Botërore. b) Forcat politike dhe ardhja në pushtet e fashistëve. c) Tiparet e qeverisjes fashiste në aspekte të ndryshme.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e të menduarit** **-** Ndërton dhe interpreton grafikë, diagrame, tabela për paraqitjen e të dhënave historike. **Kompetenca e të nxënit** • Ndërlidh temën e re ose një çështje të dhënë me njohuritë dhe përvojat paraprake. **Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin** • Bashkëvepron në mënyrë aktive me moshatarët dhe të tjerët për realizimin e një veprimtarie të përbashkët.		**Fjalët kyçe** *Traktati i fshehtë i Londrës* *Fashizëm* *Këmishëzinjtë.* *Korporatizmi fashist.*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore -shpjegon kushtet historike të ardhjes në pushtet të Musolinit; - analizon tiparet e sistemit politik në Italinë fashiste; - shpjegojë tiparet e politikës së jashtme dhe të brendshme të fashizmit në Itali; - analizon tiparet e sistemit ekonomik në Italinë fashiste; - analizon tiparet social-kulturore të shoqërisë në Itali			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme: Bota në Luftën e Parë Botërore • Me letërsinë: Botime të periudhës në fjalë.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Pyetje përgjigje/parashikim me terma paraprake/ditar dypjesësh.

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi /ja drejton pyetje me qëllim rikujtimin e njohurive të marra në temat e mëparshme dhe prezantimin e temës së re.
  Në cilin prej blloqeve ushtarake bënte pjesë Italia në Luftën e Parë Botërore? Ç'përmbante Traktati i Fshehtë i Londrës?
  Cilat ishin kërkesat e Italisë në Konferencën e Paqes?/ A doli e kënaqur Italia nga vendimet e Konferencës së Versajës?

Ndërtimi i njohurive

- Mësuesi/ja u shpjegon nxënësve se si do të zhvillohet kjo orë mësimi,kërkon nga nxënësit që gjatë leximit të mësimit të përcaktojnë individualisht konceptet kryesore rreth të cilave do të ndërtohet mësimi dhe pasi diskutojnë rreth tyre të ndërtojnë një tabelë në formën e ditarit dypjesësh dhe ta plotësojnë atë (tabela ndërtohet në dërrasë nga një nxënës dhe pasi nxënësit kanë punuar në fletoret e tyre, bëhet plotësimi i saj në dërrasë nga nxënës të ndryshëm.)

Koncepti	Komenti
Gjendja në Itali pas Luftës së Parë Botërore	-Zhgënjim i madh lidhur me vendimet e Konferencës së Versajës sidomos në radhët e nacionalistëve. -Pasoja të rënda nga lufta, si humbje njerëzore dhe dëme ekonomike. -Inflacion dhe papunësi masive të shoqëruara me trazira shoqërore. - -Kërkesat e shtresave të ndryshme → Fshatarët kërkonin zbatimin e reformës agrare. → Borgjezët kërkonin poste dhe vende të rëndësishme në shoqëri → Punëtorët e Veriut kërkonin kushte dhe pagë më të mirë. -U krijua grupime ekstremiste të dy krahëve si: → Partia Komuniste drejtuar nga A.Gramshi → Partia Fashiste nga B.Musolini.
Tipare te fashistëve	-U krijua nga B.Musolini dhe një grup veteranësh të pakënaqur në Milano. -Kishin disiplinë të rreptë visheshin me uniforma të zeza. -Premtonin → Të rikthenin rregullin. → Të nxisnin zhvillimin ekonomik të vendit → Të luftonin komunizmin → Të rikthenin lavdinë e Romës antike. -U mbështetën nga shtresa të ndryshme të shoqërisë italiane. -Erdhën në pushtet (1922) nëpërmjet presionit dhe me kompromisin e monarkisë (Viktor Emanuelit)

Kushtet që sollën në pushtet fashistët	-Qeveria liberale në Itali ishte e dobët për të kontrolluar situatën në vend. -Konservatorët kërkonin rikthim të rregullit dhe ligjeve. -Partitë e tjera kërkonin ndryshime të mëdha shoqërore. -Në tetor 1922 u organizua një marshim në Romë. - Viktor Emanueli i III ngarkoi Musolinin të formonte një qeveri me pjesëmarrjen e partive të tjera. -Në vitin 1924 fashistët fituan shumicën në parlament dhe vendosën regjimin fashist në Itali.
Qeverisja fashiste	Politika e brendshme: -u shpërndanë partitë politike,u vendos sistem monopartiak. -u vendos censura në shtyp,u ndalua liria e fjalës, veprimit. -u krijuan gjykata speciale për të dalluar krimet ndaj shtetit -institucionet shtetërore u zëvendësuan me ato fashiste. -ndryshoi kushtetutën (parlamenti nuk mund të kontrollonte qeverinë) -si organ këshillues i qeverisë u krijua Këshilli i Lartë Fashist -Eliminoi votimin e përgjithshëm. -u krijua policia sekrete, u formua milicia vullnetare për sigurinë kombëtare -në shkolla u vendos edukimi fashist i rinisë. Ekonomia: - u ruajt prona private por u ndoq politika e planifikimit dhe ndërhyrjes shtetërore në ekonomi -u krijua modeli i koorporatizmit fashist. -në fshat u rrit sipërfaqja e punueshme e tokës, prodhimtaria e grurit, u bënë bonifikime. -u ul papunësia edhe nëpërmjet nisjes së punimeve publike Politika e jashtme: -politikë agresive, zgjerim në koloni dhe pushtim të vendeve të tjera. -Musolini hartoi një plan pushtimesh që nisi me pushtimin e Etiopisë dhe Shqipërisë.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Përcaktojnë gjendjen në Itali pas Luftës së I Botërore
2) Evidentojnë faktorët që sollën në pushtet fashistët.
3) Analizojnë reformat e ndërmarra në Itali gjatë qeverisjes fashiste.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet detyrë të hulumtojnë dhe të sjellin fakte rreth pushtimit të Shqipërisë nga Italia fashiste.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	Lënda: Histori	Shkolla:	Klasa: 10
Tema mësimore: Gjermania		**Situata e të nxënit:** **a)** Gjendja në Gjermani pas Luftës së Parë Botërore. b) Qeverisja e nazistëve. c) Politika e jashtme e nazistëve.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e të menduarit** Zhvillon të menduarit për realizimin e kërkimit historik. **Kompetenca e të nxënit** Zbaton në mënyrë të pavarur udhëzimet për një temë, veprim, aktivitet ose detyrë që i kërkohet **Kompetenca qytetare** Shqyrton burimet historike për të kuptuar ngjarjet dhe zhvillimet që kanë ndikuar në shoqëri dhe grupe të ndryshme kulturore në kohëra të ndryshme dhe shpjegon natyrën, shkaqet dhe pasojat e konflikteve dhe ndërvarësive kulturore		**Fjalët kyçe** *Republika e Vajmarit* *Nazistët,* *Antisemitizëm,* *Racë superiore.*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore - shpjegon kushtet historike të ardhjes në pushtet të Hitlerit; - analizon tiparet e politikës së jashtme dhe të brendshme të nazizmit në Gjermani; - gjykon antisemitizmin e Hitlerit, që solli holokaustin, duke gjykuar për rrjedhojat e tij; - analizon arsyet e militarizimit të ekonomisë si faktor për daljen nga kriza ekonomike			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e tjera: Bota pas Luftës së Parë Botërore. • Me letërsinë: Botime të periudhës në fjalë.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Punë kërkimore/kubimi

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi/ja ka udhëzuar që më parë nxënësit të hulumtojnë dhe grumbullojnë foto të ndryshme të Gjermanisë gjatë viteve të nazizmit, Hitlerit, ushtrisë naziste, përndjekjes së hebrenjve etj., të cilat vendosen në tabelë dhe komentohen nga nxënësit në bazë të kërkimit dhe hulumtimit që kanë bërë.
- Për të ndërtuar një pamje më të qartë të antisemitizit të ndjekur nga nazistët mësuesi/ja shfrytëzon projektorin dhe shfaq sekuenca të shkurtra nga filmat artistikë "Pianisti" "Lista e Shlidenit" "Djali me pizhama me vija".

Ndërtimi i njohurive

Në këtë orë mësimi do të ndiqet e njëjta teknikë e ndjekur në temën "Reforma protestante" me specifikat të paraqitura më poshtë.(kujtojmë që mësuesi/ja duhet të ketë parapërgatitur kubin (kutinë) dhe gjashtë fletët me kërkesat).

*Fleta e parë: (*Përshkruaj) *Përshkruaj gjendjen në Gjermani gjatë qeverisjes së Republikës së Vajmarit.*

Republika e Vajmarit
- -Institucioni kryesor ishte presidenca.
- -Në parlament përfaqësoheshin shumë parti gjë që çoi në paqëndrueshmëri politike
- -Situata politike ishte e trazuar (1919 pati një përpjekje të komunistëve dhe në 1923 të nacionalistëve për të marrë pushtetin.
- -Kishte probleme financiare (pagesat e dëmshpërblimeve), inflacion, rritje të çmimeve.
- -Nga gjendja e vështirë ekonomike ishte tronditur besimi tek republika.

Fleta e dytë:(Argumento)Argumento faktorët që ndikuan në ardhjen në pushtet të nazistëve.

Faktorët që sollën në pushtet nazistët
- -Pakënaqësia nga qeverisja e republikës së Vajmarit
- -Kërkesa për një shtet të fortë.
- -Pakënaqësitë e shkaktuara nga kriza ekonomike.
- -Propaganda nacionaliste dhe premtimet e bëra nga nazistët si dhe demonstrimi i forcës.
- -U mbështetën nga konservatorët(në 1933 ku Hitleri u bë kancelar i Gjermanisë dhe në zgjedhjet e parakohshme ku nazistët bënë aleancë me konservatorët)

Fleta e tretë: (Analizo) Analizo masat e marra gjatë qeverisjes naziste.

Politika e brendshme naziste

- -Hitleri mori të drejtën e fuqive diktatoriale për 5 vjet (ndryshonte kushtetutën, shpallte ligje)
- -Krijoi policinë sekrete Gestapon institucionin e dhunës në Gjermaninë naziste
- -Miratoi një ligj që lejonte arrestimin e kundërshtarëve politikë,krijoi kampet e përqendrimit.
- -Pushteti lokal dhoma e lartë e parlamentit, presidenti,të drejtat e njeriut dolën jashtë ligjit.
- -Doktrina naziste ishte antisemitike, antikomuniste, antiliberale dhe diskriminuese ndaj racave të tjera.
- -Miratuan ligjet e Nurembergut nëpërmjet të cilave rritën numrin e të përndjekurve.
- -Ekonomi e kontrolluar nga shteti,pa prekur pronën private e lidhur me militarizimin në shërbim të luftës.
- -U investua nga shteti në punët publike u ul papunësia.

Politika e jashtme

- -Në politikën e jashtme riarmatosi Gjermaninë dhe nxiti nacionalizmin e skajshëm (Rajhu i III)
- -Objektivi i parë ishte bashkimi i vendeve me kulturë Gjermane.(në Austri, Çekosllovaki, Poloni)
- -Objektivi tjetër ishte pushtimi i territoreve sllave ndërmjet Polonisë dhe Rusisë.
- -Hodhi poshtë vendimet e Versajës duke ndaluar pagesat e dëmshpërblimeve.

Fleta e katërt:(Shoqëro)ku tjetër kemi hasur tipare të ngjashme me atë nazist.(pra sisteme totalitare)

Sistemet totalitare → Të djathta: Në Itali (fashist), në Gjermani (nazist) -
→ Të majta: Në B.R.S.S regjimi komunist

Fleta e pestë(Krahaso)Krahasoni duke evidentuar të përbashkëtat dhe dallimet ndërmjet regjimeve të djathta dhe majta totalitare.

Të majta

- -Ideologjia komuniste
- -Erdhën në pushtet me revolucion
- -Eliminuan pronën private në ekonomi.
- -U mbështet kryesisht te shtresa punëtore dhe fshatare.
- -Qëndruan në pushtet afër një shekull.

Të djathta

- -Ideologjia e nacionalizmit të skajshëm.
- -Erdhën në pushtet me kompromis.
- -Ruajtën pronën private por rritën kontrollin e shtetit mbi të.
- -U mbështet në shtresa të ndryshme të shoqërisë.
- -Qëndruan pak kohë në pushtet

Të përbashkëtat

1-Kishin një ideologji të vetme.
2-Sistem monopartiak dhe antidemokratik.
3- Kultin e udhëheqësit (Fyrher, Duçe, Vozhd)
4-Dhuna,terrori, censura ishin tipar i këtyre regjimeve.
5-Ngritja e madheështisë së kombit shtët nëpërmjet agresivitetit.
6-U kriiua një sistem burokratik

Fleta e gjashtë (Zbato) shkruaj një ese me temë "Holokausti mbi hebrenjtë ngjarje që edhe sot trondisin njerëzimin" Pika përfundimtare mund të jepet si detyrë shtëpie dhe të ngjitet në kub orën e ardhshme.) **Pyetje për diskutim** Situata quhet e realizuar nëse nxënësit: 1) Identifikojnë kushtet historike që ndikuan në ardhjen në pushtet të nazistëve. 2) Analizon tipare të politikës së jashtme dhe të brendshme të nazistëve. 3) Gjykon mbi antisemitizmin dhe holokaustin ndaj hebrenjve.
Vlerësimi: *Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.*
Detyrat dhe puna e pavarur: • Nxënësve u jepet detyrë të *shkruajnë një ese me temë "*Holokausti mbi hebrenjtë ngjarje që edhe sot trondisin njerëzimin.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

<table>
<tr><th>Fusha: Shkenca shoqërore</th><th>Lënda: Histori</th><th>Shkolla:</th><th>Klasa: 10</th></tr>
<tr><td colspan="2">Tema mësimore: ShBA modeli i një shteti liberal</td><td colspan="2">Situata e të nxënit:
a) Tiparet e zhvillimit të SHBA gjatë viteve të Luftës.
b) Shkaqet e “Depresionit të madh”
c) Kursi i Ri i Ruzveltit.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
• Shqyrton, ndërton analizon dhe parashtron pyetje, për të argumentuar, informacionin, konceptet historike
Kompetenca e të nxënit
Zbaton në mënyrë të pavarur udhëzimet për një temë, veprim, aktivitet ose detyrë që i kërkohet
Kompetenca qytetare
Shqyrton burimet historike për të kuptuar çështjet shoqërore dhe se si parime të ndryshme kanë ndikuar në çështjet njerëzore.</td><td colspan="2" rowspan="2">Fjalët kyçe
Sistem demokratik,
“E Marta e Zezë”,
Ekonomi e konsumit,
Liberalizmi ekonomik,
Teoria ekonomike e Kejnsit,
Kursi i ri.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:
-analizon tiparet e sistemit politik në SHBA;
- analizon shkaqet dhe tiparet e krizës në SHBA;
- gjykon mbi “Kursin e Ri të Rusveltit si model për të dalë nga kriza ekonomike;
- analizon strukturën e shoqërisë amerikane.
- analizon shkaqet dhe arritjet e lëvizjeve feministe në SHBA</td></tr>
<tr><td colspan="2">Burimet:
• Libri i nxënësit, interneti.</td><td colspan="2">Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:
• Me temat e mëparshme: Bota në Luftën e Parë Botërore
• Me letërsinë: Botime të periudhës në fjalë.
• Me ekonominë: Konceptet ekonomike,teoritë ekonomike.</td></tr>
</table>

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Stuhi mendimesh/ të menduarit kritik përmes leximit

Organizimi i orës së mësimit:

-Mësuesi/ja shkruan në tabelë SHBA dhe kërkon nga nxënësit të rikujtojnë njohuritë që kanë mësuar rreth këtij shteti për t'i orientuar mësuesi/ja drejton pyetje të ndryshme.

-Përgjigjet e nxënësve mund të shënohen në dërrasë si më poshtë:

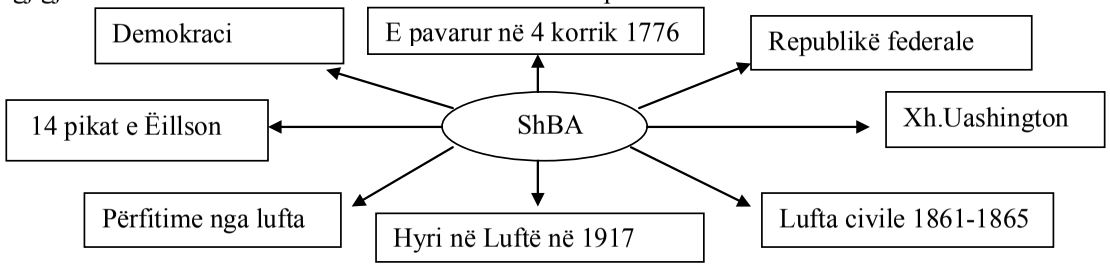

Ndërtimi i njohurive

- Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë pjesën e parë të mësimit dhe të përshkruajnë gjendjen në ShBA pas Luftës së Parë.
- -Pasi pyet disa nxënës mësuesja shënon në dërrasë të zezë:

ShBA pas luftës
- Shtet i fuqishëm, me ndikim në politikën botërore (14 pikat e Uillsonit)
- Regjim demokratik i përparuar.
- Zhvillim i vrullshëm ekonomik (ekonomia e konsumit)
- Shtim të eksporteve, zhvillim të tregtisë së brendshme.
- Zhvillimi kulturës, radios, sporteve, muzikës.
- Përdorim i teknologjisë së avancuar.

- Mësuesi/ja pyet: Cilët ishin shkaqet që çuan në "Depresionin e Madh"?Pas përgjigjeve mësuesi/ja shënon në dërrasë.

Shkaqet kryesore të krizës ekonomike
- **1-**Dhënia e kredive pa kriter për bizneset dhe individët, për të investuar në bursë
- 2-Politika e mosndërhyrjes së shtetit në ekonomi (vetërregullimi sipas kërkesë ofertës)
- **3-**Shtimi i prodhimit në ShBA dhe dëmi që i solli tregut amerikan rikthimi i shteteve të Evropës si prodhuese
- 4-Spekulimet në bursë.

- Pasi lexojnë pjesën e dytë mësuesi/ja pyet nxënësit: Cilët ishin treguesit e krizës ekonomike në ShBA dhe Evropë?

Treguesit e krizës në ShBA dhe Evropë
- Ra kërkesa për mallrat bujqësore dhe industriale.(kërkesa dhe oferta në proporcion të zhdrejtë)
- Falimentim të ndërmarrjeve ,fabrikave dhe bankave.
- Rënia drastike në bursën e Nju Jorkut.
- Miliona amerikanë humbën kursimet dhe pasuritë e tyre.
- Zhvlerësim të monedhës,varfëri.
- Humbjen e besimit tek amerikanët në zhvillimin e madh te dhjetë viteve të fundit.
- Në Evropë zhvillimi ekonomik ra për arsye të pakësimit të kredive amerikane dhe të faktit se tregu Evropian ishte lidhur ngushtë me atë amerikan.

- Cilat ishin masat kryesore të ndërmarra nga presidenti F.Ruzvelt për të nxjerrë vendin nga kriza.

Kursi i RI → U hartua nga "Trusti i trurit"
- Kursi i Ri i Ruzveltit u zbatua nëpërmjet masave lehtësuese dhe ripërtëritëse.
- U afrua ndihmë për të lehtësuar papunësinë, U hapën agjenci kombëtare që siguronin punë
- U zgjeruan shpenzimet shtetërore për të rritur punësimin sidomos nëpërmjet ndërtimeve publike.
- Bankat u mbyllën dhe ju nënshtruan kontrolleve.
- Qeveria zhvlerësoi dollarin dhe rriti kontrollin në bursë.
- Shteti ndihmoi fermerët financiarisht dhe i orientoi drejt kulturave që duhet të mbillnin.

- Për të nxitur mendimin kritik por edhe për të kuptuar se mësimi është përvetësuar nga nxënësit mësuesi/ja pyet:
Si ndryshoi roli i shtetit në ShBA para dhe pas krizës ekonomike?Cilat ishin teoritë ekonomike që u përballën me njëra –tjetrën?
- Nxënësit tregojnë si u rrit roli i shtetit në ekonomi dhe se ai do të luante rolin e drejtuesit dhe kontrolluesit pa prekur bazat e ekonomisë të tregut dhe sistemit kapitalist. Dy teoritë ekonomike më të njohura ishin ajo e liberalizmit ekonomik e A .Smithit (laissait faire) dhe kejnsianizmi, i cili mbështeste rritjen e rolit të shtetit në ekonomi me funksion nxitës dhe kontrollues.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:
1) Përshkruajnë gjendjen në ShBA pas luftës së Parë botërore.
2) Analizojnë shkaqet dhe treguesit e "Depresionit të Madh"
3) Shpjegojnë masat që mori F.Ruzvelt për të nxjerrë vendin nga kriza ekonomike.

Vlerësimi:
Vlerësimi i nxënësit mbështetet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:
- Nxënësve u jepet detyrë të rubrika "Hulumtoni dhe diskutoni" në tekst.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore: ShBA modeli i një shteti liberal.		**Situata e të nxënit:** a) Gjendja në Francë pas Luftës së Parë Botërore. b) Kriza ekonomike në Francë. c) Qeverisja e Leon Blumit.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e të menduarit** • Zhvillon të menduarit për realizimin e kërkimit historik. **Kompetenca e të nxënit** • Ndërlidh temën e re ose një çështje të dhënë me njohuritë dhe përvojat paraprake. **Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin** • Diskuton individualisht ose në grup për rëndësinë që ka e shkuara në kuptimin e të tashmes dhe perspektivat në të ardhmen. **Kompetenca qytetare** • Shqyrton burimet historike për të kuptuar ndikimin e tyre në çështjet shoqërore dhe njerëzore.		**Fjalët kyçe** *Konservatorët,* *Ekstremi i majtë,* *Kriza ekonomike,* *Kursi i ri francez,*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: -analizon tiparet e sistemit politik në Francë; - analizon tiparet e sistemit ekonomik në Francë; - analizon shkaqet, tiparet e krizës së viteve 1929 – 1933 në Francë dhe rrugët e daljes nga kriza; - analizon tiparet social-kulturore të shoqërisë në Francë.			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti, biblioteka e shkollës.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme: Bota në Luftën e Parë Botërore • Me letërsinë: Botime të periudhës në fjalë.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Pyetje –përgjigje/ punë në grupe/hartë e mendjes

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi/ja rikujton njohuri të nxënësve që kanë lidhje me temën e re, duke drejtuar pyetje të ndryshme. P.sh:

- Në cilin prej blloqeve kundërshtare bënte pjesë Franca në Luftën e Parë Botërore?
-Cilat ishin kërkesat e Francës pas luftës? Pse?
-Si mendoni ju pati pasoja të rënda Lufta në Francë? Pse?

- Pasi dëgjon mendimet e nxënësve mësuesi/ja udhëzon të lexohet mësimi.

Ndërtimi i njohurive

- Mësuesi/ja pasi nxënësit lexojnë mësimin e ndan klasën në tre grupe dhe shkruan në tabelë tre konceptet kryesore rreth të cilave do të ndërtohet mësimi dhe kërkon nga nxënësit të ndërtojnë hartën e secilit prej koncepteve sipas grupeve.
- Pasi nxënësit punojnë në grupe mësuesi/ja cakton dy anëtarë të grupit për të prezantuar informacionin në dërrasë njeri prej tyre dhe nëpërmjet shpjegimit nxënësi tjetër. harta e koncepteve mund të paraqitën si më poshtë:

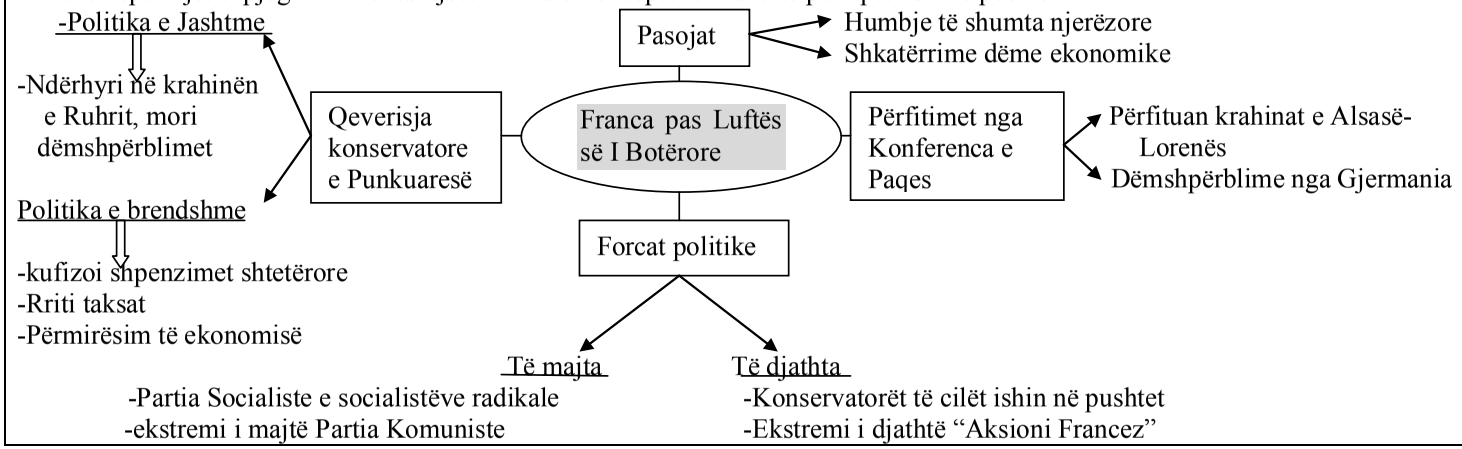

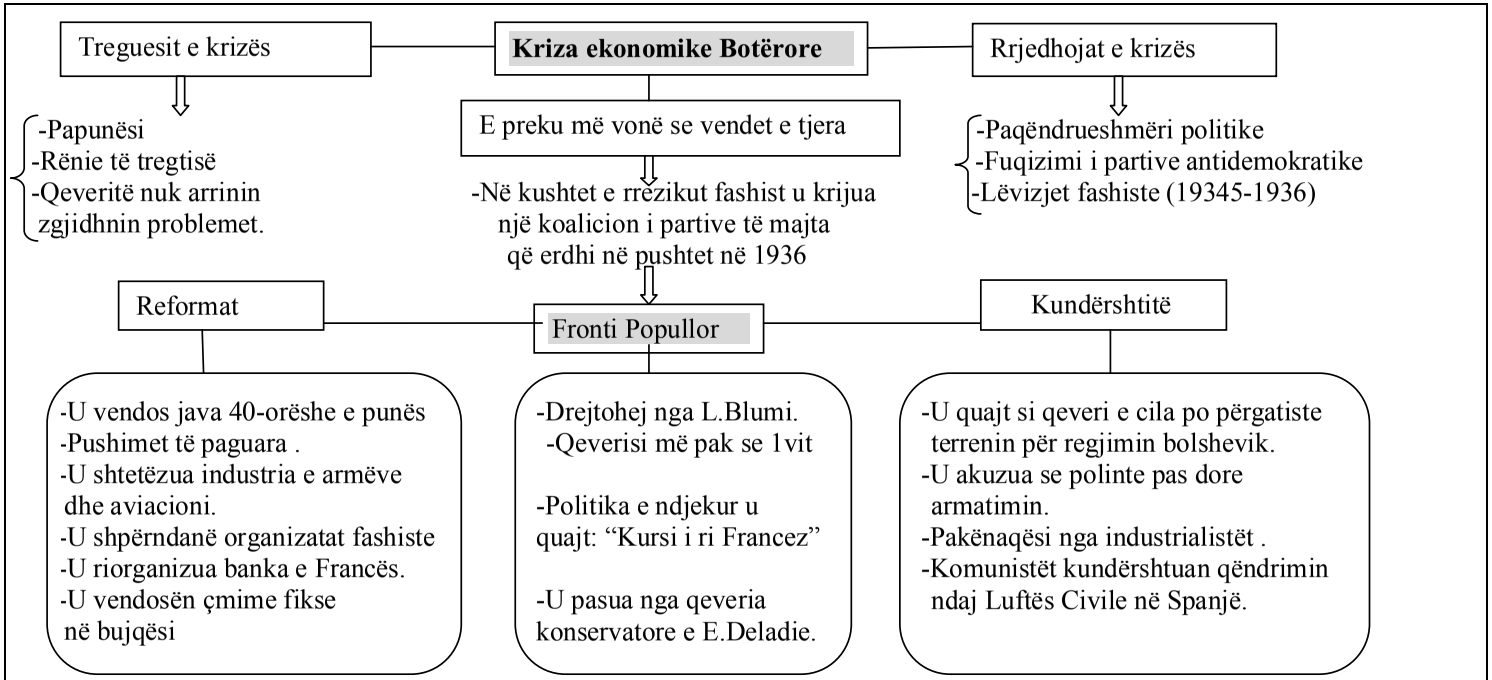

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:
1) Përshkruajnë gjendjen e Francës pas Luftës së I Botërore.
2) Identifikojnë treguesit dhe pasojat e Krizës Ekonomike Botërore.
3) Analizon reformat e qeverisë së L.Blumit.

Vlerësimi:
Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:
- Nxënësve u jepet detyrë të argumentojnë nëse qëndronin akuzat e konservatorëve ndaj qeverisë së L.Blumit.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore: Turqia:krijimi i një shteti laik kombëtar		**Situata e të nxënit:** a) Roli i Ataturkut në Luftën Çlirimtare b) Paqja e Sevrës dhe organizimi i nacionalistëve turq c) Masat e marra për krijimin e shtetit kombëtar laik Turk.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe **Kompetenca e të nxënit** • Zbaton në mënyrë të pavarur udhëzimet për një temë, veprim, aktivitet ose detyrë që i kërkohet. **Kompetenca personale** • Përdor aftësitë e komunikimit, punës në grup etj. për të prezantuar dhe argumentuar idetë e tij;. **Kompetenca qytetare** • Kupton perspektivat, besimet dhe qëndrimet e njerëzve në të shkuarën e në të tashmen dhe rëndësinë së historisë së tyre dhe të tjerëve; **Kompetencat digjitale** Akseson një sërë burimesh digjitale të informacionit dhe analizon në mënyrë kritike këto burime.		**Fjalët kyçe** *Asambleja e Madhe,* *Paqja e Sevrës,* *Shtet kombëtar laik,* *"Babai i Turqve"*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: -Vlerëson rolin e Qemal Ataturkut në krijimin e shtetit laik kombëtar turk; - Analizon reformat e Ataturkut në evropianizimin e Turqisë; - Analizon strukturën e shoqërisë turke në periudhën midis dy luftërave dhe ndryshimet që ajo pësoi.			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti, harta, foto, Video-projektor		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme: Bota pas Luftës së Parë Botërore. • Me Gjeografinë: Ndryshimet territoriale të shtetit turk.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Punë kërkimore/ditari dypjesësh.

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi/ja ka informuar më parë nxënësit rreth kësaj teme duke i kërkuar të sjellin informacion mbi jetën dhe veprimtarinë e M. Qemalit.
- Pasi nxënësit prezantojnë informacionin që kanë përgatitur mësuesi/ja udhëzon të lexohet mësimi.

Ndërtimi i njohurive

- Mësuesi/ja ndërton në dërrasë një tabelë në formën e ditarit dypjesësh dhe e plotëson atë nëpërmjet përgjigjeve të nxënësve.
- Për të konkretizuar mësimin mësuesi/ja përdor hartën dhe tregon territoret që humbi Turqia pas Luftës së Dytë Botërore.

Koncepti	Komenti
Turqia pas luftës së Parë Botërore	-Më 30 tetor 1918 Turqia kapitulloi, kjo ngjarje shkaktoi pakënaqësi në radhët e nacionalistëve . -Nacionalistët krijuan në Ankara "Asamblenë e Madhe të Turqisë", akuzuan për tradhti qeverinë dhe kryetarin e fesë islame. -Pushtimi grek i Bursës dhë Thrakës Lindore. -Paqja e Sevrës vendosi: (10 gusht 1920) { Shteti turk u kufizua në Stamboll dhe në një rrip në Anadoll. Greqia merrte Izmirin dhe një pjesë e Trakisë. Në Anadollin Lindor do të krijoheshin dy shtete. Italianë do të kishin nën ndikim Antalian. Francezët do të kishin në ndikimin e tyre Malatjan, Sivasin dhe Adanën. -Asambleja në Ankara hodhi poshtë marrëveshjen e Sevrës dhe nisi Luftën Çlirimtare.
Lufta çlirimtare në Turqi	-M.Qemali organizoi një ushtri të rregullt. -Ushtria u rezistoi francezëve dhe detyroi italianët të largohen nga Antalia. -U thyen forcat greke në frontim perëndimor. -U nënshkrua paqja e Lozanës ku u njoh shteti i pavarur Turk me kufijtë që ka edhe sot Turqia. -Më 29 tetor 1922 u shpall Republika e Turqisë. -Më 1 nëntor 1922 u suprimua monarkia.

Organizimi i shtetit	-U krijuan institucione të zgjedhura nga populli.(regjim parlamentar) -Forma e regjimit Republikë kombëtare. -Sistem demokratik dhe laik. -Organizim bashkëkohor i ligjeve dhe rregullave të shtetit të ri Turk.
Reformat për modernizimin e Turqisë	Në ekonomi: 1-U morën masa për krijimin e industrisë kombëtare. 2-U zhvilluan ato degë të industrisë që siguronin lëndën e parë në vend. 3-U adoptua politika e kapitalit shtetëror 4-U krijuan banka dhe institucionet e kreditimit. 5-U kufizuan monopolet e huaja. 6-U morën masa për përmirësimin e infrastrukturës. 7-U shtuan sipërfaqet e mbjella. 8-U dhanë kredi nga bankat bujqësore për mekanizimin e bujqësisë. Në arsim: 1-Ideja ishte zhvillimi i arsimit larg besëtytnive por edhe larg ideve të huaja. 2-Shkollat u vunë nën varësinë e ministrisë të arsimit. 3-Ndarja e institucioneve fetare nga shteti. 4-U zëvendësua alfabeti arab me atë turk. Në fushën sociale: 1-U njohën të drejtat e gruas turke në familje dhe në shoqëri. 2-U njoh e drejta e zgjedhjes në organizmat shtetërorë.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Përcaktojnë situatën në Turqi pas Luftës së Parë Botërore.
2) Vlerësojnë rolin e M.Qemalit në modernizimin e shtetit Turk.
3) Analizojnë reformat e ndërmara në fusha të ndryshme për modernizimin e shtetit turk.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet detyrë rubrika "Hulumtoni dhe diskutoni"

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	**Lënda: Histori**	**Shkolla:**	**Klasa: 10**
Tema mësimore: Veprimtari praktike: Ballkani në periudhën midis dy luftërave		**Situata e të nxënit** a) Rrethanat historike në Ballkan pas Luftës së Parë Botërore b) Zhvillimet politike në Ballkan dhe roli i Fuqive të Mëdha. c) Problemet ekonomike dhe sociale në Ballkan.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e të nxënit** • Parashtron pyetje kërkimore dhe përgjigjet duke u bazuar në argumente dhe burime. **Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin** • Zhvillon një kërkim individual ose në grup për kryerjen e një veprimtarie në histori. **Kompetenca digjitale** • Akseson një sërë burimesh digjitale të informacionit dhe analizon në mënyrë kritike këto burime.		**Fjalët kyçe** *.-pakica kombëtare,* *-probleme etnike,* *-lufta Greko-Turke.* *-"Internacionalja e gjelbër"* *-reformë agrare,* *-diktaturë mbretërore,* *-diktaturë ushtarake,*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore - Diskuton mbi tiparet e jetës politike në Ballkan në periudhën midis dy luftërave, duke evidencuar të përbashkëtat dhe veçantitë; - Krahason zhvillimet ekonomike, politike, shoqërore ndërmjet Ballkanit dhe Evropës Perëndimore.			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti,foto,video,P.Point,literaturë historike "Historia e Ballkanit" ZH.Castellan, videoprojektor.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me gjeografinë: harta e Ballkanit. • Me temat e mëparshme: "Bota pas Luftës se Parë Botërore" "Turqia, krijimi i një shteti laik kombëtar"	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:
Punë kërkimore në grupe/diskutim

Organizimi i orës së mësimit:
Mësuesi/ja ka njoftuar më parë nxënësit për zhvillimin e veprimtarisë praktike dhe i ka organizuar për punën kërkimore që do të realizojnë si më poshtë:
Nxënësit ndahen në dy grupe me qëllim trajtimin e tematikave te ndryshme lidhur me situatën politike, ekonomike dhe sociale në vendet e Ballkanit.
Grupi I ka si objektiv trajtimin e çështjeve që lidhen me një grup vendesh të Ballkanit Lindor
Grupi II do të përqendrohet në çështjet e zhvillimit të vendeve të Ballkanit Perëndimor

Ndërtimi i njohurive:

- Ora e mësimit fillon me një prezantim dhe diskutim të nxënësve sipas grupeve.

Grupi I:
- Analiza e situatës politike në Rumani, Turqi dhe Bullgari.
- Evidentimi i problemeve të shoqërive të këtyre vendeve.
- Format e autoritarizmit të personifikuara nga udhëheqës të veçantë.
- Problemet ekonomike të këtyre vendeve.

Grupi II:
- Evidentimi i zhvillimeve kryesore politike në Shqipëri, Jugosllavi dhe Greqi.
- Analizë e problemeve të shoqërive të këtyre vendeve, duke pasur parasysh edhe elementet e veçanta të secilit shtet.
- Trajtimi i zhvillimit ekonomik dhe rritja e varësisë nga vendet e tjera.

- Pas prezantimit në klasë mund të zhvillohet një diskutim i nxitur nga mësuesi/ja nëpërmjet pyetjeve të mëposhtme ose nëse është e mundur të ftohet një historian për të zhvilluar një bisedë mbi periudhën në fjalë.
  -Si mendoni ju pse problemet etnike dhe fetare ishin ato që shoqëronin historinë e Ballkanit? Lidheni këtë fakt me zhvillimet në ditët e sotme.
  -Pse Ballkani ishte i prirur drejt qeverisjeve autoritare?

Pyetje për diskutim
Situata quhet e realizuar nëse *nxënësit*:
1)Analizon rrethanat historike dhe situatën ndërkombëtare në të cilën gjendej Ballkani pas Luftës së Parë Botërore;
2)Analizon ndikimin e ideve perëndimore në politikat ballkanike dhe rolin e Fuqive të Mëdha;
3)Përcakton zhvillimin e jetës politike në vendet e Ballkanit, duke i krahasuar dhe evidentuar të përbashkëtat e të veçantat;

Vlerësimi:
Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Fusha: Shkenca shoqërore	Lënda: Histori	Shkolla:	Klasa: 10
Tema mësimore:Veprimtari praktike: **Kontributi i shqiptarëve në mbrojtjen e hebrenjve gjatë Luftës së Dytë Botërore**		**Situata e të nxënit:** -Politikat antisemitike të nazistëve gjermanë. -Rrethanat historike në të cilat vepruan shqiptarët. -Roli i shqiptarëve në grupin e popujve që shpëtuan hebrenjtë.	
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe: **Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit** • Përdor funksionet gjuhësore të teksteve historike, fjali komplekse për shpjegimin e marrëdhënieve shkak-pasojë. **Kompetenca e të nxënit** • Parashtron pyetje kërkimore dhe përgjigjet duke u bazuar në argumente dhe burime. **Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin** • Zhvillon një kërkim individual ose në grup për kryerjen e një veprimtarie në histori. **Kompetenca digjitale** Akseson një sërë burimesh digjitale të informacionit dhe analizon në mënyrë kritike këto burime.		**Fjalët kyçe** *Hebrenj,* *Antisemitizëm,* *Tradita e besës,mikpritjes,* *Holokausti,* *Nazizmi,*	
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore -Vlerëson kontributin e shqiptarëve në mbrojtjen e popullsisë hebraike gjatë Luftës së Dytë Botërore -Analizon arsyet e mbrojtjes së hebrenjve në Shqipëri duke evidentuar besën, tolerancën dhe mikpritjen			
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti, foto, dëshmi të familjarëve që strehuan hebrenjtë, literaturë historike etj.		**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me letërsinë, qytetarinë.	

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Punë kërkimore në grupe/bisedë.

Organizimi i orës së mësimit:

- Për organizimin e kësaj veprimtarie praktike mësuesi ka udhëzuar dhe ka ndarë grupet dhe detyrat për secilin prej tyre që më parë.
  -Grupi I ka si objektiv trajtimin e çështjeve që lidhen me historinë e hebrenjve dhe antisemitizmin në periudhën naziste.
  -Grupi II do të shqyrtojë çështjen e reagimit të shqiptarëve në mbrojtje të hebrenjve.

Ndërtimi i njohurive:

- Nxënësit prezantojnë dhe diskutojnë sipas grupeve dhe tematikave rreth të cilave kanë hulumtuar.

-Grupi I: Përqendrohet në:
-evidentimin e momenteve kryesore në historinë e hebrenjve;
-situatën e krijuar në Gjermani gjatë qeverisjes naziste në vitet 1933-1939;
-përkeqësimin e situatës së hebrenjve pas fillimit të Luftës së Dytë Botërore;
-analizën e projektit nazist të "zgjidhjes finale" dhe hapat konkretë të ndjekur për realizimin e tij.

Grupi II: Përqendrohet në:
-marrëdhëniet historike mes hebrenjve dhe shqiptarëve;
-rolin e individëve dhe familjeve shqiptare në mbrojtjen e hebrenjve; shqiptarëve ne mbrojtjen e Hebrenjve gjatë Luftës së Dytë Botërore.
-rolin e institucioneve shqiptare gjatë pushtimit fashist dhe nazist në mbrojtjen e hebrenjve;
-evidentimin e arsyeve të sjelljes së shqiptarëve ndaj hebrenjve dhe rolin e traditës si besa, mikpritja, toleranca fetare etj.
-Pas prezantimit te nxënësve organizohet në klasë një bisedë rreth fakteve dhe dëshmive të sjella rreth kontributit të shqiptarëve .

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:
1) Evidentojnë rrethanat historike në të cilat vepruan shqiptarët;
2) Analizon politikat antisemitike të nazistëve gjermanë dhe në mënyrë specifike, përshkallëzimin e këtyre politikave nga ardhja e nazistëve në pushtet deri në fundin e Luftës së Dytë Botërore;
3) Vlerëson rolin e shqiptarëve në grupin e popujve që shpëtuan hebrenjtë.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

<table>
<tr><td>Fusha: Shoqëria dhe mjedisi</td><td>Lënda: Histori</td><td>Shkolla:</td><td>Klasa: 10</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tema mësimore: Bota menjëherë pas Luftës së Dytë Botërore (1945-1946).</td><td colspan="2">Situata e të nxënit:
a) Procesi i përcaktimit të kuadrit ndërkombëtar dhe fatit të vendeve humbëse.
b) Krijimi dhe roli i OKB-së në infrastrukturën e marrëdhënieve ndërkombëtare.
c) Lufta e ftohtë dhe ndarja në dy kampe kundërshtare.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe
Kompetenca e të nxënit
• Zbaton në mënyrë të pavarur udhëzimet për një temë, veprim, aktivitet ose detyrë që i kërkohet.
Kompetenca e të menduarit
• Zhvillon kompetencën e të menduarit për realizimin e kërkimit historik.
Kompetenca qytetare
• Zhvillon kompetencën qytetare për të shqyrtuar në mënyrë kritike sjelljet, motivet dhe veprimet e njerëzve në të shkuarën që mund të jenë rezultat i ndryshimit të qëndrimeve shoqërore.</td><td colspan="2" rowspan="2">Fjalët kyçe:
Luftë e ftohtë,
konferencë ndërkombëtare,
denazifikim,
OKB,
NATO,
Traktati i Varshavës</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:
- Evidenton konferencat ndërkombëtare gjatë Luftës II Botërore dhe shpjegon vendimet e tyre.
- Vë në dukje procesin e krijimit të OKB-së dhe organizmat përbërëse të saj, si dhe ndikimin e saj në politikën ndërkombëtare.
- Analizon konceptin “Luftë e Ftohtë” dhe rolin e organizatave ushtarako-politike si: NATO dhe Traktati i</td></tr>
</table>

Varshavës.	
Burimet: • Libri i nxënësit • Interneti - www.zeriamerikes.com/a/**lufta-e-ftohte**-dhe-marredheniet-midis-dy.../518867.html - www.history.com/topics/**cold-war/cold-war**-history	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me letërsinë: veprat letrare që trajtojnë tematikat historike të periudhës në fjalë. • Me gjeografinë: ndryshimet territoriale të pasluftës.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Shpjegim/stuhi mendimesh

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi/ja paraqet një hartë të Evropës dhe fton nxënësit të përcaktojnë ndryshimet territoriale gjatë Luftës II Botërore dhe më pas ato të ndodhura pas përfundimit të Luftës.
- Tregon një foto nga gjyqi i Nurembergut dhe nxit nxënësit që të komentojnë konceptin e denazifikimit.
- Mësuesi/ja shkruan në tabelë emrat e organizatave të mëposhtme dhe kërkon nga nxënësit të thonë se çfarë dinë për to.

KNER	Tregu i Përbashkët	↑	NATO	Traktati i Varshavës

- Mësuesi/ja shkruan në tabelë çështjet kryesore ku do të përqendrohet gjatë shpjegimit.

Ndërtimi i njohurive:

- Gjatë shpjegimit aktivizohen nxënësit nëpërmjet pyetjeve të ndryshme, duke i nxitur ata në diskutim. Mësuesi e paraqet mësimin të përmbledhur në tabelë p.sh.:

Konferencat ndërkombëtare	- Datat e zhvillimit të tyre. - Pjesëmarrësit në to. - Vendimet e tyre

Trajtimi i vendeve humbëse	- Pozita ndërkombëtare e vendeve humbëse të luftës. - Ndryshimet territoriale (territoret që ndërrojnë sovranitet). - Proceset e brendshme (denazifikim, defashistizim, dënim i krimeve të luftës).
Përpjekjet për vendosjen e një paqeje të qëndrueshme	-konferencat ndërkombëtare (Jaltë, Potsdam, vendimet). - krijimi i OKB-së (Karta e Atlantikut, konferenca e San Franciskos, rregullat e funksionimit). - organizmat e OKB-së

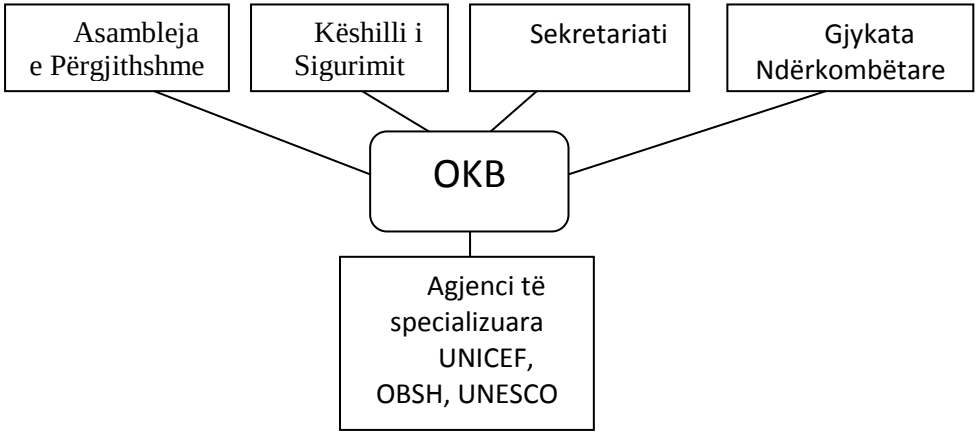

Lufta e Ftohtë	- Baza ideologjike dhe përplasja e interesave të superfuqive. - Blloqet kundërshtare dhe organizmat e tyre. - Konfliktet ndërkombëtare ku manifestohet Lufta e Ftohtë.

Pyetje për diskutim Situata quhet e realizuar nëse nxënësi/ja: 1) Identifikon përpjekjet për krijimin e një rendi të ri ndërkombëtar. 2) Njeh ndryshimet territoriale të bëra pas Luftës II Botërore. 3) Interpreton konceptin “Luftë e Ftohtë” dhe evidenton blloqet kundërshtare dhe organizmat e tyre.
Vlerësimi: *Vlerësimi i nxënësit mbështetet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.*
Detyrat dhe puna e pavarur: • Nxënësve u jepet si detyrë të shpjegojnë përse paqja e arritur në Konferencën e Parisit quhet edhe “paqe e papërfunduar”.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

<table>
<tr><th>Fusha: Shoqëria dhe mjedisi</th><th>Lënda: Histori</th><th>Shkolla:</th><th>Klasa: 10</th></tr>
<tr><td colspan="2">Tema mësimore: Bashkimi Sovjetik (1945-1990)</td><td colspan="2">Situata e të nxënit:
a) Roli i Bashkimit Sovjetik në botën e pasluftës.
b) Ndryshimi i klimës së brendshme dhe të jashtme në Bashkimin Sovjetik nën Hrushovin.
c) Kriza e sistemit sovjetik dhe përpjekja për reformimin e Gorbaçovit.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
- Shqyrton, ndërton analizon dhe parashtron pyetje, për të argumentuar, për të diskutuar informacionin historik.
Kompetenca e të nxënit
- Parashtron pyetje kërkimore dhe përgjigjet duke u bazuar në argumente dhe burime.
Kompetenca qytetare
• Shqyrton burimet historike për të kuptuar çështjet shoqërore dhe se si parime të ndryshme kanë ndikuar në çështjet njerëzore.

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore
- shpjegon rolin e BRSS në vitet e para të pasluftës.
- vë në dukje rolin e Hrushovit në procesin e destalinizimit dhe reformave liberalizuese dhe reagimin e pjesës konservatore në udhëheqjen sovjetike;
- analizon rolin e BRSS kundrejt vendeve të kampit komunist;
- gjykon mbi reformat e Gorbaçovit në drejtim të politikës dhe ekonomisë për reformimin e sistemit socialist sovjetik.</td><td colspan="2">Fjalët kyçe
Punë vullnetare,
Kampi socialist,
bashkekzistencë paqësore,
burokraci,
nomenklaturë,
gllasnost dhe perestrojka.</td></tr>
</table>

Burimet:	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:**
• Libri i nxënësit, • Interneti - https://www.ushmm.org/wlc/en/article.php?ModuleId=10005506 - www.shsu.edu/~his_ncp/**Soviet**2.html - www.history.com/topics/cold-war/perestroika-and-glasnost	• Me temat e tjera: Blloku Lindor gjatë viteve 1945-1989.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:
Diskutim/stuhi mendimi

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi/ja drejton pyetje për të hapur diskutim në klasë duke nxitur të gjithë nxënësit të marrin pjesë në të.
  - Cila ishte baza ideologjike e ekzistencës së BRSS?
  - Cilat ishin tiparet politike dhe ekonomike të BRSS?
  - Në çfarë pozitash të brendshme dhe të jashtme doli BRSS nga Lufta II Botërore?
  - A mendoni se sistemi sovjetik kishte nevojë për reforma dhe në ç'drejtime?

Ndërtimi i njohurive:

- Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin.
- Për secilën prej pjesëve të mësimit cakton një grup nxënësish. Një pjesë e grupit përgatit pyetjet që do t'ia drejtojë pjesës tjetër me qëllim zbërthimin e pjesës.
- Më pas, mësuesi vazhdon me shpjegimin duke u përqendruar në drejtimet e mëposhtme:
- *Rëndimi i situatës ekonomike dhe politike në vitet e fundit të sundimit të Stalinit*:

- Gjendja ekonomike e pasluftës.
- Rritja e terrorit të shtetit totalitar.
- Shtrirja e influencës sovjetike në Evropën Lindore.

- *Nevoja për reformim e shtetit dhe e ekonomisë sovjetike.*

- Kongresi 20 dhe denoncimi i "kultit të Stalinit" nga ana e Nikita Hrushovit.
- Klima liberalizuese dhe lirimi masiv i të burgosurve politikë.
- Politika e jashtme e bashkekzistencës paqësore

- *Reaksioni i brendshëm ndaj reformave të Hrushovit.*

- Cili ishte kuptimi i termit “Restaurimi brezhnjevian”?
- Stanjacioni ekonomik dhe politik që thellon krizën ekonomike sovjetike.

- *Reformat e Gorbaçovit.*

- Situata ekonomike në BRSS
- Mungesa e stabilitetit në udhëheqjen sovjetike.
- Hapat e ndërmarra nga Gorbaçovi për reformimin e sistemit sovjetik
  - në planin politiko-shoqëror (gllasnost);
  - në planin ekonomik (perestrojka);
  - në fushën e politikës së jashtme.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësi/ja:

1) Evidenton gjendjen ekonomike, shoqërore dhe politike në BRSS pas Luftës II Botërore.
2) Shpjegon procesin e destalinizimit dhe liberalizimit në periudhën e Hrushovit.
3) Vë në dukje hapat prapa të ndërmarra pas rrëzimit të Hrushovit dhe ardhjes në pushtet të Brezhnjevit.
4) Analizon reformat liberalizuese të Gorbaçovit dhe efektet e tyre mbi shoqërinë, politikën dhe ekonominë sovjetike.
4) Krahason reformat e Hrushovit dhe Gorbaçovit, duke vënë në dukje të përbashkëtat dhe dallimet mes tyre.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështetet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet detyrë të identifikojnë disa ngjarje ndërkombëtare që erdhën si pasojë e Kongresit XX dhe procesit të destalinizimit nga ana e Hrushovit.
-

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

<table>
<tr><th>Fusha: Shoqëria dhe mjedisi</th><th>Lënda: Histori</th><th>Shkolla:</th><th>Klasa: 10</th></tr>
<tr><td colspan="2">Tema mësimore: SHBA (1945-2000)</td><td colspan="2">Situata e të nxënit:
a) SHBA pas Luftës II Botërore dhe rritja e rolit politik dhe ekonomik të saj në marrëdhëniet ndërkombëtare.
b) Kursi i “Kufirit të Ri”, periudha e tensioneve sociale dhe raciale, lufta e Vietnamit.
c) Reformat neokonservatore të Reganit, përfundimi i “Luftës së Ftohtë”.
d) Rritja ekonomike dhe reformat progresiste të Klintonit.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
• Shqyrton, ndërton, analizon dhe parashtron pyetje për të argumentuar, informacionin, konceptet historike.
Kompetenca e të nxënit
Zbaton në mënyrë të pavarur udhëzimet për një temë, veprim, aktivitet ose detyrë që i kërkohet
Kompetenca qytetare
Shqyrton burimet historike për të kuptuar çështjet shoqërore dhe se si parime të ndryshme kanë ndikuar në çështjet njerëzore.</td><td colspan="2" rowspan="2">Fjalët kyçe
Kursi i “Kufirit të Ri”,
neokonservatorizëm,
lëvizje feministe,
hippie,
“Lufta e yjeve”</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:
- evidenton situatën e SHBA-së pas Luftës II Botërore;
- analizon rolin e ri politik të SHBA-së si pengesë për përhapjen e ndikimit sovjetik.
- shpjegon politikat reformiste të Kenedit dhe Xhonsonit dhe ndikimin e luftës së Vietnamit në gjendjen e brendshme të SHBA-së;
- gjykon mbi tensionet dhe përplasjet sociale dhe raciale në</td></tr>
</table>

SHBA. - krahason kursin neokonservator të Reganit dhe kursin reformist progresist të Klintonit.	
Burimet: • Libri i nxënësit, interneti.	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me temat e mëparshme: Bota menjëherë pas Luftës II Botërore (1945-1946). • Me letërsinë: Botime të periudhës në fjalë. • Me ekonominë: Konceptet ekonomike, teoritë ekonomike.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Stuhi mendimesh/ të menduarit kritik përmes leximit

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi/ja shkruan në tabelë **SHBA** dhe kërkon nga nxënësit të rikujtojnë njohuritë që kanë mësuar rreth këtij shteti. Për t'i orientuar mësuesi/ja drejton pyetje të ndryshme.
- Përgjigjet e nxënësve mund të shënohen në dërrasë si më poshtë:

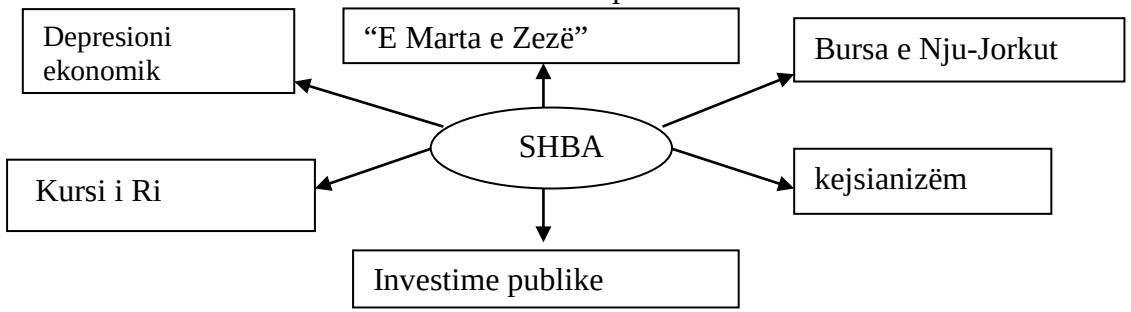

Ndërtimi i njohurive

- Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë pjesën e parë të mësimit dhe të përshkruajnë gjendjen në ShBA pas Luftës II Botërore.
- Pasi pyet disa nxënës, mësuesja shënon në dërrasë të zezë:

ShBA pas luftës
- → Rritje e ndikimit në arenën ndërkombëtare, kthimi në "superfuqi".
- → Kundërvënie ndaj përhapjes së komunizmit dhe ndikimit sovjetik, "doktrina Truman", "plani Marshall".
- → Zhvillim i vrullshëm ekonomik.

Vitet ’60-‘70
- reforma liberale të presidentit Kenedi (“Kursi i Kufirit të Ri”).
- Përpjekjet për zgjidhjen e problemeve shoqërore dhe raciale, lëvizjet studentore dhe feministe.
- ndikimi i luftës së Vietnamit në politikën dhe shoqërinë amerikane.

Vitet ’80-‘2000
- Politikat neokonservatore të Reganit.
- Përplasja me BRSS, kundërvënia aktive, “Lufta e yjeve”.
- Presidenca Klinton, reformat progresive, rritje ekonomike e qëndrueshme.
- Roli i SHBA-së në pavarësinë e Kosovës.

- Mësuesi/ja pyet në mënyrë specifike: Cilat ishin shkaqet e problemeve raciale në SHBA dhe përpjekjet për tejkalimin e tyre? Pas përgjigjeve mësuesi/ja shënon në dërrasë.

Diskriminimi racial në SHBA
- **1-**Rrënjët historike të diskriminimit.
- 2-Ndarja Veri-Jug lidhur me problemin racial ende e pranishme në shek. XX.
- **3-**Përpjekjet e popullsisë me ngjyrë për përparim dhe emancipim (Martin Luther King).
- 4-Politikat publike për zhdukjen e segregacionit dhe diskriminimit racial.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësi/ja:
1) Përshkruan gjendjen në ShBA pas Luftës II Botërore.
2) Evidenton rolin e SHBA vs. BRSS dhe përhapjes së doktrinës komuniste në botë.
3) Shpjegon synimet e programit “Kufiri i Ri” dhe reformat e presidentit Xhonson si vazhdim i këtij programi.
4) Analizon politikat neokonservatore të Reganit.
5) Gjykon mbi politikat liberale progresive të presidentit Klinton.

Vlerësimi:
Vlerësimi i nxënësit mbështetetet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:
- Nxënësve u jepet detyrë rubrika “Provoni veten duke shkruar”, në tekst.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

<table>
<tr><td>Fusha: Shoqëria dhe mjedisi</td><td>Lënda: Histori</td><td>Shkolla:</td><td>Klasa: 10</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tema mësimore: Dekolonizimi</td><td colspan="2">Situata e të nxënit:
a) Situata koloniale pas Luftës II Botërore.
b) Faktorët që ndikojnë në ngritjen e frymës antikoloniale në botë.
c) Rrugët e ndryshme për fitimin e pavarësisë nga vendet koloniale.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
Kompetenca e të menduarit
• Zhvillon të menduarit për realizimin e kërkimit historik.
Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
• Harton hapat që duhet të ndjekë për realizimin e një kërkimi historik për një ngjarje të dhënë.
Kompetenca personale
• Kupton nëpërmjet kërkimit historik përvojën e njeriut, ndryshimet që ka pësuar shoqëria përgjatë kohërave.</td><td colspan="2" rowspan="2">Fjalët kyçe:
sistem kolonial
metropol
dekolonizim
rezistencë paqësore
sovranitet
referendum</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:
- në dukje situatën e vendeve koloniale pas përfundimit të Luftës II Botërore;
- vlerëson rolin e elitave kombëtare në lëvizjen për dekolonizim;
- analizon krijimin e kushteve për lindjen dhe rritjen e lëvizjeve antikoloniale në botë;
- krahason rrugët e ndryshme të ndjekura për fitimin e pavarësisë nga ana e vendeve të ndryshme koloniale.</td></tr>
</table>

Burimet:	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:**
• Libri i nxënësit, interneti.	• Me gjeografinë: Shtrirja territoriale e kolonive dhe krijimi i vendeve të reja gjatë progresit të procesit të kolonizimit.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Të menduarit logjik/hap pas hapi/punë në grupe

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi/ja tërheq vëmendjen e nxënësve, duke i futur ata në brendësi të temës.
  - Cili ishte procesi i formimit dhe roli i perandorive koloniale?
  - A ishte kolonizimi një proces pozitiv apo negativ për popullsitë e vendeve të kolonizuara?
  - Cila ishte rëndësia e kolonive për ekonomitë e metropoleve?
  - Cilat ishin politikat e ndjekura nga kolonizatorët në drejtim të popullsive të vendeve të kolonizuara?

Ndërtimi i njohurive:

Mësuesi/ja ndan klasën në grupe duke caktuar për secilin grup kërkesat që duhet të plotësojë pas leximit të mësimit.

Grupi parë: **-** Cilat ishin kushtet që nxitën rritjen e lëvizjeve anti-kolonialiste?

- Rënia e ndikimit të vendeve kryesore kolonizatore pas Luftës II Botërore.
- Rritja e ndërgjegjësimit në radhët e popullsive të kolonizuara.
- Roli i superfuqive (SHBA dhe BRSS)

Grupi i dytë: - Evidentoni vendet që arritën pavarësinë në rrugë paqësore dhe analizoni hapat kryesorë të këtij procesi.
- Cilat ishin kushtet që bënë të mundur suksesin e rrugës paqësore për pavarësi?
- Çfarë kuptohet më termin “gandizëm”?
- Cili ishte raporti mes ish-kolonive dhe metropoleve të tyre në periudhën post-koloniale?
- Flisni për figurën e Nelson Mandelës dhe rolin e tij si simbol i luftës kundër diskriminimit racial.

Grupi i tretë : - Analizoni tiparet e lëvizjeve të armatosura për pavarësi.

- Cilat ishin disa prej lëvizjeve kryesore të armatosura anti-koloniale?
- Cili ishte qëndrimi i shteteve kolonizatore ndaj aspiratave të popullsive vendase?
- Krahasoni lëvizjet çlirimtare në Algjeri dhe Vietnam duke vënë në dukje të përbashkëtat dhe dallimet mes tyre?

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësi/ja:

1) Shpjegon situatën e vendeve koloniale pas Luftës II Botërore.
2) Analizon kushtet dhe rrethanat që nxitën lëvizjet anti-kolonialiste.
3) Argumenton rrugët e ndjekura nga vende të ndryshme për fitoren e pavarësisë.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështetet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet detyrë rubrika “Mendo si historian” në tekst.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

<table>
<tr><td>Fusha: Shoqëria dhe mjedisi</td><td>Lënda: Histori</td><td>Shkolla:</td><td>Klasa: 10</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tema mësimore: Italia (1945-2000)</td><td colspan="2">Situata e të nxënit:
a) Rivendosja e regjimit demokratik dhe ndryshimi i formës së regjimit në Itali pas Luftës II Botërore.
b) Veçoritë e zhvillimit ekonomik italian.
c) Jeta politike në Itali dhe tiparet e saj.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe
Kompetenca për jetën sipërmarrjen dhe mjedisin
Diskuton individualisht ose në grup për rëndësinë që ka e shkuara në kuptimin e të tashmes dhe perspektivën e të ardhmes.
Kompetenca e të menduarit
Zhvillon të menduarit për realizimin e kërkimit historik.
Kompetenca e të nxënit
Shfrytëzon të dhënat për të demonstruar të kuptuarit e koncepteve historike dhe shoqërore.</td><td colspan="2" rowspan="2">Fjalët kyçe:
republikë,
plani Marshall,
Traktati i Romës
“mrekullia ekonomike italiane”,
privatizim,
qeverisje me koalicion</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore
- përcakton hapat e tranzicionit politik dhe institucional në Itali në vitet e para të pasluftës;
- shpjegon ecurinë e zhvillimit ekonomik të vrullshëm në Itali;
- analizon faktorët që e mundësuan “mrekullinë ekonomike italiane”;
- shpjegon veçoritë e skenës politike italiane;
- gjykon mbi ndryshimet politike në Itali në vitet ’90 të shek. XX.</td></tr>
</table>

Burimet:	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:**
• Libri i nxënësit, interneti.	• Me temat e mëparshme: Bota menjëherë pas Luftës II Botërore (1945-1946). • Me ekonominë: Konceptet ekonomike, teoritë ekonomike.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Parashikim me terma paraprakë /të kuptuarit përmes leximit

Organizimi i orës së mësimit:

- **-** Mësuesi/ja shkruan në tabelë (ose vendos figura):

Referendum → Republikë → Koalicion politik → Mrekulli ekonomike italiane → korrupsion

- Mësuesi/ja kërkon nga nxënësit të thonë se çfarë dinë për këto fjalë dhe pasi nxit një diskutim të shkurtër, udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin.

Ndërtimi i njohurive:

- *Hapi i parë*: *Pasi nxënësit lexojnë pjesën e parë të mësimit mësuesi/ja drejton pyetjet:*
  - Cila ishte gjendja në Itali pas përfundimit të Luftës II Botërore? Si u administrua kalimi nga diktatura në demokraci?
  - Cilat ishin rrymat politike në Italinë e pasluftës?

Italia menjëherë pas Luftës II Botërore:
- Vend humbës, humbi territore, paguan dëmshpërblime, nën kontrollin aleat.
- Ndryshimi i formës së qeverisjes nga monarki në republikë.
- Partia Komuniste Italiane kishte influencë të madhe në vend.
- Italia rreshtohet në kuadrin e aleancave perëndimore.

- *Hapi i dytë*: *Pasi nxënësit lexojnë pjesën e dytë të mësimit, mësuesi/ja pyet:*
  - Cilat janë veçoritë e zhvillimit të ekonomisë italiane në vitet ’50 – ’70 të shek. XX?
  - Përse kjo periudhe quhet “mrekullia ekonomike italiane”?
  - Cilat janë politikat ekonomike të ndjekura nga autoritetet italiane pas Luftës II Botërore?

Ekonomia italiane
- rimëkëmbja në vitet e pasluftës, ndihma nëpërmjet planit Marshall.
- orientim drejt nxitjes së iniciativës private dhe ekonomisë së tregut.
- ritme të larta të rritjes ekonomike.
- modernizim i bazës ekonomike.
- sektorët kryesorë: industria, turizmi, infrastruktura.
- anëtarësimi në Tregun e Përbashkët Evropian.

- *Hapi i tretë*: *Pasi nxënësit lexojnë pjesën e dytë të mësimit, mësuesi/ja pyet:*
  - Cili është konfigurimi i skenës politike italiane pas Luftës II Botërore?
  - Cili është modeli i qeverisjes në Italinë e pasluftës II Botërore?
  - Sipas mendimit tuaj, cilat janë shkaqet e mungesës së stabilitetit në qeverisje?
  - Si ndryshoi politika italiane në fillim të viteve ’90 të shek. XX? Cilët ishin faktorët që ndikuan në këto ndryshime?

Politika italiane
- Një numër relativisht i madh partish politike.
- Dominim i Partisë Demokristiane (për shkak edhe të mbështetjes nga Kisha Katolike).
- Sistem elektoral proporcional i pastër.
- Mbajtja e Partisë Komuniste jashtë pushtetit.
- Qeverisja me koalicione të gjera politike, qeveri përgjithësisht me jetë të shkurtër.
- Skandale korrupsioni që përfshinë një pjesë të madhe të klasës politike italiane.
- Ndryshime politike me parti historike që zhduken dhe parti të reja që hyjnë në skenën politike.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësi/ja:
1) Përcakton hapat e procesit të tranzicionit të Italisë nga diktatura në demokraci.
2) Identifikon forcat kryesore politike në Italinë e pasluftës II Botërore.
3) Analizon ecurinë e ekonomisë italiane, duke u përqendruar në faktorët e saj të suksesit, në rimëkëmbjen nga lufta dhe ritmet e saj të zhvillimit.
4) Gjykon mbi zhvillimet në skenën politike italiane në periudhën e pasluftës.

Vlerësimi:
Vlerësimi i nxënësit mbështetet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:
- Nxënësve u jepet si detyrë rubrika “Hulumtoni dhe diskutoni”.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

<table>
<tr><td>Fusha: Shoqëria dhe mjedisi</td><td>Lënda: Histori</td><td>Shkolla:</td><td>Klasa: 10</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tema mësimore: Franca 1945-2000</td><td colspan="2">Situata e të nxënit:
a) Gjendja në Francë pas Luftës II Botërore.
b) Ndryshimet politike dhe institucionale në Francë.
c) Tensionet sociale dhe kriza e kolonive franceze.
d) Zhvillimi ekonomik i Francës.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
Kompetenca e të menduarit
• Zhvillon të menduarit për realizimin e kërkimit historik.
Kompetenca e të nxënit
• Ndërlidh temën e re ose një çështje të dhënë me njohuritë dhe përvojat paraprake.
Kompetenca qytetare
• Shqyrton burimet historike për të kuptuar ndikimin e tyre në çështjet shoqërore dhe njerëzore.</td><td colspan="2" rowspan="2">Fjalët kyçe
republikë parlamentare,
republikë presidenciale,
demonstrata studentore,
pragmatizëm,
integrim evropian.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:
- evidenton tiparet e sistemit politik në Francën e pasluftës;
- shpjegon situatën e Francës me kolonitë e saj;
- gjykon mbi tensionet sociale dhe protestat studentore në Francë;
- argumenton nevojën për ndryshime politike dhe institucionale si përgjigje ndaj tensioneve sociale dhe ekonomike;
- analizon tiparet e sistemit ekonomik francez.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Burimet:
• Libri i nxënësit, interneti, biblioteka e shkollës.</td><td colspan="2">Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:
• Me temat e mëparshme: Bota menjëherë pas Luftës II Botërore.</td></tr>
</table>

	• Me letërsinë: Botime të periudhës në fjalë.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Pyetje –përgjigje/ punë në grupe/hartë e koncepteve

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi/ja rikujton njohuri të nxënësve që kanë lidhje me temën e re, duke drejtuar pyetje të ndryshme si p.sh.:

- Cila ishte situata në Francë pas përfundimit të Luftës II Botërore?
- Cilat ishin problemet e Francës me kolonitë e saj? Si reflektohet kjo në zhvillimet e politikës së saj të brendshme?
- A mendoni se lufta në Francë pati pasoja të rënda?

- Pasi dëgjon mendimet e nxënësve, mësuesi/ja udhëzon të lexohet mësimi.

Ndërtimi i njohurive

- Mësuesi/ja pasi nxënësit lexojnë mësimin, e ndan klasën në tre grupe dhe shkruan në tabelë tri konceptet kryesore rreth të cilave do të ndërtohet mësimi, si dhe u kërkon nxënësve të ndërtojnë hartën e secilit prej koncepteve sipas grupeve.
- Pasi nxënësit punojnë në grupe, mësuesi/ja cakton dy anëtarë të grupit për të prezantuar informacionin në dërrasë, nëpërmjet hartave të konceptit, të cilat mund të paraqiten si më poshtë:

-Situata politike dhe sociale në Francë

⇩

- gjenerali De Gol ishte personaliteti kryesor;
- republikë parlamentare;
- probleme të stabilitetit të politikës së
- brendshme;
- protesta studentore dhe të punëtorëve.

Problemet me kolonitë

⇩

- kriza me kolonitë;
- lufta e Indokinës;
- lëvizja çlirimtare në Algjeri;
- qëndrimi politik kundër pavarësisë të kolonive;
- ndikimi në politikën e brendshme.

Ndryshimet institucionale

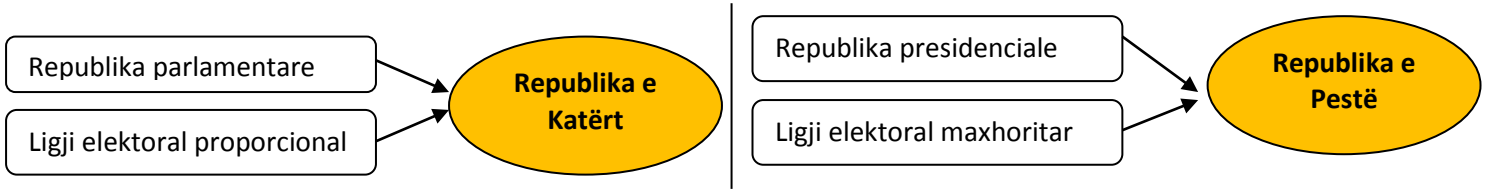

Zhvillimi ekonomik i Francës

- Politika dirizhiste në ekonomi
- planifikim në fomën e bashkëpunimit mes aktorëve ekonomikë
- Plani Marshall
- integrimi evropian
- luhatje mes shtetëzimeve dhe privatizimeve në ekonomi

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësi/ja:
1) Përshkruan gjendjen e Francës pas Luftës së II Botërore.
2) Identifikon problematikat e politikës së brendshme në vitet e pasluftës dhe më pas.
3) Analizon përpjekjet për rritjen e stabilitetit politik dhe social.
4) Argumenton tiparet e veçanta të ekonomisë franceze, sidomos në lidhje me rolin e shtetit në ekonomi.

Vlerësimi:
Vlerësimi i nxënësit mbështetet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:
- Nxënësve u jepet detyrë të argumentojnë politikat ekonomike të qeverive franceze pas Luftës II Botërore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

<table>
<tr><td>Fusha: Shoqëria dhe mjedisi</td><td>Lënda: Histori</td><td>Shkolla:</td><td>Klasa: 10</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tema mësimore: Britania e Madhe (1945-2000)</td><td colspan="2">Situata e të nxënit:
a) Tronditja e rolit të Britanisë së Madhe si fuqi e madhe botërore në vitet e pasluftës.
b) Reformat me karakter social-ekonomik në vitet e para pasluftës.
c) Dinamikat e politikat britanike dhe ndikimi i tyre në jetën shoqërore dhe ekonomike të vendit.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
- Përdor funksionet gjuhësore, fjali komplekse për shpjegimin e marrëdhënieve shkak-pasojë.
Kompetenca e të nxënit
- Përzgjedh të dhëna nga burime të ndryshme, i klasifikon ato burime sipas rëndësisë që kanë për temën.
Kompetenca personale
- Kupton nëpërmjet kërkimit historik përvojën e njeriut, marrëdhëniet shkak-pasojë, rëndësinë historike, ndryshimet dhe vazhdimësinë që ka pësuar shoqëria përgjatë kohërave.</td><td colspan="2" rowspan="2">Fjalët kyçe:
welfare state,
Komonuelth,
roli i shtetit në ekonomi,
ekonomi mikse,
trade unions.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore
- Shpjegon përpjekjet e shoqërisë angleze për reformimin e sistemit elektoral.
- Analizon tiparet e lëvizjeve politike dhe sociale në Angli.
- Evidenton kërkesat e lëvizjes feministe në Angli.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Burimet:
• Libri i nxënësit, interneti.</td><td colspan="2">Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:
• Me temat e mëparshme: Britania e madhe nga konservatorizmi drejt liberalizmit.
• Me ekonominë: Konceptet ekonomike, teoritë ekonomike.</td></tr>
</table>

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Stuhi mendimesh /Ditar dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi/ja tërheq vëmendjen e nxënësve, duke i futur ata në brendësi të temës:

- Cilat janë forcat kryesore politike në Britaninë e Madhe?
- Cili ishte roli i Britanisë në marrëdhëniet ndërkombëtare para Luftës II Botërore?
- Cili ishte modeli ekonomik tradicional i Britanisë së Madhe?
- Në cilin bllok ndërluftues ishte e rreshtuar Britania gjatë Luftës II Botërore?

Ndërtimi i njohurive

- Mësuesi/ja ndërton një tabelë në formën e ditarit dypjesësh dhe udhëzon nxënësit ta plotësojnë në fletore.
- Pas përfundimit të punës nga nxënësit, mësuesja drejton pyetje dhe plotëson tabelën.

Koncepti	**Komenti**
Forcat politike në fillim të shek. XX	1- Partia konservatore 2- Partia laburiste
Reformat e qeverisë Atli	***Sociale*** - sistemi shëndetësor publik. - sistemi i sigurimeve shoqërore dhe në rast papunësie. - ndërtim banesash sociale.
	Ekonomike - forcim i rolit të shtetit në ekonomi, - rritje taksash dhe bllokim i rritjes së pensioneve dhe pagave, - financime ndërkombëtare sidomos nga SHBA-ja.
Britania dhe procesi i dekolonizimit	- dobësi e Britanisë për shkak të pasojave të luftës, - politikë paqësore e qeverisë laburiste, - tërheqje përgjithësisht paqësore nga kolonitë britanike, - marrëdhënie e re me ish-kolonitë nëpërmjet Komonuelthit.

Zhvillimi i ekonomisë britanike	- rritje e konsumit dhe dyfishim i pagave, - ndryshime sektoriale në ekonomi me rritjen e sektorëve të rinj kundrejt atyre më tradicionalë, - qëndrim i ftohtë kundrejt integrimit evropian.
Kursi neokonservator i Theçerit	- reduktim i rolit të shtetit në ekonomi, privatizime, - reduktim i borxhit publik, - nxitje e iniciativës private dhe sipërmarrjes, - konflikte të forta me sindikatat, - efekte pozitive në ekonomi, por e shoqëruar me rritje të nivelit të papunësisë.
"Rruga e Tretë" e kryeministrit Bler	- një alternativë e ndryshme nga kursi konservator dhe ai tradicional laburist, - politika social-demokrate me një sens modernizimi nëpërmjet: • nxitjes e iniciativës private, • vëmendje më e madhe në lidhje me problemet sociale.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësi/ja:
1) Identifikon sfidat e Britanisë së Madhe në periudhën e pasluftës dhe rrugët për kapërcimin e tyre.
2) Analizon tiparet kryesore të "Shtetit të Mirëqenies Sociale".
3) Gjykon mbi masat e programit konservator të Theçerit.
4) Interpreton thelbin e "Rrugës së Tretë" të Blerit.

Vlerësimi:
Vlerësimi i nxënësit mbështetet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:
- Nxënësve u jepet detyrë të hulumtojnë lidhur me marrëdhëniet mes Britanisë së Madhe dhe Bashkimit Evropian sidomos nën dritën e referendumit për daljen nga kjo organizatë.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

<table>
<tr><td>Fusha: Shoqëria dhe mjedisi</td><td>Lënda: Histori</td><td>Shkolla:</td><td>Klasa: 10</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tema mësimore: Gjermania (1945-2000)</td><td colspan="2">Situata e të nxënit:
a) Gjermania si shtet humbës i Luftës II Botërore.
b) Ndarja e Gjermanisë në dy shtete kundërshtare ideologjike.
c) Roli i RFGJ-së në ekonominë dhe politikën evropiane.
d) Bashkimi i Gjermanisë pas shpërbërjes së Bllokut Komunist.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
- Zhvillon komunikimin për të kuptuar informacionin dhe ndërtuar njohuritë historike.
Kompetenca e të menduarit
- Zhvillon mendimin kritik për të përzgjedhur burimet, për të analizuar të shkuarën nëpërmjet informacionit.
Kompetenca e të nxënit
- Zbaton në mënyrë të pavarur ose në grup udhëzimet për një temë, veprim, aktivitet ose detyrë që i kërkohet.</td><td colspan="2" rowspan="2">Fjalët kyçe:
dëmshpërblime lufte,
denazifikim,
Muri i Berlinit,
Ostpolitik,
Gjermania e bashkuar.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore
- evidenton pozitën e Gjermanisë në përfundim të Luftës II Botërore;
- shpjegon drejtimet e ndryshme që morën dy shtetet gjermane me sisteme politiko-ekonomike të ndryshme;
- analizon politikat e brendshme dhe të jashtme të RFGJ-së;
- paraqet procesin e bashkimit të Gjermanisë dhe argumenton rolin udhëheqës të Gjermanisë së Bashkuar në kuadrin evropian.</td></tr>
</table>

Burimet:	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:**
• Libri i nxënësit, interneti.	• Me gjeografinë: kufijtë e RFGJ-së dhe RDGJ-së, si dhe të Gjermanisë së Bashkuar.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Pyetje - përgjigje/punë në grupe/ të menduarit kritik.

Organizimi i orës së mësimit:
Mësuesi/ja e fillon mësimin duke rikujtuar njohuri të nxënësve nëpërmjet pyetjeve:
1- Në cilin bllok ishte e rreshtuar Gjermania gjatë Luftës II Botërore?
2- Cili ishte trajtimi që iu rezervua Gjermanisë pas Luftës I Botërore?
3- Cilat ishin pasojat e këtij trajtimi?
4- A mendoni se pati ndryshim në konsiderimin e Gjermanisë në përfundim të Luftës II Botërore?

Ndërtimi i njohurive:
- Për zhvillimin e kësaj ore mësimi nevojitet punë përgatitore nga mësuesi/ja, ku ai/ajo ndan mësimin në tri pjesë kryesore dhe përgatit po aq fletë të bardha, ku të jetë shkruar pyetja ose çështja që do të trajtojë secili grup.
- Pasi ndan klasën në katër grupe, mësuesi/ja kërkon të lexohet mësimi dhe secili grup të shkruajë në fletë përgjigjen e kërkesës përkatëse dhe të përgatiten për ta prezantuar përpara klasës.
Grupi I: Evidentoni dhe shpjegoni qëndrimin e Fuqive fituese të luftës kundrejt Gjermanisë.
Mësuesi /ja bën kujdes që nxënësit të radhitin në fletën e dhënë paraprakisht hapat dhe më pas aktivizon gjithë nxënësit e grupit për të shpjeguar secilin prej tyre**.**

- Gjermania vend humbës (nën administrimin e fuqive aleate, dëmshpërblime, humbje territoresh, denazifikim);
- Gjermania – vend i ndarë si pasojë e përplasjeve mes Fuqive të Mëdha.
- RFGJ – shtet demokratik (pjesë e Evropës së Bashkuar); RDGJ – vend komunist diktatorial (pjesë e Bllokut Komunist)
- Berlini – vend ku materializohet konflikti mes SHB-së dhe BRSS-së.

Grupi II: Shpjegon tiparet e zhvillimit politiko-ekonomik të RFGJ-së dhe drejtimet e politikës së saj të jashtme.

- RFGJ tejkalon pasojat e luftës dhe hyn në rrugën e rritjes së shpejtë ekonomike (Plani Marshall);
- Konsolidim i shtetit demokratik të së drejtës dhe ekonomisë së tregut;
- Modeli i bashkëpunimit shtet-punëdhënës-punëmarrës, çelës i suksesit ekonomik gjerman;
- Orientim nga perëndimi, vend protagonist i proceseve integruese evropiane;
- Vëmendje ndaj marrëdhënieve me vendet e Bllokut Komunist (BRSS, RDGJ) - "Ostpolitik"

Grupi III: Shpjegon procesin e ribashkimit të Gjermanisë dhe rritjen e rolit të Gjermanisë së Bashkuar në Evropë dhe botë

- Revolucionet demokratike në Evropën lindore, specifikisht në RDGJ.
- Shpërbërja e Bllokut Lindor.
- Shembja e Murit të Berlinit dhe ribashkimi i Gjermanisë.
- Gjermania e bashkuar – lokomotiva politike dhe ekonomike e Evropës së Bashkuar.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësi/ja:

1) Evidenton pozitën e Gjermanisë në përfundim të Luftës II Botërore dhe trajtimin e saj nga Aleatët fitues.
2) Analizon shkaqet dhe pasojat e ndarjes së Gjermanisë.
3) Shpjegon tiparet e zhvillimit ekonomik të RFGJ-së dhe pjesëmarrjen e saj në proceset integruese evropiane.
4) Analizon kushtet dhe procesin e ribashkimit të Gjermanisë, si dhe rolin e saj udhëheqës në kuadrin evropian dhe më gjerë.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështetet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet si detyrë një kërkim lidhur me mënyrat e përdorura prej shtetasve të Republikës Demokratike Gjermane (komuniste) për t'u arratisur nga vendi drejt lirisë.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

<table>
<tr><th>Fusha: Shoqëria dhe mjedisi</th><th>Lënda: Histori</th><th>Shkolla:</th><th>Klasa: 10</th></tr>
<tr><td colspan="2">Tema mësimore: Jugosllavia gjatë viteve 1945-1990</td><td colspan="2">Situata e të nxënit:
a) Themelimi dhe parimet bazë të ndërtimit të Federatës Jugosllave.
b) Tiparet e politikës së jashtme të Jugosllavisë komuniste.
c) Veçoritë e sistemit ekonomik jugosllav.
d) Kriza ekonomike dhe politike jugosllave.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
Kompetenca e të menduarit
• Zhvillon të menduarit për realizimin e kërkimit historik.
Kompetenca digjitale
• Komunikon, prezanton dhe parashtron njohuritë, aftësitë dhe qëndrimet.
Kompetenca personale
• Kupton nëpërmjet kërkimit historik përvojën e njeriut, marrëdhëniet shkak-pasojë, rëndësinë historike dhe ndryshimet e shoqërisë përgjatë kohërave.</td><td colspan="2" rowspan="2">Fjalët kyçe:
shtet federativ,
komintern,
vetadministrim,
vendet e paangazhuara,
nacionalizëm.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:
- shpjegon krijimin dhe organizimin shtetëror të Federatës Jugosllave;
- analizon shkaqet e konfliktit Jugosllavi-BRSS dhe pozicionin e veçantë në marrëdhëniet ndërkombëtare;
- analizon karakteristikat e sistemit ekonomik jugosllav;
- shpjegon shkaqet e krizës së sistemit ekonomik dhe politik jugosllav.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Burimet:
• Libri i nxënësit, interneti.</td><td colspan="2">Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:
• Me temat e mëparshme: -Bota menjëherë pas Luftës II Botërore (1945-1946)</td></tr>
</table>

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve
Metodologjia: Punë kërkimore /hartë e koncepteve **Organizimi i orës së mësimit:** **-** Mësuesi/ja ka udhëzuar që më parë nxënësit të hulumtojnë dhe grumbullojnë fakte, informacion rreth ndërtimit të shtetit jugosllav pas përfundimit të Luftës I Botërore dhe ngjarjeve të tij kryesore historike, deri në fillimin e Luftës II Botërore (materiali mund të prezantohet në *Powerpoint* nga nxënësit). **Ndërtimi i njohurive:** Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin dhe ndërton skemën e mëposhtme, duke sqaruar nxënësit si ta plotësojnë atë.

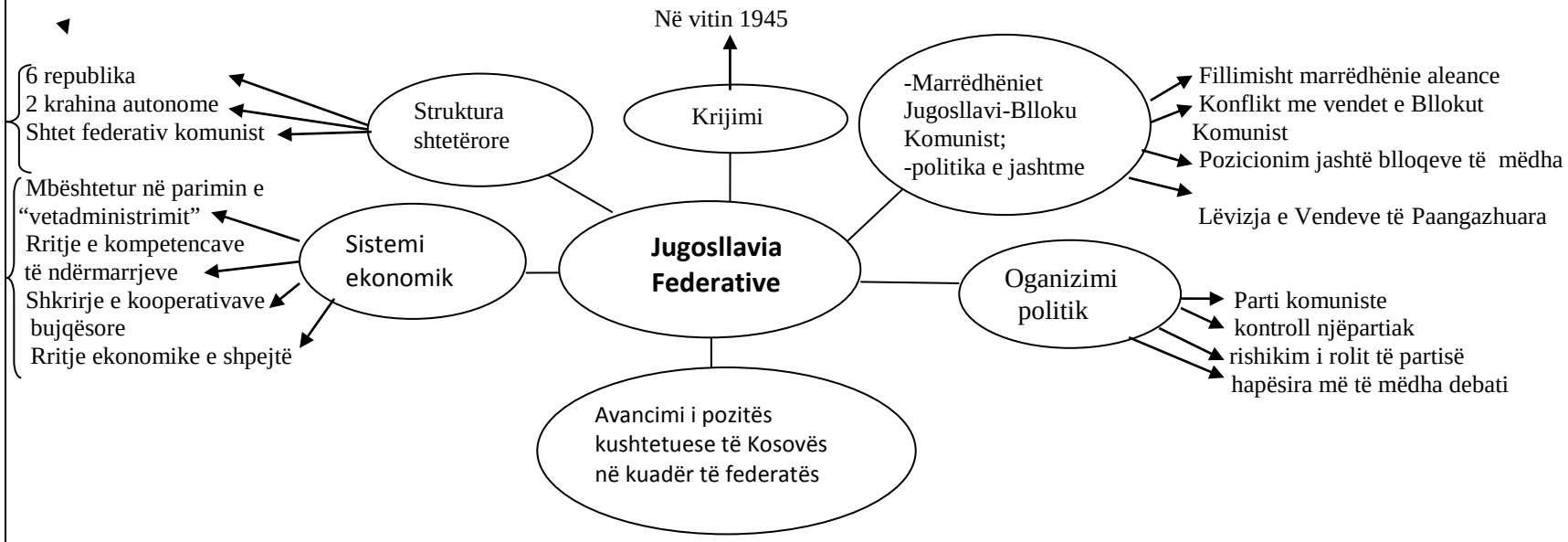

Kriza e sistemit jugosllav →
- konflikte mes njësive përbërëse (republika dhe krahina autonome)
- diferenca të theksuara në nivelin e jetesës mes njësive përbërëse
- keqmenaxhim i financave të shtetit (borxhe shumë të mëdha)
- tensione etnike

- Kriza ekonomike dhe politike pati ndikim të drejtpërdrejtë në shpërbërjen e Jugosllavisë Federative në fillim të viteve ’90 të shek. XX.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësi/ja:

1) Përshkruan organizimin e brendshëm të Federatës Jugosllave.
2) Analizon shkaqet e shkëputjes së Jugosllavisë nga Blloku Komunist.
3) Shpjegon tiparet e sistemit të “vetadministrimit socialist”.
4) Analizon shkaqet e krizës së sistemit jugosllav dhe pasojat e saj afatgjata.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështetet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

Nxënësve u jepet detyrë rubrika në librin e nxënësit “Provoni veten duke shkruar”.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

<table>
<tr><td>Fusha: Shoqëria dhe mjedisi</td><td>Lënda: Histori</td><td>Shkolla:</td><td>Klasa: 10</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tema mësimore: Blloku Lindor gjatë viteve 1945 - 1989</td><td colspan="2">Situata e të nxënit:
a) Ngjarjet e pasluftës në vendet e Evropës Lindore dhe vendosja e regjimeve komuniste.
b) Karakteristikat e regjimeve komuniste dhe organizmat e Bllokut Komunist.
c) Lëvizjet (shkaqet, ecuria) kundër regjimeve komuniste diktatoriale në vendet e Bllokut Lindor.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
Kompetenca e të nxënit
• Ndërlidh temën e re ose një çështje të dhënë me njohuritë dhe përvojat paraprake
Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
• Diskuton individualisht ose në grup për rëndësinë që ka e shkuara në të tashmen dhe perspektivat në të ardhmen.
Kompetenca qytetare
• Zhvillon mirëkuptimin ndërkulturor, duke vlerësuar kulturat, gjuhët dhe besimet e ndryshme.</td><td colspan="2" rowspan="2">Fjalët kyçe:
zgjedhje,
ekonomi e planifikuar,
KNER,
“Solidarnost”,
demonstrata,
revoltë e armatosur.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:
- evidenton hapat e ndjekura në procesin e vendosjes së regjimeve komuniste në vendet e Evropës Lindore;
- demonstron në hartë shtrirjen e Bllokut Komunist;
- shpjegon tiparet e politikës, ekonomisë dhe shoqërisë në vendet komuniste;
- analizon situatat që çuan në nxitjen e lëvizjeve antikomuniste në vendet e Bllokut Komunist;
- krahason të përbashkëtat dhe dallimet mes lëvizjeve antikomuniste në vende të ndryshme.</td></tr>
</table>

Burimet: • Libri i nxënësit	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:** • Me letërsinë: veprat letrare që trajtojnë tematikat historike të periudhës në fjalë. • Me gjeografinë: shtrirja e Bllokut Komunist Me temat e mëparshme: Bota menjëherë pas Luftës II Botërore (1945-1946)

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Parashikim me terma paraprakë/stuhi mendimesh/shpjegim.

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi vendos në tabelë pamje nga krimet e regjimeve komuniste, si dhe nga revoltat dhe demonstratat kundër këtyre regjimeve.
- Duke treguar fotot, i nxit ata të zbulojnë se për çfarë flet tema e re.
- Mësuesi/ja shkruan në tabelë "Solidarnost" dhe u kërkon nxënësve të thonë se çfarë dinë për të, mendimet e tyre i paraqit në tabelë.

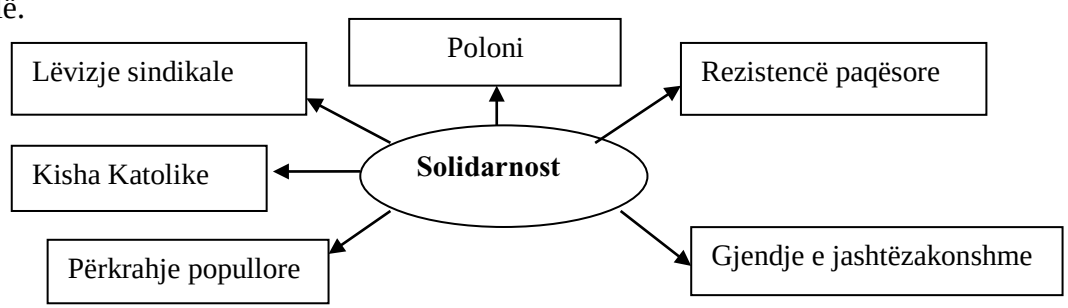

- Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin dhe ndërkohë shkruan në tabelë çështjet kryesore ku do të përqendrohet gjatë shpjegimit.

Ndërtimi i njohurive:

- Gjatë shpjegimit aktivizohen nxënësit nëpërmjet pyetjeve të ndryshme, duke i nxitur ata në diskutim, mësuesi e paraqet mësimin të përmbledhur në tabelë, p.sh.:

Vendosja e regjimeve komuniste	- proces gradual - në fillim koalicion me partitë jokomuniste - roli i Ushtrisë së Kuqe - marrje e pushtetit pjesë-pjesë
Tiparet e regjimeve komuniste	*në planin politik*: • roli sundues i partive komuniste në të gjitha fushat e jetës, private dhe publike; • terrori dhe përndjekja e kundërshtarëve politikë, në çdo aspekt jetësor; • mosrespektimi i të drejtave bazë të njeriut si: liria e shprehjes, e organizimit etj.; *në planin ekonomik:* • centralizim dhe planifikim shtetëror që kufizonte iniciativën private ekonomike; • shtetëzim dhe shoqërizim i ekonomisë (prona shtetërore dhe ajo e grupit u bë thuajse forma e vetme e pronësisë, duke e lënë pronën private në një rol të papërfillshëm)
Organet e Bllokut Komunist	- Informbyroja - Traktati i Varshavës - KNER
Revolta popullore kundër regjimeve komuniste	- Roli i liberalizimit hrushovian - Protesta të punëtorëve (Poloni) ⇨ Disa lëshime nga ana e regjimeve komuniste - Kryengritje e armatosur (Hungari) - Opozita intelektuale (Çekosllovaki)

Pyetje për diskutim
Situata quhet e realizuar nëse nxënësi/ja:
1) Identifikon kushtet historike në të cilat u vendosën regjimet komuniste në vendet e Evropës Lindore.
2) Njeh shtrirjen gjeografike të Bllokut Komunist.
3) Analizon lëvizjet me karakter antikomunist në vendet e Bllokut Komunist.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështetet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet si detyrë të përgatisin një vështrim krahasues mes lëvizjeve antikomuniste në disa prej vendeve të Evropës Lindore dhe Qendrore, pjesë e Bllokut Komunist.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

<table>
<tr><td>Fusha: Shoqëria dhe mjedisi</td><td>Lënda: Histori</td><td>Shkolla:</td><td>Klasa: 10</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tema mësimore: Fillimet e krizave të shek. XX. Lufta e Parë Botërore</td><td colspan="2">Situata e të nxënit:
a) Proceset e përmbysjes së regjimeve komuniste në vendet e Evropës Lindore dhe Qendrore.
b) Figurat dhe ngjarjet historike të këtyre proceseve.
c) Fenomenet e periudhës postkomuniste.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
Kompetenca e të menduarit
- Zhvillon mendimin kritik për të përzgjedhur burimet, për të analizuar të shkuarën nëpërmjet informacionit, për të dhënë argumente bazuar në burime.
Kompetenca e të nxënit
- Parashtron pyetje kërkimore dhe përgjigjet, duke u bazuar në argumente dhe burime.
Kompetenca personale
- Përdor aftësitë e komunikimit, punës në grup etj., për të prezantuar dhe argumentuar idetë e tij.</td><td colspan="2" rowspan="2">Fjalët kyçe
demokratizim i shoqërisë,
reforma,
sindikata të lira,
pluralizëm politik,
rënia e Murit të Berlinit.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:
- analizon shkaqet që çuan në fillimin e Luftës së Parë Botërore;
- përcakton në hartë frontet kryesore në të cilat u zhvillua Lufta e Parë Botërore;
- analizon faktorët që çuan në fitoren e Antantës në Luftën e Parë Botërore.</td></tr>
</table>

Burimet:	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:**
• Libri i nxënësit, interneti.	• Me temat e mëparshme: - Bota menjëherë pas Luftës II Botërore; - Blloku Lindor gjatë viteve 1945-1989.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Stuhi mendimesh/reportazh

Organizimi i orës së mësimit:
Mësuesi/ja shkruan në tabelë "revolucion demokratik" dhe kërkon nga nxënësit të rikujtojnë se ç'dinë për të, pra nxitet një diskutim paraprak lidhur me temën e re që do të zhvillohet, nëpërmjet njohurive që kanë nxënësit për këtë ngjarje nga klasat e mëparshme:

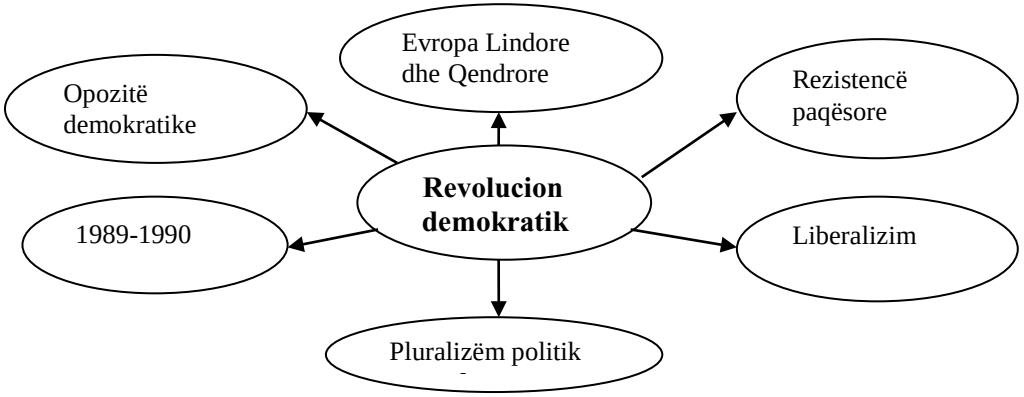

Ndërtimi i njohurive

- Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin dhe secili të mbajë shënime dhe të përgatitet ta paraqesë mësimin para klasës në mënyrë individuale (me qëllim që nxënësit të lexojnë mësimin, mësuesi i cakton pas leximit ata që do paraqesin informacionin në formën e një reportazhi në tabelë).
- Mësuesi/ja drejton pyetjen dhe aktivizon disa nxënës të prezantojnë mësimin, duke shkruar në tabelë pikat kyçe të mësimit.

- *Si paraqitej situata në vendet komuniste të Evropës Lindore dhe Qendrore në fund të viteve '80?*

Nxënësi paraqet në tabelë situatën e krijuar dhe faktorët që kushtëzojnë suksesin e lëvizjeve antikomuniste.

Evropa komuniste në fund të viteve ’80 të shek. XX
- rënie ekonomike dhe e nivelit të jetesës.
- shtypje politike dhe mungesë lirie.
- klimë revolte në gjirin e shoqërisë së vendeve komuniste.
- grupe reformatore në gjirin e partive komuniste në pushtet.
- rënie e ndikimit sovjetik mbi vendet e Bllokut Komunist

- *Proceset demokratike*

- Polonia në pararojë për shkak të traditës së protestës dhe masivitetit të saj. Qeveria e parë jokomuniste.
- Hungaria, një miks mes reformatorëve në gjirin e partisë komuniste dhe sindikatave të lira jokomuniste.
- Çekosllovakia, frymë më represive nga ana e regjimit. Protesta masive çuan në rënien e regjimit komunist dhe lejimin e pluralizmit politik.
- Rumania, i vetmi vend ku pati gjakderdhje. Udhëheqësit komunistë u ekzekutuan.
- RDGJ, rënia e Murit të Berlinit ishte hapi përfundimtar i proceseve të demokratizimit në vendet e ish-Bllokut Komunist.

- *Tiparet e periudhës së tranzicionit në shoqëritë postkomuniste*

- Reforma në të gjitha fushat e jetës;
- Drejtimet kryesore; liberalizimi i ekonomisë, transformimi i ekonomisë nga planifikimi i centralizuar drejt ekonomisë së tregut.
- Faza fillestare shënoi disa pasoja negative sidomos në fushën ekonomike (inflacion, papunësi, mbyllje fabrikash joeficiente).
- Më pas, pati një periudhë rritjeje të shpejtë ekonomike.
- Në këto vende u forcua shteti i së drejtës, zgjedhjet e lira, pluralizmi politik.
- Shtetet e ish-Bllokut Komunist u bënë pjesë e proceseve integruese evropiane.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësi/ja:

1) Përcakton shkaqet që çuan në pjekjen e klimës së protestës që solli përfundimisht rrëzimin e regjimeve komuniste.
2) Analizon faktorët e ndryshëm që kontribuuan në fitoren e lëvizjeve antikomuniste.
3) Krahason të përbashkëtat dhe dallimet e proceseve demokratike në vende të ndryshme ish-komuniste.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështetet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet detyrë rubrika “Mendoni në mënyrë kritike” në librin e historisë.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

<table>
<tr><td>Fusha: Shoqëria dhe mjedisi</td><td>Lënda: Histori</td><td>Shkolla:</td><td>Klasa: 10</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tema mësimore: Shpërbërja e BRSS-së dhe e Jugosllavisë</td><td colspan="2">Situata e të nxënit:
a) Tensionet me origjinë nacionaliste në Evropën postkomuniste.
b) Efektet e padëshirueshme të reformave gorbaçoviane-shpërbërja e BRSS-së.
c) Kriza e sistemit jugosllav çon në shpërbërjen mbi baza etnike të këtij shteti.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
• Përdor funksionet gjuhësore të teksteve historike, fjali komplekse për shpjegimin e marrëdhënieve shkak-pasojë, përdorimin e emrave, ndajfoljeve dhe mbiemrave për të përshkruar vendet, njerëzit.
Kompetenca e të nxënit
• Ndërlidh temën me njohuritë dhe përvojat paraprake.
Kompetenca personale
• Përdor aftësitë e komunikimit për të argumentuar idetë e tij.</td><td colspan="2" rowspan="2">Fjalët kyçe:
nacionalizëm,
konflikte etnike,
grusht shteti,
shpërbërje,
spastrim etnik.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:
- evidenton pikat e nxehta të tensioneve etnike në Evropën postkomuniste.
- shpjegon dinamikën e proceseve të shpërbërjes së shteteve shumetnike;
- përcakton konceptin “spastrim etnik”;
- analizon pasojat e shpërbërjes së BRSS-së dhe Jugosllavisë.</td></tr>
</table>

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:
Stuhi mendimesh/ditari dypjesësh

Organizimi i orës së mësimit:
- Mësuesi/ja shkruan në tabelë "BRSS dhe Jugosllavia" dhe kërkon nga nxënësit të shprehin lirshëm se ç'dinë për të.

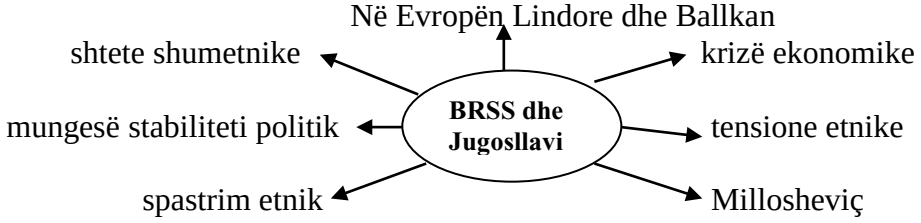

Ndërtimi i njohurive:

- Mësuesi/ja udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin dhe ndërkohë ndërton tabelën duke vendosur në të edhe konceptet kryesore mbi të cilat do të ndërtohet mësimi i ri. Duke u drejtuar pyetje nxënësve, mësuesi/ja plotëson tabelën:

Koncepti	Komenti
Rritja e frymës nacionaliste **Shpërbërja e BRSS**	-Rënia e regjimeve komuniste solli mungesë stabiliteti. -Pjesë të elitave politike u transformuan në nacionalistë, kryesisht për mbajtjen e pushtetit. -Shpërbërja herë në mënyrë paqësore e herë në mënyrë të dhunshme -reformat liberalizuese të Gorbaçovit. -probleme të shumta ekonomike. -tensione etnike. -dalje e kombeve të ndryshme nga orbita e qeverisë qendrore. -grusht shteti për të frenuar proceset reformuese dhe dezintegruese.

	-25 dhjetori 1991 shënon fundin e BRSS-së.
Shpërbërja e Jugosllavisë	-në vitet ’80, kriza ekonomike dhe politike shënoi një kulm. -pas vdekjes së Titos dolën në pah probleme të shumta. -kontradikta të forta mes republikave për arsye ekonomike dhe ndikimi në shtetin federal. -Konflikt mes: a) vizionit për një federatë të dobët dhe më shumë kompetenca për republika (Sllovenia, Kroacia); b) vizionit për një shtet federal të centralizuar (Serbia). -shpërbërja e shtetit federal solli konflikte të përgjakshme. -luftëra etnike me shumë humbje njerëzore dhe materiale (Bosnjë, Kroaci, Kosovë) -pavarësia e Kosovës

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësit:

1) Përshkruajnë tensionet etnike në rritje në Evropën postkomuniste.
2) Analizojnë shkaqet e procesit të shpërbërjes së BRSS-së.
3) Analizojnë dinamikën e shpërbërjes së Jugosllavisë dhe konfliktet etnike qe e shoqëruan këtë proces.
4) Vlerëson përpjekjet e popullsisë shqiptare të Kosovës dhe luftën çlirimtare që çoi në pavarësimin e saj nga Serbia.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështetet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet si detyrë të sqarojnë termin “spastrim etnik” dhe të japin shembuj të përdorimit të këtij instrumenti dhune.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

<table>
<tr><td>Fusha: Shoqëria dhe mjedisi</td><td>Lënda: Histori</td><td>Shkolla:</td><td>Klasa: 10</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tema mësimore: Bashkimi Evropian</td><td colspan="2">Situata e të nxënit:
a) Procesi i integrimit evropian si një projekt shumëplanësh.
b) Bashkimi Evropian si një aktor i rëndësishëm i politikës botërore.
c) Elemente të ndërtimit të Bashkimit Evropian dhe roli i tij si model për vendet e afërta më të.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit
• Përdor funksionet gjuhësore të teksteve historike, fjali komplekse për shpjegimin e marrëdhënieve shkak-pasojë.
Kompetenca e të nxënit
• Përzgjedh të dhëna nga burime të ndryshme, i klasifikon ato burime sipas rëndësisë që kanë për temën.
Kompetenca personale
• Përdor aftësitë e komunikimit, për të prezantuar idetë e tij.</td><td colspan="2" rowspan="2">Fjalët kyçe:
Bashkimi Evropian,
Akti Unik Evropian,
Traktati i Maastrihtit,
Euro</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:
- evidenton hapat e ndjekur për intensifikimin e proceseve të integrimit evropian;
- shpjegon organet kryesore dhe mënyrën e funksionimit të Bashkimit Evropian;
- analizon shtyllat mbi të cilat mbështetet themelimi dhe veprimtaria e Bashkimit Evropian;
- vlerëson rolin e Bashkimit Evropian për vendet evropiane dhe në politikën dhe ekonominë botërore.</td></tr>
</table>

Burimet:	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:**
• Libri i nxënësit, interneti.	• Gjeografi: Njohja e dinamikës së shtrirjes së Bashkimit Evropian në vite.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Parashikim me terma paraprakë/pyetje përgjigje

Organizimi i orës së mësimit:

- Mësuesi/ja shkruan në tabelë:

Bashkimi Evropian (BE) → Legjislacioni i BE → euro → Zgjerimi i BE-së

- Mësuesi/ja kërkon nga nxënësit të thonë se ç'dinë për këto fjalë dhe pasi nxit një diskutim të shkurtër, udhëzon nxënësit të lexojnë mësimin.

Ndërtimi i njohurive:

- Duke u bazuar në termat kryesorë të mësimit, mësuesi/ja e ndërton orën e mësimit në formën e pyetje-përgjigjeve dhe shënimeve të skicuara në tabelë si më poshtë.

- Mësuesi/ja bën pyetjen: A mund të tregoni si është zhvilluar procesi i krijimit dhe zgjerimit të Bashkimit Evropian?

Traktati i Romës (1957) ⇩ Komuniteti Ekonomik Evropian

Akti Unik Evropian (1987) ⇩ Tregu i Përbashkët Evropian

Traktati i Maastrihtit (1992) ⇩ Bashkimi Evropian

Procesi i zgjerimit
6-9-12-15-27-28

Mësuesi/ja sqaron si funksionon Bashkimi Evropian.

- Mësuesi/ja drejton pyetjet:

1 - Cilat janë organet legjislative të Bashkimit Evropian?

- Parlamenti Evropian
- Këshilli i Bashkimit Evropian

2 - Cilat janë organet ekzekutive të Bashkimit Evropian?

- Këshilli Evropian
- Komisioni Evropian
- Komisionerët

3 - Cilat janë organet që përbëjnë pushtetin gjyqësor të Bashkimit Evropian?

- Gjykata e Drejtësisë së Bashkimit Evropian

4 - Cili është funksioni i Bankës Qendrore Evropiane?

5 – Shpjegoni procesin e zgjerimit të Bashkimit Evropian.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësi/ja:
1) Përshkruan hapat e procesit të integrimit evropian.
2) Analizon shtyllat kryesore mbi të cilat mbështetet funksionimi i Bashkimit Evropian.
3) Shpjegon rolin dhe vendin që zë Bashkimi Evropian në skenën politike dhe ekonomike botërore.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështetet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

- Nxënësve u jepet detyrë rubrika e librit “Mendo si historian”.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

<table>
<tr><td>Fusha: Shoqëria dhe mjedisi</td><td>Lënda: Histori</td><td>Shkolla:</td><td>Klasa: 10</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tema mësimore: Prirjet e reja të zhvillimit</td><td colspan="2">Situata e të nxënit:
a) Zhvillimet dhe ndryshimet e mëdha të ndodhura në shek. XX në ekonomi dhe shoqëri.
b) Ecuria e zhvillimit të teknologjisë dhe shkencës në botën moderne.
c) Tendencat e artit dhe të kulturës.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:
Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin
• Diskuton në grup për rëndësinë që ka e shkuara në kuptimin e të tashmes dhe perspektivat në të ardhmen.
Kompetenca qytetare
• Shqyrton në mënyrë kritike sjelljet, motivet dhe veprimet e njerëzve në të shkuarën që mund të jenë rezultat i ndryshimit në shoqëri dhe standardeve të ndryshme.
Kompetenca digjitale
• Komunikon, prezanton dhe parashtron njohuritë, aftësitë dhe qëndrimet.</td><td colspan="2" rowspan="2">Fjalët kyçe:
emancipim,
globalizim,
ndotje e mjedisit,
kozmos,
ekzistencializëm,
lëvizje studentore</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:
- identifikon disa prej ndryshimeve kryesore në fushën ekonomike dhe shoqërore pas vitit 1945;
- shpjegon procesin e globalizimit dhe analizon aspektet pozitive dhe negative të këtij procesi;
- vlerëson ndikimin e ndryshimeve teknologjike mbi jetën e përditshme të njerëzve.
- identifikon disa prej tendencave më kryesore në fushën e artit dhe kulturës.</td></tr>
</table>

Burimet:	**Lidhja me fushat e tjera ose me temat ndërkurrikulare:**
• Libri i nxënësit, interneti.	• Me letërsinë: veprat letrare që trajtojnë tematikat në fjalë. • Historia e artit: analiza e tendencave artistike të pasluftës II Botërore. • TIK: njohuri lidhur me teknologjinë e informacionit.

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Metodologjia:

Punë kërkimore në grup

Organizimi i orës së mësimit: në grup

- Mësuesi/ja ka udhëzuar që më parë nxënësit të hulumtojnë dhe grumbullojnë fakte, informacion rreth zhvillimeve teknologjike, ekonomike, shoqërore dhe kulturore (materiali mund të prezantohet në *Powerpoint* nga nxënësit).

Ndërtimi i njohurive:

- Pasi nxënësit lexojnë në grupe sipas çështjeve të mësimit, mësuesi /ja diskuton me ta konceptet kryesore dhe shkruan në tabelë një përmbledhje të mësimit p.sh.:

  - Rritje e fortë ekonomike;
  - Zhvillim i vrullshëm teknologjik;
  - Përmirësim i statusit shoqëror të masave punonjëse
    - Sigurime shoqërore,
    - Shkurtim i kohës së punës,
    - Përmirësim i të ardhurave.
  - Procesi i emancipimit të gruas mori një hov të konsiderueshëm (në planin politik dhe ekonomik).
  - Procesi i globalizimit

- o në favor
  - Përhapje e industrializimit në botë
  - Përhapje e njohurive dhe kulturave
  - Ndërveprim mes kulturave të ndryshme
  - Thellim i integrimit të tregjeve

- o Kundër
  - Përfitime kryesisht për shoqëritë shumëkombëshe
  - Probleme me ndotjen e mjedisit
  - Kërcënim për identitetin kombëtar të popujve të ndryshëm

- Tendencat në kulturë dhe art (ekzistencializëm, realizëm magjik, shkrimtarët disidentë në vendet komuniste)
- Masivizimi i arsimit, demokratizim i shkollës dhe rinovim i praktikave të mësimdhënies.

Pyetje për diskutim

Situata quhet e realizuar nëse nxënësi/ja:

1) Identifikon disa nga arritjet në fushën ekonomike dhe shoqërore pas vitit 1945.
2) Analizon lëvizjet për emancipimin e gruas, duke vënë në dukje disa prej arritjeve në këtë proces.
3) Evidenton tendencat e reja në fushën e artit dhe kulturës.

Vlerësimi:

Vlerësimi i nxënësit mbështetet në rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore.

Detyrat dhe puna e pavarur:

Analizë e fenomenit të globalizimit, duke vlerësuar opinionin në favor dhe kundër këtij procesi.